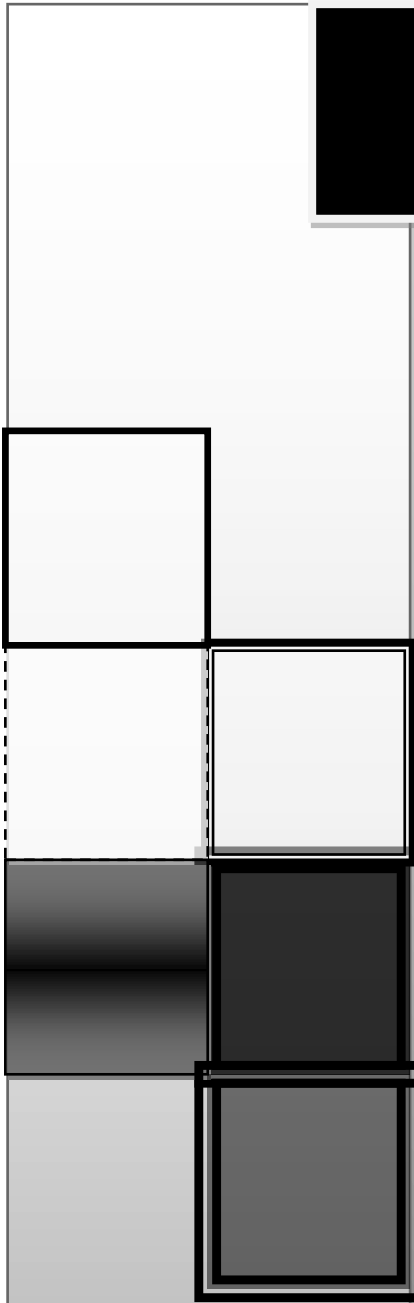

Visitation- og skærpede strafzoner

Borgere og Fyns Politis oplevelser af de
kriminalpræventive redskaber i Vollsmose

Kriminologi; 4 semester 2022

Gruppe 9:

Christoffer Christensen -	20201559
Ole Kobberrød Kristensen -	20201971
Nicolai Benjamin Sørensen -	20201581

Vejleder:

Sune Qvotrup Jensen

Specialets antal ord: 32.629

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at samtlige gruppens medlemmer egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende speciale. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og specialet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Vi er bekendte med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

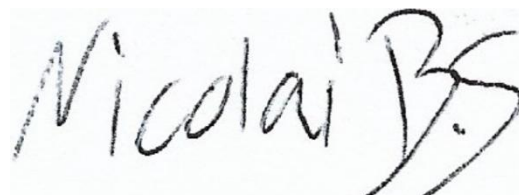
<http://www.studerende.aau.dk/Eksamenssnyd+-+hvordan+undg%C3%A5r+du+det%3F/>

Vi er bekendte med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står vi inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

07.06 - 2022

07.06 - 2022

07.06 - 2022

Abstract

Since 2004 the Danish police has had the opportunity to implement so called stop and search zones in Denmark, within specific geographical areas. These areas are decided on by the police themselves. Since 2018 the Danish police have had the opportunity to impose so called sentencing enhancement zones, within specific geographical areas. The sentence enhancement zones means that perpetrators are risking up to double time on their prison sentences.

The purpose of this research paper is to highlight the lives of the inhabitants living within these zones, and the police officers working within it. It attempts, through the voices of these officers and inhabitants, to explain what implications, consequences and meanings these zones have for the community within. The research will furthermore give insight into the mechanisms that can be perceived as being counter intuitive to the supposed deterrent element of these zones. This research will also attempt to highlight what the implementations of these zones does to feeling of security for the inhabitants of the targeted community. It will discuss various topics, such as crime prevention, subcultures and discrimination.

This research paper concludes that even though the citizens felt appreciation and safety, by the presence of local police, they also worried about the possibilities of enhanced outside discriminations that the zones could bring to their neighborhood. Furthermore, the research concluded that neither the citizens of Vollsmose, nor the police, felt that deterrence would be considered by the perpetrators. The research suggested that the reason for lack of deterrence could be due to counter mechanisms within the person that was supposed to be deterred.

At the end the research will discuss what implications the findings made could have, on a societal level. It will also discuss where the strength of this research lies, compared to existing research, and where it falters.

Forord

Dette speciale er udarbejdet i samarbejde med Fyns Politi. Vi vil i den forbindelse gerne takke Fyns Politi for at åbne deres døre og stille mandskab til rådighed, til deltagelse i interviews. En speciel tak skal der lyde til Helena Birk Oxlund og Andreas Andersen-Mühl for løbende sparring, vidensdeling samt formidling af kontakt til informanter ved Fyns Politi.

Der skal også lyde en tak til vores specialevejleder, Sune Qvotrup Jensen for god kvalificeret vejledning, og som med sine overvejelser og indspark har hjulpet os til at holde specialet på rette spor.

Slutligt skal der lyde en tak til alle vores informanter, da specialet ikke ville være muligt uden deres deltagelse.

Indhold

1. Indledning	1
2. Problemfelt	3
2.1 Politisk fokus på udsatte boligområder	3
2.2 Skærpede strafzoner	4
2.2.1 Kritik af skærpede strafzoner	5
2.3 Visitationszoner	6
2.3.1 Kritik af visitationszoner	7
2.4 Formål med visitation- og skærpede strafzoner	7
2.5 Problemformulering	8
2.6 Begrebsdefinition af Oplevet Virkning og mekanismer	9
2.7 Afgræsning	9
2.7.1 Geografisk afgræsning	9
2.7.2 Afgræsning af informanter	9
3. Litteraturreview	10
3.1 Skærpet Straf	11
3.2 Visitationszone	12
3.2.1 Hotspot indsatser	15
3.2.2 Problematik med visitation	15
3.3 Tryghed	16
4. Metode	18
4.1 Casestudie som forskningsstrategi	18
4.1.1 Ateoretiske casestudier	18
4.1.2 En induktiv tilgang	19
4.2 Ethiske overvejelser	19
4.3 Dataindsamling	20

4.3.1 Rekruttering af informanter	20
4.3.2 Præsentation af informanter.....	22
4.3.3 Udfordringer i forhold til rekruttering af Vollsmose informanter	25
4.3.4 Semistrukturerede interviews	26
4.3.5 Interview af grupper	27
4.3.6 Interviewguide	28
4.4 Databehandlingens fremgangsmåde	28
4.1.1 Lukket kodning	29
4.5 Kvalitetskriterier	31
4.5.1 Validitet	31
4.5.2 Reliabilitet.....	32
4.3.5 Generaliserbarhed	33
5. Teori.....	35
5.1 Kriminalprævention og afskrækkelsesteori.....	35
5.2 Subkulturteori.....	36
5.3 Stemplingsteori.....	37
5.4 Territorial stigmatisering.....	38
5.5 Anerkendelsesteori	39
5.6 Tryghedsteori.....	41
5.6.1 Opportunity perspektivet	42
6. Analyse.....	44
6.1 Analysens struktur	44
6.2 Oplevelser og mekanismer	44
6.2.1 Anvendelsen af de to zoner.....	45
6.2.2 Borgernes kendskab til de to zoner	48
6.2.3 Afskrækkelse: Oplevelser og mekanismer	50

6.2.4 Subkultur og anerkendelse: Oplevelser og mekanismer	59
6.2.5 Stigmatisering: Oplevelser og mekanismer	64
6.3 Oplevet tryghed	70
6.3.1 Tryghedsskabende Politi.....	70
6.3.2 Tryghedsskabende patruljering	75
6.3.3 Tryghedsskabende zoner	78
6.3.4 Myte- og rygtedannelser, der skaber utryghed	80
7. Diskussion	82
8. Konklusion.....	85
9. Litteraturliste	88
10. Bilag	94
Bilag 1 - Interviewguide Chefpolitiinspektør	94
Bilag 2 - Interviewguide Politibetjente.....	96
Bilag 3 - Interviewguide Kildeførersektionen.....	98
Bilag 4 - Interviewguide Borger.....	100
Bilag 5 - Interviewguide Tryghedsrådgiver	102
Bilag 6 - Transskriptionsnøgle	103

1. Indledning

Omkring påbegyndelsen af specialet, i januar 2022, havde Københavns Politi indtil for nyligt oprettet en skærpet strafzone (Københavns Politi, 2021). Ved en nærmere undersøgelse af dette kriminalpræventive redskab, blev vi beviste om at Fyns Politi var den første politikreds i landet, der oprette en sådan zone, hvilket de gjorde, som direkte konsekvens af skyderier i Odense bydelen, Vollsmose (Josevski, 2019). Oprettelsen af zonen varede fra d. 1. februar 2019 til d. 6. februar. Formålet med oprettelsen af den skærpede strafzone var at forhindre fremtidige utryghedsskabende kriminelle handlinger og for dermed at genskabe trygheden i området (Fyns Politi, 2019). Herudover var der under specialets opstart en visitationszone i dele af Odense blandt andet Vollsmose. Visitationszone er ligesom den skærpede strafzone, en geografisk afgrænset zone. Ved en visitationszone er formålet at Politiet finder og beslaglægge våben og andre ulovlige genstande (Fyns Politi, 2022). De kriminalpræventive redskaber, visitation- og skærpede strafzoner er ikke tidligere undersøgt med borger og Politiets oplevelser i fokus og der er derfor opstået en nysgerrighed på borgere og Politiets oplevelser under oprettelsen af disse zoner, og om hvorvidt der er mekanismer i spil som kunne tænkes at påvirke virkningen af zonerne.

Visitationszonen er, i modsætning til skærpede strafzoner, et redskab, der har eksisteret i snart to årtier. Politiet har således siden 2004 haft mulighed for at benytte geografisk afgrænset visitationszoner som et kriminalpræventivt redskab (Danske Love, s.d.-a). Visitationszonen kendetegner sig ved, at Politiet her har muligheden for at standse og visitere borgere og biler uden et egentligt mistankegrundlag (Danske Love, s.d.-a). Visitationszonen bruges derfor med henblik på at nedtrappe eller helt stoppe konflikter i kriminalitetsramte område. Dette kan ske ved at visitationszonen gør det svært for eksempelvis grupperinger at transportere våben og andre ulovlige genstande rundt (Fyns Politi, 2022).

De skærpede strafzoner er politiets nye kriminalpræventive redskab, som blev vedtaget i december 2018. Zonen er tiltænkt som et afskrækkende redskab, idet den kan udløse op til dobbelt straf for specifikke typer af kriminalitet, forudsat at man begår kriminaliteten inden for den oprettede zone (Danske Love s.d.-b). Skærpede strafzoner bliver primært benyttet når konflikter i områder er eskaleret til et voldsomt kriminalitets billede, og oprettes ofte i forbindelse med skudepisoder eller forsøg på drab. Daværende Justitsminister, Søren Pape Poulsen, udtalte i forbindelse med vedtagelsen af loven om skærpede strafzoner:

”En skærpet strafzone vil ruste politiet bedre til situationer, hvor et område bliver hærget af en bølge af kriminalitet, der skaber utryghed... Derfor giver vi nu politiet mulighed for at indføre en skærpet strafzone, så vi fremover hurtigt og effektivt kan få bragt den slags kriminalitet til ophør og genskabe trygheden.” (Regeringen, 2018a).

En af de primære formål med visitation- og skærpede strafzoner er, at de skal hjælpe politiet med at genskabe trygheden for borgerne i området, og effektivt få stoppet det øgede kriminalitetsbillede politiet oplever. Politiet arbejder ud fra et grundlæggende princip om, at alle kriminelle grupper relateret til bandemiljøerne skal være under en systematisk og vedvarende politimæssig monitoring. I forlængelse heraf, kan politiet iværksætte en række lokale tiltag, hvor oprettelsen af visitation- og skærpede strafzoner er nogle af de redskaber, som politiet har fået stillet til rådighed (Justitsministeriet, 2022 s. 6).

Redskaberne kan synes positive for politiet at have i redskabskassen for at genskabe tryghed, men med implementering af visitation- og skærpede strafzoner rejser der sig nogle spørgsmål om hvorvidt redskaberne gør hvad de skal. Om politiet og Vollsmoses borgere oplever at zonerne har en virkning, er der ikke nogle offentlige tilgængelige undersøgelser, der fortæller. Et andet spørgsmål er hvorvidt der findes en følelse af uretfærdighed blandt borgerne i de boligområder de benyttes, når politiet sætter hårdere ind overfor kriminalitet i et specifikt geografisk afgrænset område.

Spørgsmålene har medvirket til en nysgerrighed om visitation- og skærpede strafzoner og hvordan borgere i Vollsmose oplever disse. Hertil er der en nysgerrighed om hvorvidt zonerne reelt gør, at borgere oplever en øget tryghed eller om politiets øget tilstedeværelse har modsatte virkning. Herudover hvorvidt der kan være mekanismer i folks liv, som kunne tænkes at bremse eller neutralisere en afskrækkelse, og hvorvidt brugen af disse zoner, skaber risici for at kriminaliteten rykker sig uden for zonerne.

2. Problemfelt

2.1 Politisk fokus på udsatte boligområder

Udsatte boligområder og *ghettoer* har blandt danske politikere været et varmt emne siden starten af 1990'erne, og interessen har derfor været stor for at forbedre de særligt udsatte boligområder. Af den samme årsag har forskellige regeringer gennem tiden løbende overvåget og tilrettelagt sociale indsatser i disse boligområder, der er betegnet som særligt udsatte (Nielsen, 2019).

Politikernes øgede opmærksomhed på samfundets ghettoer og udsatte boligområder har ført til, at der siden 2010 er blevet udarbejdet en liste årligt med de mest udsatte boligområder i Danmark. Udspillet hertil kom i Danmarks første ghettopakke under navnet: *Ghettoen tilbage til samfundet*, og med den daværende regering fulgte der 32 punkter med, der blandt andet lagde op til øgede sociale indsatser, øget renovering, tættere samarbejde mellem Politi og aktørerne i boligområderne (Nielsen, 2019). Der blev også i denne ghettopakke formuleret tre kriterier, der efter den daværende regerings opfattelse karakteriserer, hvad en ghetto var. Hvis to af de tre nedenstående parametre lå over den fastlagte grænseværdi blev et udsat boligområde betragtet som en ghetto:

- Mere end 50% andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande
- Mere end 40% andel af beboere i alderen 18-64 år uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse
- Mere end 1,98% andel af beboere er dømt for kriminalitet (Nielsen, 2019).

Sidenhen, blev der i 2013 tilføjet yderligere to kriterier til ghettolisten: lavt uddannelse- og indkomstniveau, samt en ændring til nu at opfylde tre af listens fem kriterier for at udsatte boligområder kunne opfattes som en ghetto (Samson & Bureauet, 2015).

Kriterierne for at komme på regeringens ghettoliste har været skiftende i den tid den har eksisteret, og i 2018 kom der igen fokus på Danmarks ghettoområder (BL, 2021). Dette skete, da daværende statsminister Lars Løkke Rasmussen, i spidsen for VLAK-regeringen, holdte sin nytårstale 1. januar 2018. Her snakkede statsministeren om, at der i Danmark findes parallelsamfund. Løkke Rasmussen beskrev Parallelsamfund, som steder hvor mange mennesker med de samme problemstillinger er klumpet sammen et sted, hvilket skaber en negativ spiral og hvor beboerne der bor sådanne steder indkomst er noget man får fra det offentlige eller via kriminalitet (Regeringen, 2018b).

Inden denne nytårstale 1. januar 2018 har kriminaliteten igennem en årrække generelt været faldende i samfundet og det samme har også gjort sig gældende i de 22 boligområder, der levede op til kriminalitetskriterierne i 2013 (Nielsen, 2019). Her var det kun 2 boligområder i 2017 som opfyldte kriteriet på ghettolisten. Alligevel blev kriminaliteten i det Løkke Rasmussen kaldte ghettoområder et omdrejningspunkt i statsministerens nytårstale (BL, 2021). Nytårstalen blev startskuddet til en ny, markant og mere målrettet strategi mod parallelsamfund i Danmark, som blev præsenteret i ghettoudspillet: *Ét Danmark uden parallelsamfund - Ingen ghettoer i 2030* i marts 2018. Kriminalitetskriteriet var blevet omformuleret til: *"Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 3 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år"* (Nielsen, 2019), så kriteriet igen gjorde sig gældende i forhold til at komme på ghettolisten. Med en bred politisk opbakning fra folketingets øvrige partier, ønskede regeringen med parallelsamfundsaftalen at stoppe udviklingen for borgere der lever i parallelsamfund, hvor de ikke møder det almindelige Danmark og hvor der ses en adfærd, der er i strid med de rettigheder, forpligtelser og demokratiske, liberale frihedsværdier, som det danske samfund bygger på (Regeringen, 2018c, s. 7). I: *Ét Danmark uden parallelsamfund - Ingen ghettoer i 2030* fremlagde regeringen en ny strategi for Danmarks udsatte boligområder med 22 initiativer. Initiativer, der er målrettet de områder i Danmark, hvor udfordringerne med parallelsamfund er størst og hvor indsatsen langt fra er tilstrækkelig ifølge dem selv (Regeringen, 2018c, s. 7).

2.2 Skærpede strafzoner

Et af initiativerne fra regeringen var igen en styrket politiindsats, hvor blandt andet højere straffe skulle bekæmpe kriminaliteten og skabe mere tryghed i afgrænset områder (Regeringen, 2018c, s. 7). Regeringen foreslog en ordning, der gav politiet mulighed for at udpege særlige kriminalitet- og utryghedsplagede områder kaldet skærpet strafzoner. Her kan straffen for 11 kriminalitetsformer, herunder vold, ulovlig våbenbesiddelse og køb og salg af euforiserende stoffer, i en periode skærpes op til det dobbelt (Regeringen, 2018c, s. 7). Med lovforslaget ville regeringen give politiet et redskab til at slå hårdt ned på den kriminalitet der foregik i boligområderne og skabte utryghed for de øvrige beboere (Regeringen, 2018c, s. 7).

Politiets lovhjemmel hertil findes i Politilovens §6a som foreskriver, at: *"Politiet kan for en nærmere bestemt tidsperiode udpege et afgrænset geografisk område (skærpet straf-zone), hvor*

straffelovens § 81 c finder anvendelse” (Danske Love s.d.-c). Udpegning og oprettelse af en skærpet strafzone kan ske, hvis der ses et ekstraordinært kriminalitetsbillede i et område, der i en væsentlig grad skaber utryghed for dem der bor eller færdes i området og vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden (Danske Love s.d.-c).

Politilovens §6a om at udpege afgrænsede geografiske områder, hvor straffelovens §81c om skærpede strafzoner kan benyttes trådte i kraft d. 1. januar 2019. Beslutningen skal offentliggøres og indeholde en begrundelse og en angivelse af det afgrænsede geografiske område og tidsrum, som beslutningen gælder for (Danske Love s.d.-c). En skærpet strafzone kan som udgangspunkt ikke opretholdes i længere tid end 3 måneder, medmindre der fortsat ses et ekstraordinært kriminalitetsbillede af samme karakter, som det der dannede grundlag for at oprette zonen i første omgang. Hertil er det fortsat op til politiet at vurderer om en skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området (Regeringen, 2018a).

2.2.1 Kritik af skærpede strafzoner

Lovforslaget om politiets muligheder for at oprette skærpede strafzoner blev sammen med andre initiativer fra aftalen om: *Ét Danmark uden parallelsamfund - Ingen ghettoer i 2030* kritiseret fra forskellige fronter. Et af de væsentligste kritikpunkter gik på, at der var tale om forskelsbehandling og diskrimination af danske statsborgere i udsatte boligområder. I en høringsoversigt til lovforslaget om politiets nye redskab fandt Advokatrådet blandt andet:

”At forslaget strider imod grundlæggende retssikkerhedsmæssige principper, og at det vil føre til ulighed for loven, når beboerne i de områder, der vil blive udpeget som skærpede strafzoner, og som udøver de omhandlende kriminalitetstyper, vil få en dobbelt så høj straf, som personer, der udøver den samme kriminalitet uden for zonerne” (Justitsministeriet, 2018, s. 2).

Herudover pointerer Amnesty International, at formen og midlerne kan beskrives som vilkårlige og give et udtryk for indirekte diskrimination af mennesker, da skærpede strafzoner primært retter sig mod såkaldte *belastede* eller *udsatte* boligområder. De er ligeledes betænkelige ved om øget straf vil have den ønskede virkning, da stort set: *”al kriminologisk forskning konkluderer, at hårdere straffe ikke i sig selv virker kriminalitetsdæmpende”* og en fordobling af straffniveauet derfor ikke vil have en betydning for kriminalitetsniveauet i de omfattede boligområder (Justitsministeriet, 2018, s. 2).

2.3 Visitationszoner

At politiet har mulighed for kriminalpræventivt at afgrænse geografiske områder er ikke et nyt fænomen. Allerede i 2004 under daværende justitsminister Lene Espersen trådte loven om visitationszoner i kraft. Med inspiration fra Storbritannien fik dansk Politi mulighed for at oprette visitationszoner i udvalgte områder som stikprøvekontroller. Dette skete på baggrund af en række alvorlige knivstikkerier i det Københavnske natteliv. Hertil blev indførelsen af visitationszoner set som et vigtigt skridt mod at komme ulovlige knive og våben til livs i bybilledet (Justitsministeriet, 2003).

Ligesom politiet med lovforslaget fra 2018 har bemyndigelse til at oprette skærpede strafzoner, har dansk Politi siden 2004 haft mulighed for at oprette visitationszoner i et geografisk afgrænset område. Dette betyder, at borgere kan visiteres uden en såkaldt forudgående begrundet mistanke om kriminelle forhold og har som formål at skabe eller genskabe tryghed blandt borgere. Ved oprettelsen af visitation og skærpede strafzoner er det værd at bemærke at politiet oftest indfører visitationszonen først. Hvis visitationszonen ikke er nok, så vil politiet ofte indføre den skærpede strafzone, som naturlig forlængelse af visitationszonen (Fyns Politi, 2020a). Den skærpede strafzone indføres såfremt der er tale om et ekstraordinært kriminalitetsbillede.

Bemyndigelsen til at politiet kan oprette visitationszoner findes i Politilovens §6, som foreskriver, at der på steder, hvor der er forbud mod at bære knive eller blankvåben, kan politiet besigtige personers legeme, tøj, andre genstande og køretøj for at kontrollere om nogen besidder eller bærer våben (Danske Love, s.d.-a). Besigtigelsen, kan ske med henblik på forebyggelse om at nogen foretager strafbare handlinger som kan udsætte personers liv eller legeme for fare (Danske Love, s.d.-a).

Ved oprettelsen af en visitationszone, er det op til Politidirektøren eller den som har bemyndigelse hertil, at bedømme, hvornår en visitationszone er nødvendig at oprette og det skal således ikke godkendes af for eksempel en dommer inden den træder i kraft. Beslutningen om at oprette en visitationszone skal dog være skriftlig og indeholde en begrundelse for og en angivelse af det sted og tidsrum, som beslutningen gælder for (Danske Love, s.d.-a). En visitationszone kan forlænges så længe politiet finder grund hertil. Grunden baserer sig på informationer politiet kommer i besiddelse af eller fund af ulovlige våben i perioden for visitationszonen (Danske Love, s.d.-a).

2.3.1 Kritik af visitationszoner

Ligesom der ved loven om skærpede straffzoner var nogle skarpe kritikpunkter til lovforslaget, var der det samme tilbage i 2003, da lovforslaget om visitationszoner blev behandlet. De kritiske røster til visitationszonen kom fra forskellige kanter. En kritik kom blandt andet fra Advokatrådet som mente, at politiets adgang til at foretage sådanne indgreb over for borgere uden et væsentligt mistankegrundlag for straffbare forhold bare fordi de befinder sig inden for et område udpeget af politiet selv til stikprøvekontrol, ville give borgere en ringere retsstilling og retssikkerhed i det hele taget end personer uden for zonen (Justitsministeriet, 2004a).

I tidsskriftet *Lov & Ret* skrev ph.d. i jura Lars Holmberg fra Københavns Universitet en artikel i forbindelse med lovforslaget om visitationszoner under titlen: *Visitation uden mistanke – et retspolitisk skråplan*, at det ikke kan forekomme rimeligt i en retsstat som det danske, at almindelige borgere udsættes for ganske vidtgående kontrol fra politiets side af, og at forslaget rummer en ganske stor mulighed for misbrug. Hvilket kan have en negativ effekt på politiets forhold til de mennesker der udsættes for visitation uden mistankegrundlag. Hvilket kan have en negativ effekt på politiets forhold til de mennesker der udsættes for visitation uden mistankegrundlag, sammen med den manglende klagemulighed og det forhold, at der ikke lægges op til, at politiet skal registrere brugen af reglerne i noget videre omfang (Justitsministeriet, 2004b).

2.4 Formål med visitation- og skærpede straffzoner

Visitation og skærpede straffzoner har det vigtige formål til fælles, at begge zoner skal medvirke til at skabe eller genskabe tryghed når de tages i brug (Danske Love, s.d.-a ; Danske Love, s.d.-c). Dette gøres blandt andet ved, at politiet har et større fokus på områder hvor de oplever et øget kriminalitetsbillede og derfor har flere betjent på gaden i en tidsafgrænset periode. Zonerne skal medvirke til, at sende et signal til de kriminelle om at deres kriminalitet ikke findes acceptabelt og skal stoppes. Visitation- og skærpede straffzoner benyttes ofte af politiet i forlængelse af gentagende voldelige konfrontationer mellem grupperinger i udsatte boligområder og hvor almindelige mennesker af den årsag føler en utryghed ved at bo og færdes i områderne på alle tider af døgnet (Fyns Politi, 2020b). Justitsministeriet påpeger i deres 2022 serviceeftersyn af bandepakkerne at visitation og skærpede straffzoner er en del af strategien til at dæmpe verserende bandekonflikter i de berørte områder (Justitsministeriet, 2022). For politiet er det en af deres allervigtigste opgaver at sikre ro, orden, sikkerhed og tryghed for Danmarks borgere og dem som bliver berørte i områder

med det øgede kriminalitetsbillede og her er det politiets vurdering at visitation- og skærpede strafzoner er redskaber der kan medvirke hertil (Løvstrup, 2019). Et andet formål med zonerne er at stoppe den kriminalitet der foregår hurtigt så udsatte boligområder ikke får et unødvendigt dårligt ry og bliver stigmatiseret på baggrund af kriminaliteten der sker i disse områder (Regeringen, 2018a).

2.5 Problemformulering

Specialet har til formål at belyse, hvordan beboere og politiet oplever virkningen af visitation- og skærpede strafzoner. Fra borgernes vinkel ønsker vi at belyse, hvordan de oplever de to zoner og hvad de tænker om det at bo i et område, hvor disse redskaber benyttes. Fra politiets vinkel er vi interesseret i politiets oplevede virkning og brugen af redskaberne. Ud over den oplevede virkning, ønsker vi at se på om de to zoner er med til at genskabe tryghed, som formålet med redskaberne lægger op til. Herudover hvilke mekanismer der kunne tænkes at modvirke en eventuel afskrækkende virkning.

Med henblik på ovenstående tematikker, såsom oplevelser, afskrækkelse, mekanismer og tryghed, har det ledt os til følgende problemformulering med dertilhørende arbejdsspørgsmål.

- *Hvordan opleves visitation- og skærpede strafzoner af borgerne i Vollsmose samt politiet?*
 1. Hvilke virkninger sætter zonerne i spil, og hvad er Politi og borgeres oplevelser af disse?
 2. Hvilke mekanismer bidrager til en potentiel fastholdelse af kriminalitetsbilledet?
 3. Oplever beboerne en øget tryghed, når visitation- og skærpede strafzoner er oprettet?

Arbejdsspørgsmål 1. og 2. har til formål at sætte fokus på hvilke mekanismer som er tiltænkt med visitation- og skærpede strafzoner. Specialet fokuserer her på, hvordan de to zoner er tiltænkt at virke over for borgere i Vollsmose og deres oplevelse af hvorfor eller hvorfor ikke at de oplever at se en virkning.

Arbejdsspørgsmål 3. har til formål at belyse borgernes oplevede tryghed i Vollsmose samtidig med om de oplever hvorvidt visitation- og skærpede strafzoner har en oplevet virkning på deres subjektive tryghed.

2.6 Begrebsdefinition af Oplevet Virkning og mekanismer

Specialet benytter nogle begreber, som kan have forskellige betydninger. Det bliver her forklaret hvordan begreberne i specialets undersøgelse skal tolkes.

Oplevet virkning: Med dette menes en persons subjektive sansninger der registreres som for eksempel et synsindtryk, en hændelse der finder sted, eller at en tilstand der indtræffer, når man er vidne til eller genstand for noget (Ordnet, s.d.-a).

Mekanismer: Med dette menes der de faktorer, der påvirker en persons adfærd (Ordnet, s.d.-b).

2.7 Afgræsning

I dette afsnit vil vi kort redegøre for hvilke afgrænsninger der er valgt i forbindelse med udarbejdelsen af vores undersøgelse. Vi vil først redegøre for den geografiske afgrænsning og årsagen til den er sat som den er, efterfulgt af afgrænsning i forbindelse med undersøgelsens informanter.

2.7.1 Geografisk afgrænsning

Undersøgelsen i specialet er afgrænset til Odense bydelen Vollsmose. Dette er gjort af flere årsager. En årsag hertil er det specialesamarbejde, vi i gruppen har indgået med Fyns Politi, samt at der på starttidspunktet for specialets undersøgelse var oprettet en visitationszone i Odense, som inkluderede dele af Vollsmose, hvilket der løbende har været igennem de sidste par år.

2.7.2 Afgrænsning af informanter

Borgerinformanter er afgrænset til at være bosiddende i Vollsmose. Derudover har vi afgrænset vores informanters alder med en minimumsgrænse på 15 år. Grunden til aldersgrænsen ikke er sat lavere er myndighedsgrænsen i Danmark. Begår man kriminalitet når man er under 15 år, som falder under straffeloven, sker der andre foranstaltninger, som vi i specialets undersøgelse ikke har fokuseret på.

3. Litteraturreview

Dette afsnit har til formål at præsentere eksisterende forskning på området, internationalt og nationalt. På grundet af emnets kompleksitet og de mange tematikker, har vi selektivt udvalgt litteratur baseret på relevans og opstillede kriterier for at begrænse samtidig undgå bias. Bias er blandt andet undgået ved en struktureret og systematisk gennemgang af litteraturen på området. Ved at gennemgå litteraturen på forudbestemte kriterier kan man mindske bias (Page, Higgins & Sterne, 2019, s. 349). De forudbestemte kriterier for dette litteraturreview er følgende:

- 1) Udelukkende peer-review artikler.
- 2) Så vidt muligt nyere nationale og internationale udgivelser.
- 3) Alt litteratursøgning er foregået på Aalborg Universitetsbibliotek og Google Scholar efter forudbestemte søgeord på dansk og engelsk, der har relevans for litteraturstudiet, som uddybes sidst i dette afsnit.

Litteratur reviewet gennemgår tre overordnede tematikker:

- 1) **Skærpet straf:** Grundet allerede udført litteraturstudiet af Justitsministeriets forskningskontor tager dette speciale litteraturreview udgangspunkt i denne, men bliver støttet af øvrige kilder.
- 2) **Visitationszone:** Tager udgangspunkt i Storbritannien, som siden 1994 har anvendt en tildeles lignende zone for visitation uden mistanke, men også fordi visitation generelt er meget velbelyst internationalt.
- 3) **Tryghed:** Begrænses hovedsageligt til danske studier, da den store mængde litteratur om internationale *Fear of Crime* gør det svært at afgrænse. Endvidere findes de danske studier fyldestgørende.

Der er benyttet kædesøgning til at tjekke kvaliteten på kilderne i det opsamlet litteratur og for at se om der er relevant materiale i de rapporter som er udeladt (Rienecker & Jørgensen, 2017, s. 167-169).

For at finde relevante studier, blev der søgt på ord og begreber til hvert område af de tre tematikker. Et overblik over disse kan ses i nedenstående Tabel 1.

Tabel 1: Overblik af søgeord fordelt på tematikker

* indikere forkortelser af ord hvor alle tænkelige endelser tages med.

Skærpet Straf	Visitationszone	Tryghed
Straf, øget/skærpet/forhøjet etc.	Visitation*, zone	Tryg*
Though on crim*	Stop and search, crim*	Oplev* tryg* Vollsrose*
Punish* Punishment, deterrent, harsh/long sentence	Section 60, stop, searches	Politi* tryg*

Tabel 1.

Der er søgt på flere kombinationer af de forskellige ord på AUU Bibliotek og Google Scholar. Tabellen er ikke fyldestgørende, men medvirker til at give et overblik over hvilke ord der har frembragt den litteratur, som bliver belyst i litteraturreviewet.

3.1 Skærpet Straf

Der er flere faktorer, som er blevet undersøgt i forhold til virkningen af straf. Straf kan både ses i forhold til gerningsmanden, offeret og befolkningen. Der kan blandt andet ses på: hvordan straf virker, holdninger til straf, strenghed, hastighed, motiver for straf, retsfølelse, hævnfølelser (Fuglsang et al., 2020, s. 7, s. 36-37). Justitsministeriets Forskningskontor(2020) foretog et litteraturstudie om virkninger af straf over for gerningsmænd, befolkning og ofre. De så blandt andet på individuel- og generalpræventiv effekt. Straf kan have flere formål og virkninger i forhold til befolkningen. Et formål kan være at afskrække befolkningen fra at begå kriminalitet, da en straf kan være uønsket og derved afskrækkende. En sådan potentiel virkning kaldes for generalpræventiv effekt. Den er generel, da straffens afskrækkende virkning er overfor befolkningen som helhed og ikke som et individ. For afskrækkelse, der er individuelt præventiv, basere det sig til personlige erfaringer med straf, og hvorvidt man selv er blevet straffet og straffen har afskrækket en fra at begå yderlig kriminalitet (Fuglsang et al., 2020, s. 52).

Den generalpræventive effekt heri den afskrækkende virkning overfor befolkningen er særdeles svær at undersøge. Justitsministeriets litteraturstudie fandt ikke frem til en endelig konklusion på området. Der er ifølge justitsministeriet flere gode studier på området, hvor hovedparten af disse ikke finder evidens for, at straffens strenghed har en generalpræventive, afskrækkende effekt. Nogle studier peger på mindre kriminalpræventive effekter (Fuglsang et al., 2020, s. 4).

Justitsministeriet påpeger at den individuelle præventive effekt kan deles op i to dele: **1)** Indespærringseffekten og **2)** Den oplevede effekt af straf. For indespærringseffekten, er der ifølge justitsministeriet flere gode studier, som giver evidens for at effekten findes, om end effekten er relativ lille (Fuglsang et al., 2020, s. 3). Studierne påpeger, at længden på fængselsstraffe udelukkende øger indespærringseffekten, da gerningsmanden er fængslet i længere tid og derved er inkapaciterings perioden forøget (Chalfin & McCrary, 2016, s. 12; Jørgensen, 2016, s. 7). Den oplevede straf belyses ved at undersøge, hvorvidt oplevelsen af straf har resulteret i, at gerningsmandens risiko for recidiv er øget eller mindsket efter overstået straf (Fuglsang et al., 2020, s. 3). Ifølge justitsministeriet er der flere gode studier som finder frem til, at for oplevet straf har straffens længde en nul-effekt på dømtes recidiv. Nogle amerikanske studier finder, at effekten er tæt på nul, da længere straf enten øger eller mindsker risikoen for recidiv lidt (Fuglsang et al., 2020, s. 3-4). En lignende dansk undersøgelse drager samme hovedkonklusioner, om hvorvidt at længere straf ikke har en effekt på recidiv, hverken positivt eller negativt (Jørgensen, 2016, s. 32). Hvad angår straffens strenghed er ifølge justitsministeriet belyst af flere gode studier, som sammenligner virkningen af sanktionstyper med forskellige grader af strenghed, typisk fængselsstraf i forhold til en betinget straf med tilsyn. De finder frem til, at sanktionens strenghed har en begrænset effekt. Enkelte studier viser, at strengere straf, som eksempelvis afsoning i fængsel forøger risikoen for recidiv (Fuglsang et al., 2020, s. 3-4).

3.2 Visitationszone

Der findes mange internationale studier omkring visitation og hvilken effekt dette har på borgere i samfundet, både med og uden begrundet mistanke, som årsag til visitation. Der skrives blandt andet om diskrimination, om det er effektivt til at finde narko, våben og lignende. De skriver også om visitation er med til at påvirke kriminaliteten i de områder, hvor det bliver udført. For at begrænse den mængde af litteratur, der bliver gennemgået, fokuseres der som tidligere nævnt på et udvalg af internationale studie, som er foretaget i Storbritannien.

Den type af visitation der foretages i visitationszoner i Danmark, vil blive betegnet som *Suspiciousness stop and search*. Politiet i Storbritannien anvender en zone, som kan blive udpeget af en ledende betjent, der kan benytte *Section 60* fra *Criminal Justice and Public Order Act of 1994*. Den ledende betjent kan udpege et område på baggrund af mistanke om, at betjenten tror folk i området bærer våben eller at der har været en voldsepisode enten med eller uden brug af våben, og at betjenten er af den overbevisning, at en indførsel af sådan en zone vil hjælpe med at lokalisere våbnet. Typisk varer sådan en zone i 24 timer, men den kan forlænges, hvis det vurderes at være nødvendigt (Liberty Human Rights, 2022). Winifred Agnew-Pauley(2021) udgav en rapport om *Section 60 - Stop and search* i England og Wales. *Section 60* minder om, hvad vi betragter som visitationszoner i Danmark. *Section 60* er et redskab, som politiet kan benytte til at visitere uden mistanke i et geografisk afgrænset område. Præcis hvem der kan aktivere zonen og hvordan er ændret løbende. Den første version af *Section 60* kom allerede i 1994, men der er løbende foretaget ændringer blandt andet i 2019. Der foreslog regeringen en 12 måneders test med en ny version, hvor anvendelsen kræver mindre autorisation, og de reducerer graden af sikkerhed der kræves, så i stedet for at tro, at der vil forekomme vold, ændres dette til *kan* forekomme. Tidsrammen blev øget fra 15-24 timer til 39-48 timer (Agnew-Pauley, 2021, s. 2). I Agnew-Pauleys rapport udfører de en analyse af den nye version, som regeringen har foreslået. På baggrund af to datasæt kaldet *Freedom of Information* (herefter FOI). De to datasæt dækker hver over forskellige politiafdelinger. Datasættet bliver brugt til at gennemgå og analysere brugen af *Section 60 stop and search* (Agnew-Pauley, 2021, s. 32). Datasættet har dog nogle begrænsninger, da det ikke er ens hvordan politiafdelinger i England og Wales dokumenterer brugen af *Section 60* (Agnew-Pauley, 2021, s. 4). For det første datasæt kaldet FOI 1 kommer de blandt andet ind på de forskellige afdelinger og giver et overblik over visitationer som de foretager og hvad de resulterede i. Ud af alle visitationer i London resulterede 4,5% til en anholdelse. Den resterende del, altså 89,4% af visitationer, medførte ikke en anholdelse. Ud af deres visitationer medførte omkring 1% af dem, at de fandt et våben. De fandt ud af, at personer i London af anden etnisk herkomst, i gennemsnit bliver stoppet 10 gange oftere end personer med kaukasisk herkomst (Agnew-Pauley, 2021, s. 6-8).

For det andet datasæt kaldet FOI 2 kommer de blandt andet ind på, at personer med anden etnisk oprindelse bliver stoppet 43 gange oftere end kaukasiske personer. Udover dette har de har set en stigning i, hvor ofte zonen er blevet anvendt fra perioden 2018/2019 sammenlignet med 2019/2020, hvor der er sket en stigning på i alt 35% (Agnew-Pauley, 2021, s. 10). En anden undersøgelse af Ben Bowling og Estelle Marks(2017) undersøger ligeledes *suspicionless searches*. I undersøgelsen

ses der både på Section 60 og Section 44 i *Terrorism Act 2000*, der omhandler visitation i forbindelse med mistanke om terrorisme (Bowling & Marks, 2017, s. 1). Antallet af visitationer uden begrundet mistanke er, på det laveste niveau siden de former for visitationer er blev indført i midten af 1990erne (Bowling & Marks, 2017, s. 27). Et vigtigt punkt at pointere er, at deres data ikke udelukkende er bygget på Section 60, hvilket er den der minder om en dansk udgave af en visitationszone, der er Section 44 *Terrorism Act* data inkluderet. I en nyere undersøgelse udført af Home Office i år 2020 undersøgte de antal af Stop and searches under Section 60. De fandt frem til, at der sidenhen er sket en stigning på 35% i England og Wales. For 2019 gennemførte de 13.414 Section 60 visitationer, hvor det for 2020 var oppe på 18.081 visitationer (Home Office, 2020, s. 5). Section 60 visitationer resulterer generelt i mindre sigtelser sammenlignet med en visitation, i år 2020 resulterede i alt 4% af alle Section 60 visitationer i en sigtelse, hvor det har været på omkring 14% med standard visitationer de seneste år (Home Office, 2021, s. 13). Ifølge undersøgelsen *More harm than good*, fandt de frem til, at brugen af Section 60 stop and searches har resulteret i, at folk har mistet tilliden til politiet (Criminal Justice Alliance, 2020, s. 6).

Matteo Tiratelli, Paul Quinton og Ben Bradford(2018) udførte en undersøgelse om Stop and search indsatser har en generalpræventiv effekt, altså om de er med til at afskrække. Undersøgelsen bestod af analyser på baggrund af 10 års statistikker over Stop and search, kriminalitet og andet data fra London er opdelt på kommuneniveau. Tiratelli et al. benyttede to forskellige analytiske tilgange. Den første var en fast-effekt regressionsmodeller, der estimerer den forsinkede effekt af Stop and search på kriminalitet. Den anden var en afbrudt tidsserieanalyse til at udforske den potentielle effekt af pludselig stigning i søgninger der opstod fra 2007 til 2011. De finder frem til, at Stop & search generelt set ikke er korreleret med kriminalitet. Der er dog en svag sammenhæng i forhold til narkotikaforbrydelser. Overordnet set konkluderer de, at Stop and search har i bedste tilfælde lille en afskrækkende effekt (Tiratelli et al., 2018, s. 1213). Tiratelli et al. påpeger, at deres studies fund minder om lignende studier, der viser at Stop and search ikke har en stærk effekt. De mener ikke at individuelle søgninger kan give nyttige resultater i form af beslaglæggelse af smuglergods og/eller forebyggelse af en potentiel forbrydelse (Tiratelli et al., 2018, s. 1226). De undersøgte samtidig længerevarende effekter ved at have en indsats som Stop and search og den forøgede tilstedeværelse af Politi med denne type indsats. Politiet er nødt til at være til stede for at udføre visitationer af personer. Tiratelli et al. belyste en fordel ved øget patruljering. De fremhæver i deres undersøgelse, at politiet kan *forstyrre* igangværende kriminelle handlinger (Tiratelli et al., 2018, s. 1225). Derved kan de fange en person i gerningsøjeblikket og stoppe kriminaliteten. På baggrund af deres

udregninger mener Tiratelli et al., at den øgede tilstedeværelse af Politi har en meget lille effekt (Tiratelli et al., 2018, s. 1225).

3.2.1 Hotspot indsatser

Et andet relevant forskningsområde er hvorvidt der kunne tænkes at ske en forskydning af kriminalitet når der laves indsatser i *hotspot* områder, som er en fokuseret indsats på et bestemt område. Hvorvidt der sker en forskydning på grund af hotspot indsatser, har været undersøgt tidligere. I 2012 udførte Braga et al. et systematisk review af effekten af hotspot indsatser foretaget af politiet. De evaluerede i alt 25 foregående studier, som undersøgte hotspot indsatser foretaget af politiet. Ud fra deres evaluering af de tidligere studier fandt en statistisk signifikant effekt på kriminaliteten i de udvalgte områder. Metaanalysen viste en lille kriminalpræventiv effekt af hotspots indsatser i form af at reducere alarmopkald på de udvalgte områder sammenlignet med kontrollen. Ved forskydning af kriminaliteten og den såkaldte diffusion effekt til de nærliggende områder, vidste resultaterne at utilsigtede reduktion af kriminalitet i de nærliggende områder var relateret til hotspot indsatserne (Braga et al., 2012, s. 5-6). Et andet eksempel på effekten af hotspot indsatsen er en artikel i *Journal of Experimental Criminology* fra 2016 af Barak Ariel, Cristobal Weinborn og Lawrence W. Sherman(2016). Her blev det undersøgt om en indsats i hotspot områder virker kriminalpræventiv på et område. Ariel et al. resultater er baseret på i alt fire forskellige variabler: **1)** kriminalitetsrapporter, **2)** alarmopkald, **3)** overfald mod betjente og **4)** skadesforanstaltninger, herunder hærverk eller lignende (Ariel et al., 2016, s. 277). I undersøgelsen er der fokus på om der sker en såkaldt forskydning af kriminaliteten. Dette blev målt på baggrund af *victim-generated crimes* (Ariel et al., 2016, s. 297). De udvalgte i alt 72 hotspot områder, som blev fordelt på to grupper en gruppe på 34 med øget patruljering og en kontrolgruppe på i alt 38 områder (Ariel et al., 2016, s. 280). Patruljering bestod af, hvad der betegnes som *Police Community Support Officers* (Ariel et al., 2016, s. 277). På baggrund af deres 12 måneders forsøg fandt de efterfølgende frem til en effekt. Antal af alarmopkald faldt med omkring 20% og *victim-generated crimes* faldt med 39% sammenlignet med kontrolområderne (Ariel et al., 2016, s. 311).

3.2.2 Problematik med visitation

Utilfredshed med visitation, og, en potentiel konsekvens af denne utilfredshed, bliver af Aydin Soei(2011) beskrevet i bogen: *Vrede unge mænd*. At forblive tavse og ikke bruge sin demokratiske stemme til at klage eller gå til medierne, for at få rettet offentlighedens opmærksomhed på de

uretfærdigheder der kan foregå, er en af de væsentligste årsager til vreden bag urolighederne på Nørrebro, i 2008 (Soei, 2011, s. 147). Uddannelsesniveaut har stor betydning for, hvorvidt man klager over diskrimination, eller klager over politiet generelt. Soei mener at når man er et højt uddannet og et mere livsklogt individ har man gennem tiden opbygget en større kulturel kapital, i form af viden og uddannelse, som personen kan bruge til at afkode, analysere og sætte sig ind i hvilke muligheder der er, hvis, man er blevet krænket. En 18-årig ufaglært person har potentielt ikke den samme livserfaring som en 30-årig med høj uddannelse og større livserfaring. Så hvis eksempelvis den ufaglærte 18-årig person og en færdiguddannet 30-årig person begge bliver visiteret vil den 18-årig ikke i lige så høj grad som den 30-årig råbe på diskrimination (Soei, 2011, s. 149). Soei mener, at visitationer i sig selv ikke er nok til at medføre udbruddet med de såkaldte ”indvandreroptøjer” i 2008. Gentagende daglige visitationer kan dog have medvirket til det, og til sidst fik gryden til at koge over. De daglige visitationer var ifølge de unge særlig klamt og ydmygende, når der var publikum på og man kan sige, at den konstante visitation kan medføre modborgerskab fra de borgere som konstant bliver visiteret (Soei, 2011, s. 160-161).

3.3 Tryghed

Inden vi kommer ind på tryghedsafsnittet i litteraturreviewet, er det relevant at belyse hvordan tryghed defineres. Ifølge ordnet, dækker ordet tryghed over ”*det at være rolig og afslappet i tillid til at andre beskytter og tager sig kærligt af én*” og ”*det at være eller føle sig sikker og uden for fare*” (Ordnert, s.d.-c). Tryghed kan være svært at definere præcist. Rune H. Scherg har forsket i tryghed og udgivet artiklen: *Utryghed som fænomen: Er man tryg, hvis man ikke er utryg* i *Det Kriminalpræventive Råd* i 2018. Scherg mener, at tryghed typisk opdeles i en subjektiv og en objektiv tryghed. Forskellen mellem de to former for tryghed er at den subjektiv følelse er den enkeltes opfattelse eller oplevelse af tryghed og den objektive er den faktuelle risiko der eksempelvis kan være for at blive udsat for kriminalitet. Det er altså muligt at føle sig utryg uden at være det og omvendt (Scherg, 2018, s. 2). En problemstilling der opstår med at undersøge tryghed internationalt er, at det højst sandsynlig er ligesom med det danske begreb *hygge*, et ord, der har et skandinavisk ophav (Scherg, 2018, s. 2). Det engelske begreb *fear of crime* oversættes ofte til dansk som utryghed. Et velkendt citat fra Ferraro omkring *fear of crime* er, at: ”*fear of crime is an emotional response of dread or anxiety to crime or symbols that a person associates with crime*” (Ferraro, 1995, s. 4). Scherg mener at utryghedsbegrebet har været anvendt i en årrække, når man

har diskuteret fear of crime (Scherg, 2013, s. 26-27). Dette afsnit omhandlende tryghed tager udelukkende udgangspunkt i utryghed og blandes derfor ikke med begrebet fear of crime, for både at sikre at der ikke sker en fejlfortolkning mellem begreberne, men også for at afgrænse den gennemgåede litteratur til at fokusere på det danske begreb.

Danskernes subjektive tryghed har været undersøgt af *Tryg Fondens Tryghedsmåling* siden 2004. De fandt i 2020 frem til, at på trods af Covid-19, så var danskerne de mest trygge, de har været i nyere tid. Tidligere har der været en tendens til faldende tryghed i Danmark. *Tryg Fondens Tryghedsmåling* fremhæver, at dette brud er det første nævneværdige brud på den nedadgående tendens i danskernes gennemsnitlige tryghed siden de startede deres målinger i 2004 (Andersen, Goul & Hede, 2021, s. 7).

Politiet foretager ligeledes undersøgelser af danskernes tryghed og samtidig tillid til politiet. Deres seneste udgivelse fra marts 2020 peger på, at danskernes tryghed i 2019 har været den samme som i 2018 (Rigspolitiet, 2020, s. 10). Politiets egen undersøgelse i forhold til danskernes tillid og tryghed viser en stigning i de særligt udsatte boligområder, hvor 70,9% af borgerne i 2019 var trygge i deres nabolag. Dette er en statistisk signifikant stigning på i alt 2,5 procentpoint fra den foregående undersøgelse, som blev udført i 2018. Den subjektive tryghed for borgerne i de udsatte boligområder er altså steget fra 2018 til 2019. Til sammenligning var trygheden i den danske befolkning på 85,6% i 2019 (Rigspolitiet, 2020, s. 9-10).

En undersøgelse af Lasse Kjeldsen & Nikolaj Avlund(2016) udført for Center for Boligsocial udvikling(fremover CFBU) omhandlende: *Trygheden i danske byområder*. Undersøgelsen fandt frem til, at beboere i udsatte boligområder generelt set er mere utrygge, i forhold til resten af Danmark. Primært udtrykkes der utryghed i forhold til den personfarlige kriminalitet (Kjeldsen & Avlund, 2016, s. 20). Personlig kriminalitet indeholder blandt andet vold, trusler, gener fra grupper af unge, ballade på gaden, tilråb når man færdes på gaden, salg af hash eller anden narkotika og misbrug af stof- eller alkohol på gaden (Kjeldsen og Avlund, 2016, s. 15).

4. Metode

I følgende afsnit vil vi beskrive undersøgelsens metodiske overvejelser og fremgangsmåde. Der vil blive gennemgået og redegjort for den anvendte metode og de dertilhørende refleksioner over blandt andet indsamling af empiri og behandling herefter.

4.1 Casestudie som forskningsstrategi

Vollsmose fungerer som en case på en ghetto. Formålet med et casestudie kan være ønsket om at kunne generalisere til øvrige cases. Hvilket i dette tilfælde betyder at generalisere viden som vi får om den oplevede virkning af visitation- og skærpede strafzoner fra borger og Politi i Vollsmose til øvrige udsatte områder i Danmark.

Ifølge Rasmus Holmby Antoft og Heidi Salomonsen(2013) vil man ved at anvende casestudie, typisk genere data via kvalitative metoder, såsom interviews, deltagende observationer og feltarbejde, således casen kan genskabes og det kan analyseres ud fra et sociologisk standpunkt (Antoft & Salomonsen, 2013, s. 30).

Ifølge Antoft og Salomonsen findes der i det kvalitative casestudie fire forskellige typer: *ateoretisk, teorigenerende, teoritestende og teorifortolkende*. Forskellene ved disse ligger i, hvad formålet er med undersøgelsen samt hvilket afsæt den videnskabelige tolkning tager (Antoft & Salomonsen, 2013, s. 30-35).

4.1.1 Ateoretiske casestudier

Denne undersøgelse benytter sig af det ateoretisk casestudie som forskningsstrategi. Formålet med ateoretiske casestudier er som udgangspunkt, at generere ny empirisk viden og viser således en særlig interesse for specielle sager, hændelser, sociale grupperinger eller miljøer. Den nye empiriske viden afsøger elementer fra det sociale liv til fremstilling og forklaring i de enkelte cases der er udvalgt til genstand for analyse (Antoft & Salomonsen, 2013, s. 34). Ateoretiske casestudier karakteriseres ved at afsættet i den empiriske viden udelukkende bevæger sig deskriptivt og således i et teoretisk vakuum. Det betyder, at det ikke styres af etablerede eller hypotetiske generaliseringer (Antoft & Salomonsen, 2013, s. 34). Denne forskningsstrategi som idealtypisk konstruktion finder næppe sted i en ren form i virkelighedens casestudieforskning. Dette på grund af, at næsten alle analyser af cases er influeret af mindst en svag teoretisk fornemmelse fra kendskab til lignende cases eller casestudier (Antoft & Salomonsen, 2013, s. 35).

4.1.2 En induktiv tilgang

En induktiv tilgang er ifølge Lotte Bøgh Andersen, Kasper Møller Hansen og Robert Klemmensen(2012) kendetegnet ved at man tager sit udgangspunkt i observationer. Undersøgelsen har et deduktivt tilsnit, da udledningen af vores empiriske viden gør, at der kommer eksisterende teorier i spil, som kan sætte informanternes svar i en fortolkende ramme (Andersen et al., 2012, s. 73-74). Når vi beslutter os for at undersøgelsen alligevel ikke er teorifortolkende, hvilket ville have gjort det deduktivt, så handler det om, at vi ikke på forhånd forsøger at fortolke fra et udgangspunkt. Det er således vores empiri der ligger op til relateret teori og ikke omvendt.

4.2 Etiske overvejelser

Vi har igennem vores empiriindsamling til dette speciale været opmærksom på de etiske forholdsregler, der kan være forbundet hermed. Ifølge Steinar Kvale og Svend Brinkmann(2015) kan dette blandt andet gøres via *informeret samtykke*, *fortrolighed*, *konsekvenser* og *forskerens rolle*, som vil blive redegjort for i nedenstående afsnit.

Inden påbegyndelse af hvert interview, er der sikret samtykke fra informanten til at interviewet optages med henblik på transskription og senere analyse, hvor der bliver benyttet ordrette citater fra de deltagende informanter. Samtykke er sikret skriftligt ved de interviews der er foregået personligt og mundtligt hvis interviewet er foregået via telefon. Hver informant er blevet informeret om undersøgelsens overordnede formål samt de væsentligste forskningstræk i designet, såvel som mulige risici og fordele ved at deltage i undersøgelsen (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 116). Deltagere er samtidig informeret om, at de vil fremgå anonymt i det endelige produkt, hvor det så vidt muligt har kunne lade sig gøre. Dette er et bevidst valg taget fra vores side for at beskytte borgerne fra Vollsmose og politiet mod eventuelle efterfølgende repressalier.

Ved at tilsende Fyns Politi samt de informanter, blandt borgerne som har ønsket det, et udkast af analysen ca. 14 dage før deadline for aflevering af specialet, sikrer vi en potentiel etisk dimension af konsekvenser. Dette gøres for at vi som forskere er opmærksomme på om vi mistolker vores informanternes udsagn i undersøgelsens analyse. På den måde sikre vi os samtidig, at udsagnene præsenteres i en korrekt kontekst og ikke forvrider de informationer, som hver informant har givet. Anvendte citater i analysen skal præsenteres således, at informanterne kan genkende deres eget udsagn og ligeledes acceptere den sammenhæng, de præsenteres i, i vores analytiske afsnit (Brinkmann, 2015, s. 476). Ved at sende et udkast af analysen for at fremvise hvordan

informanternes citater benyttes, forpligter det os også til at lave eventuelle rettelser, hvis informanterne ikke kan genkende citaternes ordlyd (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 108). At tilsende et udkast af analysen er et aktivt valg, vi har truffet for at sikre os gennemsigtighed for deltagerne i, at citaterne er korrekt transskriberet. Vi kunne også have valgt at sende transskriptionerne i sin helhed til hver informant. Dette er bevist fravalgt, da en fuld transskription ikke giver et nærmere indblik i hvordan deres udsagn er blevet benyttet i selv undersøgelsen.

Ansvar for at præsentere resultaterne etisk korrekt ligger hos os som forskere på undersøgelsen og derfor præsenteres udsagn så korrekt og tæt på konteksten som muligt. Det er vores ansvar, at informanterne kan genkende sig selv i de benyttede citater, når de efterfølgende læser den færdige rapport, og at de anvendte analytiske begreber ikke rækker ud over den viden, vi har fået fra vores indsamling af empiri. Dette betyder, at vi som forskere præsenterer resultaterne i et så korrekt og omfang, at de kan verificeres og valideres med gennemsigtighed for undersøgelsens konklusioner af de deltagende informanter. Hertil er det vigtigt, at vi som forskere har forsøgt, så vidt som muligt, at holde os objektive og ikke analysere citater på baggrund af vores egne forforståelser og fordomme (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 120).

4.3 Dataindsamling

I følgende afsnit vil vi komme ind på alle de elementer der relaterer sig til indsamlingen af data. Afsnittet beskriver rekrutteringskriterierne for specialets informanter, med dertilhørende præsentation. Ydermere indeholder afsnittet overvejelser omkring de udfordringer der var i forbindelse med denne rekruttering. Slutligt indeholder afsnittet specialets valg af semi-strukturerede interview, gruppe interview, samt tilgangen til specialets interviewguide.

4.3.1 Rekruttering af informanter

I det følgende afsnit redegøres der for hvilke rekrutteringskriterier undersøgelsen har samt hvilken fremgangsmåde, der blev benyttet til rekruttering af informanter. Afsnittet er delt op i fire dele, hvor der først redegøres for undersøgelsens rekrutteringskriterier. Dernæst selve rekrutteringen af informanter fra Vollsmose, herefter Fyns Politi og til sidst informanter som ikke er bosiddende i Vollsmose, men har en tilknytning hertil på anden vis.

4.3.1.1 Rekrutteringskriterier

I rekrutteringsprocessen er der forsøgt at favne så bredt og repræsentativt som muligt. Et vigtigt rekrutteringskriterium for denne undersøgelse har dog været den geografiske placering af vores informanter. Den første gruppe af informanter har været afgrænset til borgere bosiddende i Vollsmose. Dette kriterium er valgt ud fra specialets problemformulering om: hvordan opleves visitation- og skærpede strafzoner af borgerne i Vollsmose samt politiet. Herudover har et rekrutteringskriterium været, at undersøgelsens informanter er i alderen 15-80 år. Årsagen hertil har været at afdække om unges oplevelser af zonerne er forskellige fra de ældres og sikre, at de begge perspektiver repræsenteres.

4.3.1.2 Vollsmose informanter

Der er i undersøgelsen benyttet forskellige fremgangsmåder i rekruttering af informanter. Der er blandt andet benyttet det sociale medie Facebook, hvor flere grupper med tilknytning til Vollsmose er at finde. Vi delte et opslag i fire grupper (med medlemstal på henholdsvis 77, 517, 783 og 1700 medlemmer), hvor vi beskrev, hvilken type informanter vi efterspurgte, hvad undersøgelsen omhandlede og hvad det skulle benyttes til. Dette gav henvendelse fra en beboer som havde lyst til at deltage, samt tre tilkendegivelser som syntes godt om opslaget. Disse blev efterfølgende kontaktet via Facebooks beskedsystem, Messenger, med en forespørgsel om medvirken. Dette gav tre informanter til undersøgelsen. Ud over opslaget på Facebook-grupper skrev vi til administratorerne bag disse grupper. Dette bidrog med en informant.

Efter hvert interview blev der spurgt ind til informantens kendskab til andre, der vil dele deres oplevelser af politiets redskaber. Dette skabte hvad man ifølge Anne Mette Møller og Gitte Sommer Harrits(2021) kalder en snowball-effekt, som resulterede i interview med to informanter (Møller & Harrits, 2021, s. 87).

Undersøgelsens øvrige informanter er fremskaffet via tidligere relationsarbejde. Disse blev kontaktet via Facebook Messenger samt e-mail. Dette har resulteret i tre informanter til interview.

4.3.1.3 Fyns Politi

Allerede i en tidlig fase af dette speciale blev der taget kontakt til Fyns Politi om hvorvidt de kunne have interesse i at indgå i et specialesamarbejde. Denne kontakt blev etableret via e-mail, hvorefter et Microsoft Teams-møde fandt sted med Helena Birk Oxlund og Andreas Andersen-Mühl fra Fyns Politis strategi- og analysesektion. Efter sparring og emnepræsentation præsenterede Helena og

Andreas efterfølgende en kort beskrivelse af undersøgelsen til Fyns Politis ledelse og har derfor haft en gatekeeper rolle, hvor de har fundet informanterne inden for Fyns Politis egne rækker. Informanter fra Fyns Politi består således af chefpolitiinspektøren for Fyns Politi, en sektionsleder samt en politiassistent fra Central Forebyggelse i Vollsmose, tre politiassistenter fra nærpolitistationen i Vollsmose som herefter omtales som nærbetjente og kildeførersektionen, der indhenter information fra gaden via informanter fra kriminelle miljøer i Odense. Antal af hvor mange informanter der er med i kildeførersektionen er en fortrolig oplysning og de vil derfor blive omtalt som kildeførersektionen når de benyttes i undersøgelsens analyse.

4.3.1.4 Øvrige informanter

Ligesom beboere i Vollsmose blev informanter fra Fyns Politi adspurgt om kendskab til andre relevante personer vi kunne kontakte, og som ville dele deres egne oplevelser af politiets redskaber. Dette gav en informant, som blev kontaktet via e-mail. Den sidste øvrig informant er rekrutteret via gruppens eget netværk.

4.3.1.5 Resultat for rekruttering af informanter

Sammenlagt er der indsamlet empiri fra 10 borgere fra Vollsmose fordelt på 10 interviews. Seks personer + kildeførersektionen fra Fyns Politi fordelt på fire interviews og to personer som øvrig informanter fordelt på to interviews.

4.3.2 Præsentation af informanter

I følgende afsnit kommer der en kort præsentation af informanter, der er benyttet i tilblivelsen af denne rapport. Deres navne er anonymiseret for beskyttelse af deres identitet og deres navne er derfor ændret til et andet for stadigvæk at kunne skelne mellem informanternes udtalelser i undersøgelsens analyse.

De Vollsmose borgere, vi har interviewet, er sat i nedenstående Tabel 2 med oversigt over deres anonymiseret navn, alder, år de har boet i Vollsmose, en kort beskrivelse af dem og til sidst interview situationen.

Tabel 2: Vollsmose Informanter

Anonymiseret navn, samt alder:	Antal år i Vollsmose	Beskrivelse	Interviewsituation
Aynür, 62 år	29 år	Pædagog - Arbejder som frivillig i flere af Vollsmoses foreninger.	Fysisk interview: Foreningen Respekt Varighed: 35 minutter.
Brian, 63 år	20 år.	Førtidspensionist - Arbejder som frivillig -beboerformand	Telefonisk interview Varighed: 62 minutter.
Feliks, 65 år	Ukendt	Fragtmand, foredragsholder og arbejder som frivillig	Telefonisk interview Varighed: 102 minutter.
Hassan, 20 år	18 år	Studerende ved Syddansk universitet	Telefonisk interview Varighed: 67 minutter.
Ibi, 22 år	22 år	Studerende ved Syddansk universitet	Telefonisk interview Varighed: 28 minutter.
Katja, 57 år	15 år.	Førtidspensionist	Fysisk interview: Hjemme ved borger Varighed: 30 minutter.
Mette, 56 år	9 år.	Førtidspensionist - Arbejder som frivillig	Telefonisk interview Varighed: 55 minutter.
Monika, 70 år	21 år.	Folkepensionist	Fysisk interview: Hjemme ved borger Varighed: 38 minutter.
Sabrina, 51 år	3 år.	Førtidspensionist - Arbejder som frivillig og politisk engageret	Fysisk interview: Hjemme ved borger Varighed: 65 minutter.
Samir, 32 år	25 år	Selvstændig - tidligere bandemedlem	Fysisk interview: Hjemme ved borger Varighed: 97 minutter.

Tabel 2: Vollsmose Informanter.

Som det ses i Tabel 2, er der i alt 10 interviews, hvor aldersgruppen spænder fra 20 til 70 år. Interviews med politiet skete primært som gruppeinterview. Deltagerne er derfor repræsenterede som gruppe, som vist i Tabel 3 nedenfor, og ikke enkeltvis.

Tabel 3: Fyns Politi Informanter

Stilling	Navn	Antal år i nuværende stilling	Interviewsituation
Chefpolitiinspektør, <i>Fyns Politi</i>	Lars Bræmhøj	5,5 år	Fysisk interview: Odense, hoved- politistation, Varighed: 50 minutter.
Central forebyggelse - <i>Vollsmose nærpolti</i> <i>station.</i>	1) Sektionsleder og 2) Politiassistent	1) 13 år 2) 2,5 år	Fysisk interview: Vollsmose nærpolitistation. Varighed: 60 minutter.
Vollsmose nærpolti	1) Nærbetjent 1 og 2) Nærbetjent 2 og 3) Nærbetjent 3	1) 20 år, 2) 10 år 3) 1,5 år	Fysisk interview: Vollsmose nær- politistation. Varighed: 75 minutter.
Kildeførersektionen, <i>Fyns Politi</i>	Kildeførersektionen. Antallet af informantdeltagere er fortroligt.	5+ år tilsammen	Fysisk interview: Odense, hoved- politistation. Varighed: 49 minutter.

Tabel 3: Fyns Politi Informanter

Som det ses i ovenstående Tabel 3, blev alle specialets interviews med Fyns Politi foretaget fysisk, hvor de fordelte sig henholdsvis på politistationen i Odense Centrum og Vollsmose nærpolitistation. De sidste interviews der blev udført er øvrige informanter. Den ene er en tryghedsrådgiver fra Odense Kommune og er medtaget i undersøgelsen for at bidrage med hans ekspertise omkring tryghed, da visitation- og skærpede strafzoner blandt andet har til formål at genskabe trygheden i områder med kriminalitet. Den anden øvrige informant er en tidligere kriminel, som har haft kendskab til det kriminelle miljø i og uden for Vollsmose. Begge øvrige informanter ses i nedenstående Tabel 4.

Tabel 4: Øvrige Informanter

Anonymiseret navn	Beskrivelse	Interviewsituation
Torben	Tryghedskonsulent ved Odense kommune	Fysisk interview: Korsløkkeparken Beboerhus Varighed: 29 minutter.
Steven	Tidligere kriminel som afsoner dom for trusler, narkokriminalitet og våbenbesiddelse i blandt andet bydelen Vollsmose	Telefonisk interview Varighed: 28 minutter.

Tabel 4: Øvrige Informanter

Ud fra ovenstående Tabel 4 ses der, ligesom med de foregående tabeller, et anonymiseret navn, en beskrivelse af informanten og information om interviewsituationen. I afsnit 4.3.3 vil vi komme ind på hvilke udfordringer der har været i forbindelse til at få kontakt til borgere fra Vollsmose.

4.3.3 Udfordringer i forhold til rekruttering af Vollsmose informanter

I vores rekruttering af borger informanter havde vi sat en minimumsgrænse for deltagerantal på 10 personer. Dette viste sig sværere end forventet at opnå. Som beskrevet i afsnit 4.3.1.2, lavede vi et rekrutteringsopslag på det sociale medie Facebook, som fik tilkendegivelsen *tommelfinger op* af tre personer. Af disse fik vi kun en henvendelse tilbage fra en borger, som havde lyst til at deltage i undersøgelsen efter at have set opslaget. Vores forventning til opslaget på det sociale medie var som udgangspunkt højere og vi blev derfor nødt til at finde andre metoder at rekruttere informanter via. Dette blev blandt andet gjort ved hjælp af netværk fra praktiksemesteret. Når det kan have været udfordrende at rekruttere informanter fra Vollsmose, kan dette blandt andet skyldes den megen personlige og territoriale stigmatisering området oplever. Vollsmose er en bydel, som blandt andet er kendt af mange for den dårlige omtale den har fået i medierne i mange år. Ifølge den franske sociolog og socialantropolog Löic Waquant(2013) ser folk udefra typisk på udsatte boligområder og ghettos ”*som et mystisk og ubegribeligt sted, der avler stoffer, kriminalitet ...*” (Wacquant, 2013, s. 178). I afsnit 5.4 vil vi komme ind på hvordan territorial stigmatisering potentielt påvirker borgere i Vollsmose, som værende vant til at blive portrætteret for de dårlige ting der foregår i bydelen, og derfor kan være forsigtige med at fortælle deres historier, hvis denne bliver fortolket eller fordrejet til noget negativt om bydelen. En anden væsentlig årsag til udfordringer med at

rekruttere informanter, kan også skyldes hensigten med undersøgelsen og det specialesamarbejde, der er indgået med Fyns Politi om at belyse borgeres oplevelser af visitation- og skærpede strafzoner. Der kan være en risiko for at borgerne i Vollsmose er af den tro, at vi arbejder for politiet, og hvis deres indtryk af politiet er dårligt, har de potentielt ikke lyst til at deltage, hvis dette kan give repressalier for dem selv, deres netværk eller familier.

4.3.4 Semistrukturerede interviews

Vores kvalitative empiri er indsamlet gennem brugen af interviews. Vi har foretaget interviews med både betjente, som har deres daglige gang i Vollsmose, samt borgere i Vollsmose. Interviewene med betjentene er blevet til med hjælp fra vores samarbejdspartner, fra Fyns Politi. I disse interviews har vi haft mulighed for at spørge betjentene om deres generelle oplevelser af Vollsmose i forhold til brugen af visitation- og skærpede strafzoner. Yderligere har vi spurgt dem om deres personlige holdninger til brugen af de to redskaber. Ved interviews af betjentene fik vi adgang til at stille flere betjente spørgsmål samtidig, da disse fungerede som gruppeinterviews. Gruppeinterviews uddybes nærmere i afsnit 4.3.5.

Vi har i undersøgelsen benyttet os af en semi-struktureret tilgang i vores interviews. Dette er valgt, da vi havde nogle specifikke emner, vi ville sikre os, at vi kom omkring, men samtidig ikke ville låse vores informant fast i en række af forberedte spørgsmål. Vi ville sikre os, at informanten havde en vis grad af frihed til at fortælle.

Der er i undersøgelsen benyttet teknikken, *active interviewing*. Dette har vi gjort, da vi betragter interviewet som et sted, hvor vi skaber en fælles meningsforståelse. Med *active interviewing* foregår der ifølge Malin Åkerström og David Wästerfors(2018) mere en dialog end et scenarie, hvori interviewer tapper informanten for svar. Man er her også opmærksom på at opretholde informantens narrative produktion, samt byde ind i forhold til at få informanten til at uddybe nærmere (Åkerström & Wästerfors, 2018 s. 155). Hvis vi fra start bare så informanten som en beholder af svar, ville vi risikere at gå glip af nuancerne, der kan findes i dennes svar. Vi anser derfor *active interviewing* som noget, der gør processen mere dynamisk. Der er primært blevet udført fysiske interviews hvis muligheden har budt sig, hvor vi var til stede sammen med informanten der blev interviewet. I alt fem ud af de ti interviews med borgere og et interview med en øvrig informant blev dog gennemført telefonisk. Ib Andersen(2008) påpeger der kan være en ulempe ved at gennemføre et interview telefonisk, da man ikke kan se personens kropssprog, hvilket ellers kan medvirke til at give flere nuancer i informantens besvarelser. En anden ulempe er,

at der kan være signalforstyrrelser, således at vi skulle bruge ekstra tid på at sikre, at interviewpersonen forstod vores spørgsmål eller om at vi forstod informantens svar (Andersen, 2008, s. 173).

Vi havde før vi påbegyndte vores indsamling af den kvalitative empiri udarbejdet en interviewguide. Guiden hjalp os, som navnet antyder, med at guide os igennem interviewene og sørgede for at vi kom omkring de ønskede emner for at besvare specialets problemstillinger. Det næste afsnit vil afdække interview af flere personer på én gang, da interview med betjentene blev foretaget i grupper.

4.3.5 Interview af grupper

Der findes flere former for gruppeinterview, hvor der ifølge Møller og Harrit skelnes mellem fokusgruppeinterview og gruppeinterview (Møller & Harrits, 2021, s. 40). Ved fokusgruppeinterview er det kollektive meningsskabelser, der er fokus på. Her er det formålet at se på, hvordan personer i interviewet i fællesskab danner deres mening om et givet emne. Det er typisk en fordel at stille en fokusgruppe spørgsmål såsom *"diskuter dette indtil i enten er enig eller er klar over hvilke punkter i er uenige i"* (Møller & Harrits, 2021, s. 41; s. 121). I denne undersøgelse er der gennemført tre gruppeinterviews med elementer af fokusgruppeinterview. Formålet har blandt andet været at få interviewpersonerne til at diskutere deres holdninger og få dem til at komme med hver deres argumentation for hvorfor, de mener hvad de mener, således at de potentielt kan blive udfordret og give en mere velovervejet besvarelse. Et punkt der er vigtigt i forhold til gruppeinterview, er den dynamik, som en gruppe har. Hvilken effekt der ses, baseres på denne gruppes dynamik og har potentielt indflydelse på den enkeltes besvarelse, hvis emnet omhandler noget personligt. I en normal interviewsituation skal den interviewede forholde sig til én person og *blotte* sig for den person. Ved et interview, hvor der er flere til stede, ud over interviewer og interviewpersonen, skal interviewpersonen tage højde for de øvrige personer i interviewet. Der er en risiko for at interviewpersoner kan være mere tilbageholdende og ikke tilkendegiver deres fulde mening, hvis de er bekymrede for hvordan de øvrige deltagere vil reagere på deres svar (Møller & Harrits, 2021, s. 40). Det er ikke alle som ønsker at kritisere de forhold, de arbejder under. Vi har derfor spurgt informanterne fra politiet, hvilke fordele de ser ved de to redskaber for at give betjentene en chance for at rose før de kritiserede (se Bilag 2 - Interviewguide Politibetjente, spørgsmål 19). Elementerne vi benytter fra fokusgruppeinterview er, hvordan informanterne gennem egne oplevelser, sammen, skaber mening om de to zoner. Dette er essensen af interviews,

der har fokus på meningsskabelse (Møller & Harrits, 2021, s. 36-37). Ved meningsskabelse kan der med fordel stilles spørgsmål, der får interviewpersonerne til at forklare ud fra deres livssyn blandt andet ved at bede interviewpersonerne komme med konkrete eksempler, der viser deres opfattelse (Møller & Harrits, 2021, s. 40). Dette gør vi eksempelvis ved at bede betjentene på gaden om at forklare et forløb med en visitation (se Bilag 2 - Interviewguide Politibetjente, spørgsmål 12). Vi er her interesseret både i visitationens forløb, samt grundlaget for visitationen.

4.3.6 Interviewguide

Undersøgelsens interviewguides er ikke styret af en teoretisk forståelsesramme, som den klassiske deduktive tilgang er, men derimod et ønske om at tilgå interviewpersonerne så åbne som muligt. Derfor er de spørgsmål vi har udarbejdet, så vidt muligt ikke baseret på teoretiske overvejelser eller fordomme, men i stedet udformet på baggrund af specialets litteraturreview samt ved at ræsonnere over relevante tematikker og derfra uddybe tematikkerne med spørgsmål, der besvarer specialets problemstillinger.

Der er udarbejdet i alt fem interviewguides. Til politiets side er der tre i alt. En til chefpolitiinspektør fra Fyns Politi, en til kildeførersektionen og en til de betjente som har deres daglige gang i Vollsmose. Fra borgernes side er der udarbejdet en interviewguide til Vollsmoses beboere. Den sidste interviewguide er til tryghedsrådgiveren fra Odense Kommune. Formålet med de udarbejdede interviewguides er her at belyse, hvordan Vollsmoses borgere samt betjentene, som arbejder i området, oplever visitation- og skærpede strafzoner i bydelen.

4.4 Databehandlingens fremgangsmåde

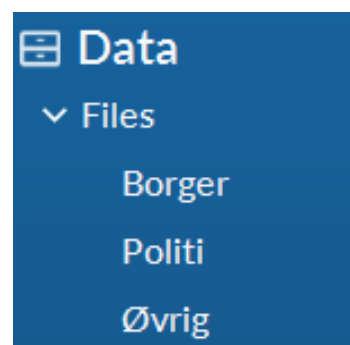
I dette afsnit redegøres der for databehandlingen af vores empiri, hvor vi vil komme nærmere ind på, hvilke overordnede tematikker vi blev gjort opmærksom på under dataindsamling. Inden kodningen af empirien blev alle interviews transskriberet på baggrund af transskription (se Bilag 6 - Transskriptionsnøgle) for at sikre en systematik og ens transskription for alle de foretagne interviews. Herefter belyses de opstillede kodninger, som kom på baggrund af den teoretiske retning, som empirien førte os i. Det analytiske arbejde indebærer en form for sortering, organisering og kategorisering af empirien. Materialet skal på en måde kondenseres. En sådan proces kan gennemføres på forskellige måder (Møller & Harrits, 2021, s. 185; Kvale & Brinkmann, 2015, s. 305-307). I denne undersøgelse arbejdes der ud fra et ateoretisk casestudie med et induktiv

tilsnit og dette betyder derfor at empirien er styrende for fremgangsmåden i undersøgelsen. Vi har derfor gennemført en tematisk og teoretisk gennemgang, hvor vi først har lyttet og læst alle interviews igennem, hvorefter der på baggrund af dette er udledt de centrale temaer, der har relevans for specialets undersøgelse (Møller & Harrits, 2021, s. 185; Kvale & Brinkmann, 2015, s. 305-307).

4.1.1 Lukket kodning

Inden kodning af materialet er gennemført, er der som nævnt ovenfor, lavet en tematisk og teoretisk gennemgang af empirien. Ifølge Mads Leth Felsager Jakobsen(2012) indbefatter, tematikker både teoretiske tematikker, men også andre relevante tematikker, som ikke nødvendigvis falder ind under teori. Specialets problemformulering bør styre kodningen af empirien af den årsag, at hele specialets undersøgelse er opbygget omkring denne (Jakobsen, 2012, s. 179). Det er på baggrund af denne forudbestemte kodning, kaldet lukket kodning, vores kategorier er kategoriseret (Jakobsen, 2012, s. 182). Til kodningen er der i forskergruppens fællesskab anvendt et Computer-Assisted-Qualitative-dataanalyses-software program ved navn NVivo. Dette er benyttet for at samle alle kodninger et sted samt systematisk at kunne trække de forskellige kodninger ud efter behov. Vi har kodet borger og Politi hver for sig, som ses i nedenstående Tabel 5: Interview fordeling.

Som der ses i Tabel 5: Interview fordeling, er der tre kategorier i alt. Udover borger og politiet er der kategorien øvrige interviews. Alle interviews er kodet på baggrund af de samme tematikker. De tematikker, vi har kodet efter, ses i nedenstående Tabel 6: Kodnings oversigt.

Tabel 5: Interview fordeling.

Tabel 6: Kodnings oversigt

⊕ Name	Files	References
○ Oplevet virkning af zoner	16	102
○ Oplevet Tryghed tillid	15	75
○ Visitation generelt	15	65
○ Territorial stigmatisering	15	48
○ Andet	14	47
○ Skærpet straf	15	41
○ Deterrence - RTC	12	36
○ Naboskab - Fællesskab	12	29
○ Øget patruljering	14	27
○ Hotspot indsatser	11	22
○ Anerkendelse	10	21
○ Lige for lov	10	20
○ Forskelsbehandling - generelt	7	19
○ Oprettelsen af zonerne	5	15
○ Social identitet og gruppeadfærd	8	11
○ Individuel præventiv effekt	9	10
○ Stemplingsteori	6	8
○ Straffens formål	5	6
○ Generalpræventiv effekt	3	3
○ Selvopfyldende profeti	2	2
○ Disrupt	1	1

Tabel 6: Kodnings oversigt.

Som det ses i Tabel 6: Kodnings oversigt, har vi kodet 21 forskellige tematikker. Hvis en kodning ikke nødvendigvis passede ind et sted, har vi tilføjet en kategori kaldet *Andet*. Formålet med denne kategori er at gemme citater, der kunne bruges i analysen til at beskrive en oplevelse, som vi ikke har kodet under de øvrige kategorier. Den kodning, som er hyppigst forekommende har været den

overordnede kategori *Oplevet virkning af zoner* med i alt 102 *References*. Hver fil der henvises til i Tabel 6: Kodnings oversigt er et interview, så med i alt 16 filer er den altså kodet i alle de foretagne interviews. Kodningen omhandler alle former for oplevet virkning, positive såvel som negative virkninger af både visitation- og skærpede strafzoner samlet. Formålet med kodningen er, at danne et overblik over alle udtalelser fra informanterne, der omhandler deres oplevede virkning.

Der kan ses flere eksempler på en teoretisk kodning. For *Territorial stigmatisering* er der kodet i alt 48 afsnit, hvor det teoretiske begreb territorial stigmatisering af Wacquant bliver anvendt. Et eksempel er nedenstående citat fra Vollsmose borgeren Ibi, der forklarer, at personer som ikke bor i Vollsmose ser negativt på Vollsmose som område:

“Ja, det er folk der ikke har været ude i Vollsmose tidligere, så kun ud fra det de har læst i nyheder, hvor de har hørt om bydelen danner de sig de her holdninger om, at Vollsmose er et farligt sted og det er kun kriminalitet der findes herude, og der kommer ikke rigtig noget godt ud af at være i Vollsmose.” (Ibi, borger i Vollsmose, linje 46-49).

Ibi's citat er et eksempel på en udtalelse, der er trukket fra et interview med en borger fra Vollsmose. Det er kodet som territorial stigmatisering, da Ibi omtaler den stigmatisering som sker af hele Vollsmose området.

4.5 Kvalitetskriterier

I dette afsnit vil vi beskrive tre overordnede punkter i forbindelse med kvalitetskriterier i forbindelse med en kvalitativ undersøgelse. Det første vi vil beskrive, er validitet og økologisk validitet. Det næste afsnit der kommer, omhandler reliabilitet, hvorefter afsnittet afsluttes med generaliserbarhed.

4.5.1 Validitet

Hvorvidt en kvalitativ undersøgelse er valid handler inden for samfundsvidenskaben om, hvorvidt den er gyldig, og undersøger de metodiske valg og det faktiske formål der er med undersøgelsen (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 318). For denne undersøgelse henviser validiteten til om undersøgelsens valg af semi-strukturerede interviews med borger og Politi belyser deres oplevelser af og med visitation- og skærpede strafzoner. Kvale og Brinkmann omtaler validering i syv faser.

En af disse valideringsfaser omhandler interviewsituation. Validitet fokuserer her på troværdigheden af interviewpersonen samt kvaliteten af selve interviewet. Kvale & Brinkmann påpeger, at en omhyggelig udspørgning er vigtig, for at sikre validiteten af den indhentede information (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 320). Dette har vi haft for øje i udarbejdelsen af dette speciales undersøgelse ved at sikre os at informanterne har forstået vores spørgsmål korrekt, og at vi har forstået informanternes besvarelser korrekt. Vi har løbende revurderet interviewguidens spørgsmål på baggrund af refleksion og feedback på denne med det formål at sikre, at vi får de mest valide svar muligt. Borgerne og politiet er de eneste som kan formidle deres egen oplevede virkning af zonerne, men misfortolkninger kan stadig risikere at mindske validiteten af undersøgelsen.

4.5.1.1 Økologisk validitet

Økologisk validitet er et begreb som Alan Bryman, Tom Clark, Liam Foster, og Luke Sloan(2021) bruger til at beskrive, hvordan en undersøgelses svar kan appliceres til borgernes hverdag. Dermed om det i det hele taget kan generaliseres til naturligt forekommende situationer for borgerne fra Vollsmose (Bryman et al., 2021, s. 41-42). Idet alle interviewpersoner er blevet mødt og interviewet i deres naturlige rammer, har vi sikret, at specialets undersøgelse har en høj økologisk validitet. Endvidere lever borgerne deres daglige liv med og under disse zoner og der er dermed ikke tale om et simuleret forsøg eller lignende. Som udgangspunkt kan etnografisk relateret forskning argumenteres at have høj økologisk validitet, idet den tager sit udgangspunkt i virkelighedens verden (Bryman et al., 2021, s. 41-42).

4.5.2 Reliabilitet

Reliabilitet omhandler blandt andet spørgsmålet om, hvorvidt et resultat kan reproducere på andre tidspunkter af andre forskere. For en kvalitativ undersøgelse kan det omhandle hvorvidt interviewpersonerne vil ændre deres svar under interview eller eventuelt give helt andre svar til en anden forsker (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 318). Det at gentage kvalitativ forskning er ikke altid muligt, men at være transparent udgør et helt afgørende aspekt i kvalitativ forskning (Møller & Harrits, 2021, s. 59). Det vil ifølge Brinkmann og Lene Tanggård(2015) være usandsynligt at forvente, at to forskere skal kunne gentage et interview og opnå de samme udtalelser fra en informant, eller kunne se og opleve det samme som en anden observatør. I stedet bør processen være så gennemsigtig som muligt (Tanggaard & Brinkmann, 2015, s. 523-524). Derfor bliver der løbende i undersøgelsen beskrevet bagvedliggende refleksioner over de valg, der foretages i dette

speciale, eksempelvis ved metodiske valg om at stille åbne spørgsmål af den årsag, at vi ønsker besvarelser, der dækker over erfaringer og oplevelser. Formålet med at være åbne omkring vores valg i undersøgelsen er, at belyse ruten vi har gået for at kunne kortlægge og forklare, hvordan vi er kommet fra punkt A til punkt B. Dette er af den årsag, at to forskere kan komme frem til vidt forskellige fortolkninger af samme. Ved at forklare processen således, at andre forskere har mulighed for at se de overvejelser der er foretaget, under udarbejdelsen af denne undersøgelse (Møller & Harrits, 2021, s. 59). Der er flere punkter som undersøgelsen har medtaget af den tanke for at øge gennemsigtigheden. Eksempelvis er selve rekrutteringsprocessen beskrevet for at belyse, hvordan vi er kommet i kontakt med interviewpersonerne. Der er ligeledes beskrevet, hvordan vi har kodet de forskellige interviews for at vise hvilke tematikker undersøgelsen har haft fokus på. Et punkt, hvorpå man kan øge gennemsigtigheden for interviews, er ved at beskrive interviewsituationen og heri de elementer, der kan beskrive den (Møller & Harrits, 2021, s. 59-60). Vi har derfor beskrevet interviewsituation med både varighed, hvor interviewet er foregået og om interviewet er foregået over telefon eller ved fysisk fremmøde. For at sikre yderlig gennemsigtighed, har vi i stedet for at stille ledende spørgsmål anvendt åbne spørgsmål for at give informanterne mulighed for at svare selv først (se Bilag 4 - Interviewguide Borger, spørgsmål 10) (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 318).

4.3.5 Generaliserbarhed

Casestudier giver ikke altid anledning til generalisering på tværs af tid eller rum ifølge Helle Neergaard(2007). Casestudier kan tage udgangspunkt i sociale fænomener, som er kontekstafhængige (Neergaard, 2007, s. 51). Denne undersøgelse tager udgangspunkt i visitation- og skærpede strafzoner og den oplevede virkning set fra Vollsmoses borgere og politiets perspektiver. Det kan derfor være svært at overføre resultaterne fra dette speciales undersøgelse uden at tænke konteksten med. Casestudier giver i stedet mulighed for en analytisk, logisk eller teoretisk generalisering. Med dette menes der, at mønstre, koncepter eller teorier, som er udarbejdet i en specifik kontekst, kan overføres til en anden lignende kontekst (Neergaard, 2007, s. 51). At se mønstre og generalisere på baggrund af disse, kan foretages både af forskeren, men også af læseren (Neergaard, 2007, s. 51). Formålet med kvalitativ forskning er, at sikre, at et bestemt studie bidrager med så substantiel information, at det belyser problemstillingens kompleksitet fyldestgørende (Neergaard, 2007, s. 52). Hvorvidt dette speciale er generaliserbart, afhænger af hvilken kontekst det tænkes at skulle generaliseres til. Med en lignende kontekst som specialets undersøgelse, kan

det tænkes at være muligt, at generalisere på visse punkter. Som nævnt i afsnit 4.1 omhandlende casestudier som forskningsstrategi, at resultatet kan generaliseres til cases der minder om Vollsmose, hvilket primært er andre udsatte boligområder.

5. Teori

I vores undersøgelse har vi ladet empirien definere hvilke teorier, vi har bragt i spil. Teorierne danner således en fortolkningsramme for borgernes og politiets oplevelser med visitation- og skærpede strafzoner. Det er i disse teorier, vi vil tage vores analytiske afsæt. Vores empiri har, især fra politiets side, vist sig, at fokusere meget på deterrence(herefter kaldt afskrækkelse), som den store faktor i zonerne. Yderligere har vores empiri vist teoretiske aspekter fra teorien om subkultur, Axel Honneths(2006) teori om anerkendelse samt elementer fra stigmatisering og stemplingsteori af Howard Becker(1963) og Wacquant(2013).

5.1 Kriminalprævention og afskrækkelsesteori

Begrebet afskrækkelse blev oprindeligt, i kriminologisk teoretisk forstand, udviklet af de to filosoffer Cesare Beccaria(1764) og Jeremy Bentham(1780). I nyere tid er begrebet blandt andet blevet brugt af Tore Bjørge(2016) til udvikling af hans kriminalpræventive model. Det er primært fra Bjørge, vi tager vores teoretiske udgangspunkt omkring afskrækkelsesteori i dette speciales undersøgelse.

Selvom Bjørge argumenterer, at langt de fleste af os mennesker ikke begår kriminalitet fordi vi har normative barrierer, hvilket vil sige, vi finder kriminalitet moralsk forkert, så er der også en del af befolkningen som, teoretisk set, ikke begår kriminalitet grundet afskrækkelse (Bjørge, 2016, s. 16). Argumentet bunder i, at mange mennesker ikke begår kriminalitet, fordi tanken om straffen virker afskrækkende. Afskrækkelsesteorien hænger sammen med og afhænger af *rational choice-teori*. Altså mennesket som rationelt tænkende individ (Bjørge, 2016, s. 7). Afskrækkelsesteorien ville således falde til jorden i for eksempel splitsekundshandlinger, hvor man ikke har tid til at overveje konsekvensen. Et klassisk, og ekstremt, dette kunne eksempelvis være ægtefælledrab, hvor den ene dræber den anden, fordi personen i et kort øjeblik er komplet tabt i følelsernes vold og deraf ikke rationelt tænkende i øjeblikket. Et andet eksempel er ved personer, som er stærkt påvirket af alkohol eller narkotika (Bjørge, 2016, s. 7). Disse mennesker tænker med al sandsynlighed ikke lige så rationelt som personer i ædru tilstand.

Yderligere skal man i afskrækkelsesteorien medtænke chancen for at blive opdaget. Argumentet er, at hvis der er risiko for en høj straf samt en høj chance for opdagelse, så er der derfor en høj afskrækkelse ved at begå kriminaliteten. Man kan argumentere om, hvorvidt det er chancen for opdagelse og ikke den egentlige strafferamme, som har størst afskrækkende effekt. For såkaldte

vanekriminelle, er det nærmere risikoen for opdagelse som er den afgørende faktor, og den egentlige strafflængde spiller derfor kun en mindre rolle (Bjørge, 2016, s. 22). Ved indsatser, hvor opdagelsesrisikoen øges, kan der ske det, som Bjørge betegner som *target hardening*, hvor det bliver svære for de kriminelle, at eksempelvis begå indbrud eller lignende, hvis et hus har installeret en alarm. Ved sådan et tilfælde kan dette resultere i, at de kriminelle i stedet søger *soft targets* som er lettere tilgængelige. Dette kunne for eksempel være de omkringliggende huse, der ikke har en alarm installeret. Dette betegner Bjørge som *displacement*, altså at kriminaliteten bliver forflyttet fra et sted til et andet. Hvor meget af kriminaliteten der bliver flyttet, afhænger meget af typen af kriminalitet (Bjørge, 2016, s. 27).

Den norske filosof Jon Elster(1986) påpeger, at når man iværksætter en handling for eksempel en skærpet strafzone, som skal føre til afskrækkelse, så bliver der samtidig igangsat adskillige sociale mekanismer, som ofte trækker i forskellige retninger. Elster argumenterer, at udfaldet derfor er tæt på umuligt at forudsige, og kan lede til et udfald, som ikke er forventet (Bjørge, 2016, s. 8). Netop de kommende teorier kan argumenteres at modvirke en afskrækkende effekt og dreje udfaldet over på noget uventet. Dette vil blive beskrevet i analyse afsnittet 6.2.4.

5.2 Subkulturteori

Cohen(1955) fremlagde, i bogen: *Delinquent boys: the culture of the gang*, sin teori om hvorfor unge mænd finder sammen i subkulturer. Cohen lånte her fra Robert Mertons *strain teori*(1938) og foreslog banderne som en kollektiv løsning på et statusproblem. Det var Cohens tankegang, at de unge fra arbejdsclassen sammenlignede sig med de jævnaldrende fra middelklassen og det middelklassesamfund som gennemsyrede den amerikanske kultur og rammerne for hvad status og respekt indebærer (Cohen, 2014, s. 189). Problematikken opstår ifølge Cohen, når den såkaldte *goal blockage* opstår hos individet. Dette handler om, at mennesket opnår en forståelse af, at det mål der er ønskværdigt, især set fra et samfundsmæssigt synspunkt, ikke kan lade sig gøre med de kompetencer personen har til rådighed (Cohen, 2014, s. 186). I modsætning til Merton, som beskæftigede sig med goal blockage i materialistisk forstand, så er det Cohens opfattelse, at de unge i arbejderklassen indså, at de ikke ville kunne opnå samme status som personer i middelklassen. Løsningen bliver derfor at de unge fra arbejderklassen finder sammen i banderne, hvor der hersker andre normer og værdisystemer, og hvor barren kan ses som sat lavere end den man kender fra normsamfundet, og derfor oplever de her statuskriterier, som de rent faktisk kan imødekomme

(Cohen, 2014, s. 189). Denne form for subkultur bringer det negative med sig, at den gør, at man fjerner sig endnu længere væk fra det normsamfund, man oprindeligt forsøgte at tilpasse sig. Dette problem løses ved at foragte normsamfundets værdier og vende dem på hovedet så normale værdier bliver dårlige og dårlige værdier bliver gode.

Richard A. Cloward og Lloyd Edgar Ohlin(1960) har bygget videre på Cohens teori om subkulturdannelse. Men hvor Cohen anså banden som et alternativt statussystem, så anser Cloward og Ohlin banderne som en måde for medlemmerne at opnå de tegn på ydre anseelse og magt, som resten af normsamfundet også forsøger at opnå, gennem illegale midler (Cloward & Ohlin, 1960). Der er altså her tale om en målrettet adfærd, som oprindeligt, grundet sociale betingelser, har været blokeret for opnåelse gennem legitime midler. Cloward og Ohlins videreførelse af subkulturteorien er derfor væsentligt mere i tråd med Mertons strain teori end Cohens oprindelige teori. Yderligere ligger Cloward og Ohlin vægt på, at det ikke er nok at have strain. De anser kriminel adfærd som noget der skal tillæres. Her trækker de på Sutherlands tanker om *differential association*, der bygger på, at man skal have folk, som man kan lære kriminaliteten af (Cloward & Ohlin, 1960). En person på en stille villavej og en person i et socialt boligbyggeri kan have samme strain, men personen på villavejen har sandsynligvis mindre tilbøjelighed for at tillære sig kriminel adfærd. Der skal altså både eksistere en følelse af ikke at slå til i den *legitimate opportunity structure* samt en mulighed for at slå til i den *illegitimate opportunity structure*. Strain alene er ikke nok (Cloward & Ohlin, 1960).

5.3 Stemplingsteori

Becker er ophavsmanden til teorien om stempling. Stemplingsteori kan forklares ved, at man stempler en person for et givent karaktertræk eller en given adfærd til en grad, hvor personen bliver synonymt med dette træk eller adfærd. Becker forklarer, at man er behjælpelig med at skabe og fastholde *afvigende* adfærd hos et individ, hvis man offentligt stempler dem som afviger (Becker, 1963, s. 31). Relevant som forklaringsmodel er her at bruge de såkaldte *master traits* og *auxiliary traits*. Master trait er det man kan identificere som ens dominerende karakteristisk. Ens master trait kan, for eksempel, være at man er læge. Når man er læge, er der en forventning om tilhørende auxiliary traits. Det vil sige en forventning til at denne indeholder nogle specifikke karakteristikker (Becker, 1963, s. 32). Sætter vi det over i en stemplingskontekst, så bliver master traitet at man er afviger og man derfor helt automatisk antager nogle specifikke ting om denne person, de såkaldte auxiliary traits. Når man først er stemplet som afviger, så bliver alle positive ting personen måtte

besidde ganske automatisk glemt til fordel for hans nye status som afviger (Becker, 1963, s. 33). Et eksempel på stempling i dansk kontekst kunne være at man er afskåret fra store dele af arbejdsmarkedet hvis man tidligere er straffet for kriminalitet. Selvom man har afsonet sin straf bliver man altså stadigvæk blive stemplet som værende uegnet til at besidde specifikke jobs, hvilket kunne være fordi at man formoder at man ikke kan stole på den stemplede, grundet dennes baggrund til kriminelle forhold. Den stemplede person får derfor ikke lov til helt at slippe sin kriminelle identitet selv om personen ikke længere er kriminel. Det er muligt at komme tilbage fra stemplingen, hvis samfundet er villig til at give den stemplede en chance, og denne selv formår at tage de nødvendige skridt for at blive fri af sit stempel. Omvendt er der også mulighed for at den stemplede udvikler en såkaldt selvopfyldende profeti. Den selvopfyldende profeti sker, når en person påtager sig den identitet, som samfundet har givet denne (Becker, 1963, s. 34). Med andre ord, hvis alle i samfundet regner en som værende kriminel og ikke giver en chancen for at bevise det modsatte, så påtager personen sig stemplet, og den tilhørende forventede adfærd

5.4 Territorial stigmatisering

Den franske sociolog Wacquant, har, med inspiration fra Erving Goffman, tilføjet stigmatiseringsteorien en fjerde dimension, kaldet territorial stigmatisering. Hvis vi i Danmark nævner boligområder som Vollsmose, Gellerupparken, Mjølnerparken med videre, så er det nærliggende at tro, at mange danskere vil klassificere disse steder som ghettoer og have en forestilling om hvilke mennesker som bor der. Dette billede bliver gerne forstærket af mediernes fremstilling af selv samme steder. Dette på trods af, at det må kunne argumenteres, at det er en meget lille del af stedernes borgere, som reelt står for den ballade der foregår i de pågældende områder. Når vi forestiller os ovenstående, er vi med til at stigmatisere hele boligområder. Dette er den såkaldte fjerde stigmatisering udover Goffmans tre, som Wacquant kalder *the blemish of place* eller den territorielle stigmatisering. Wacquant argumenterer, at den territorielle stigmatisering kan overlappe med andre former for stigma, men at det er området, der er det essentielle for stigmaet (Wacquant, 2007, s. 67). En person fra, eksempelvis, Vollsmose kan være ramt af etniskbaserede stigmaer, stigma relateret til klasseforskelle og cetera, så kan en anden borger fra samme område, som ikke lider af disse stigmaer, stadig blive stigmatiseret, grundet områdets ry. De to borgere oplever altså begge at blive stigmatiseret fordi de kommer fra Vollsmose, også selvom den ene egentligt kan se sig fri fra de mere individbaserede stigmaer.

Wacquant mener at, territorial stigmatisering i sin rene form sker eksternt grundet det omdømme man giver et givent område, men at der deraf også udspringer en intern stigmatisering. I sidste ende har begge dele negative konsekvenser for borgerne i området. Ifølge Wacquant stempler man borgere i området, som værende *urene* og deraf have en mindre værdi end andre. Dette ligger et stigma på borgerne, udover de stigmaer som følger af fattigdom, etniske baggrunde og arbejdsløshed (Wacquant, 2013, s. 241).

Den eksterne stigmatisering, og derfor områdets eksterne omdømme, sker, når vi som udefrakommende borgere har den forforståelse, at for eksempel Vollsmose er et dårligt sted at bo, et område med meget ballade, og hvor folk overvejende er ressourcetsvage. Vi opfatter det som en ghetto og det forbindes med noget negativt.

Den interne stigmatisering, og derfor områdets interne omdømme, sker, når borgerne i området føler sig stemplet og presset. Internt påtager borgerne fra området sig den eksterne stigmatisering, hvorefter der er risici for at de skubber den videre til andre fra samme område. Der hersker altså en ansvarsforflyttelse, hvor det er naboen og ikke en selv, som ligger til grund for områdets negative omdømme.

I specialet kontekst rejses der derfor spørgsmålet om hvorvidt visitation- og skærpede strafzoner er med til at stigmatisere borgerne og området. Borgere i Vollsmose kunne ske at føle sig truffet over at blive negativt belyst bare fordi de bor i et specifikt område hvor blandt andet politiets visitation- og skærpede strafzoner oprettes. Man kan ikke komme uden om, at indførelsen af de to zoner helt automatisk fastholder Vollsmose i en spiral af negativitet, hvor folk udefra ser stedet som et dårligt sted at være borger. Dette vil blive nærmere belyst i afsnit 6.2.5 i analysen.

5.5 Anerkendelsesteori

Den tyske filosof Honneth er ophavsmand til teorien om *anerkendelse*. Honneth mener, at for at mennesket kan udvikle sig og få et prosocialt liv, så er det nødvendigt for individet at mærke anerkendelse fra andre individer fordi individet har brug for at føle, at det bliver set og hørt. Oplever man ikke anerkendelse fra prosociale aktører, så risikerer man, at individet vil vende det prosociale samfund ryggen og søge anerkendelsen i andre steder. Honneth deler anerkendelsen op i tre sfærer: *Den private, den retslige og den solidariske sfære* (Kongsgaard, 2014, s. 141).

Den private sfære relaterer sig til samspillet mellem individet og dets nærmeste. Det vil sige familie, partner, tætteste venner med videre. Den private sfære bidrager blandt andet til udviklingen af selvidentiteten og selvværdet (Kongsgaard, 2014, s. 141).

Den retslige sfære relaterer sig til følelsen af at have lige rettigheder i samfundet. Man vil anerkendes som et individ med samme rettigheder som resten af samfundet (Kongsgaard, 2014, s. 141). Man kan, i forhold til vores undersøgelse, sige, at den retslige sfære er mindre relevant, da danske borgere som udgangspunkt har lige rettigheder. Dog har den en interessant vinkling, idet visitation- og skærpede strafzoner sætter sfæren i perspektiv.

Slutligt finder man den solidariske sfære. Den solidariske sfære relaterer sig til anerkendelse i de sociale samspil, der opstår i større eller mindre grupper såsom på arbejdspladsen, i skolen, blandt vennegruppen, på fodboldholdet et cetera (Kongsgaard, 2014, s. 142).

I en kriminologisk kontekst kan vigtigheden af anerkendelse, og jagten derpå, skildres med eksempler fra Hakan Kalkans(2014) studie om unge mænd på Nørrebro samt Philippe Bourgois(2003) studie: *In search of respect* omhandlende unge crackdealere i Harlem, New York.

I Kalkans studie tegner der sig et billede af, hvordan unge etniske drenge ikke formår at slå til i skolen og opnå anerkendelse fra lærere og klassekammerater. I Kalkans studie forklarer de unge, at de, som mange andre middelklasse børn, har drømme om høje stillinger på arbejdsmarkedet og mange penge (Kalkan, 2014, s. 15). Problemet er, at de med en stribe af dårlige karakterer, indser hurtigt, at de ikke har kompetencerne til at opnå dette samt ikke har kompetencerne til at være fagligt kompetitive med de andre børn i skolen. Kalkan argumentere for, at disse børn ikke gider skolen og ej heller forstår vigtigheden af at klare sig godt i den for at opnå deres mål og anerkendelse i normsamfundet (Kalkan, 2014, s. 15). En uheldig kontrast er også, at selvom børnene har et ønske om at opnå de gode jobs og den god økonomi, så føler de samtidig, at det er umandigt for dem at gå i skole (Kalkan, 2014, s. 16).

Når disse børn indser, at de ikke kan få anerkendelse på normsamfundets vilkår, så opsøger de det på andre måder. I tråd med teorien om subkultur, udvikler de et alternativt norm- og værdisystem, hvor det her bliver vendt på hovedet og det bliver anerkendelsesværdigt at klare sig dårligt i skolen og lave ballade samt kriminalitet i stedet. Den der laver mest er den med mest anerkendelse (Kalkan, 2014, s. 21).

Udfordringerne med at opnå anerkendelse i skolen genkendes også af Primo, en crackdealer fra Philippe Bourgois: *In search of respect*. Primo oplever at få dårlige karakterer og bliver konstant irettesat fra sin lærer. Ligesom drengene i Kalkans studie, vender Primo ryggen til skolen og dennes

værdier. I stedet møder han ligesindede på skolens gange, som også er blevet smidt ud af klasselokalet, hvorefter Primos kriminelle løbebane tager fart (Bourgois, 2003, s. 192).

Både Primo og især hans gadeboss Ray rummer en stor mængde *gadekapital*, som de har vekslet til anerkendelse og respekt af ligesindede. Begge personer har dog stadigvæk en drøm om at være en del af normsamfundet og opnå normsamfundets anerkendelse på lige vilkår som andre, som henholdsvis en forsørgende arbejder og en lovlig entreprenør. Udfordringen for begge er dog, at de, i modsætning til deres store mængde gadekapital, ikke har nogen *kulturel kapital*, som de kan veksle til anerkendelse i normsamfundet. Primo oplever igen og igen, at blive fundet for utilstrækkelig til selv de jobs med de dårligste betingelser og oplever at blive udkonkurreret som opvasker af en mentalt retarderet mand (Bourgois, 2003, s. 123). Gadebossen Ray drømmer om at åbne lovlige forretninger, men har ikke kompetencerne til hvordan man begår sig i det lovlige samfund med dertilhørende reglementer og nødvendig dokumentation (Bourgois, 2003, s. 28).

Pointen er, at anerkendelse er vigtigt for menneskers udvikling, hvad end det er i normsamfundet eller i en subkultur. Vi trives, der hvor vi kan høste anerkendelse for vores adfærd og kompetencer. Teorien om anerkendelse kan derfor bruges til at forstå menneskers adfærd. I specialets tilfælde kan teorien bruges som fortolkningsramme for en af de mekanismer som zonerne muligvis bringer i spil, i forhold til en fastholdelse af kriminalitetsbilledet.

5.6 Tryghedsteori

Scherg(2016) diskuterer i sin ph.d- afhandling: *Utrygheden finder sted* adskillige teoretiske perspektiver på utryghed. Dette afsnit tager sit udgangspunkt i den viktimologiske individorienterede tilgang, den miljøkriminologiske tilgang samt opportunity perspektivet.

I den individorienterede viktimologiske tilgang forklarer Scherg, at denne form for utryghed kan opdeles i to tilstande. Han bruger de engelske termer *expressions of fear* og *experiences of fear*. *Expressions of fear* henleder til en grundlæggende følelse af utryghed, der fremstår som en ukonkret men underliggende følelse af uro. *Experiences of fear* henleder til mere konkrete og forbigående følelser af utryghed. Det essentielle ligger altså i, at der skal være en konkret trussel som er identificerbar (Scherg, 2016, s. 48).

Den miljøkriminologiske tilgang relaterer sig til en geografisk utryghed. Ligesom den individorienterede viktimologiske tilgang kan denne inddeles i to former. Den *områdespecifikke utryghed* og den *stedspecifikke utryghed*. Den områdespecifikke utryghed kan bedst forklares med

at mennesker har subjektivt betinget mentale kort, der informere os om hvilke bydele, som er utrygge. Disse mentale kort bliver til dels til gennem direkte erfaring med områderne, men også dels grundet eksterne faktorer, som er med til at give os et billede af et givent område, uanset om vi har direkte erfaring med det eller ej (Scherg, 2016, s. 51). De mentale kort indeholder derfor ofte et element af eksisterende forforståelser (Scherg, 2016, s. 52). Ligesom med expressions of fear er der her tale om en mere underliggende utryghed.

Den stedspecifikke utryghed handler, ligesom experiences of fear, om en konkret følelse af utryghed, som udspringer af det overblik vi foretager os i vores umiddelbare nærmiljø, når vi bevæger os rundt (Scherg, 2016, s. 52). Scherg argumenterer, at de fire utryghedstyper, som nævnt ovenfor, kan skæres ned til tre. Dette sker, da Scherg argumenterer, at både den individbaserede episodiske utryghed, kaldet experiences of fear, og den stedspecifikke utryghed kan kategoriseres som situationel utryghed (Scherg, 2016, s. 56).

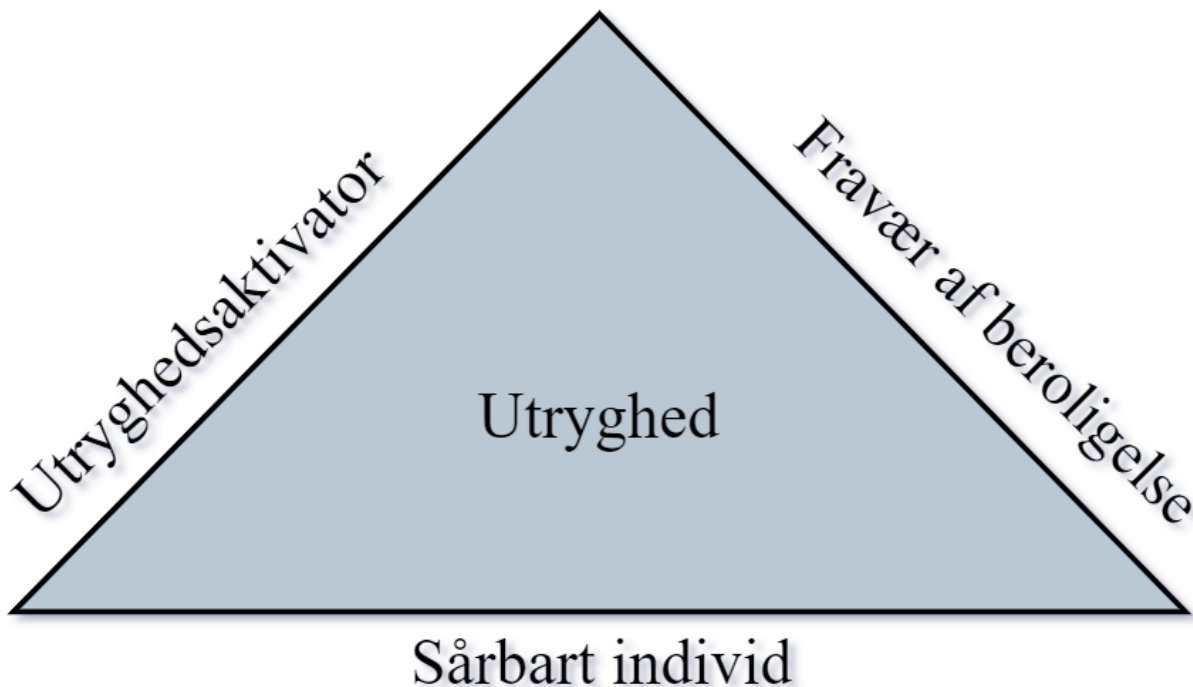
5.6.1 Opportunity perspektivet

Opportunity perspektivet er fundamenteret i viktimologisk teori, men omfatter også de miljørelaterede grundlag for utryghed (Scherg, 2016, s. 84). Perspektivet inkluderer derfor alle de ovenfor nævnte tilgange til utryghed. Med utryghed fra et *opportunity* perspektiv låner Scherg fra Cohens *rutineaktivitets teori* som siger, at kriminalitet sker, når der er sammenfald mellem følgende tre elementer: *en motiveret gerningsmand, et egnet offer og fravær af beskyttelse* (Cohen & Felson, 1979). Scherg foreslår, med lån fra Cohen, derfor, at:

”Utryghed opstår, når der er mulighed for utryghed, og muligheder for utryghed kan siges at opstår, når der er et sammenfald mellem et sårbart individ i kombination med en utryghedsaktivator på et sted under fravær af ’beroligelse’” (Scherg, 2016, s. 83).

Dette illustreres i Figur 1: Utryghedstrekanten, som ses nedenfor:

Figur 1: Utryghedstrekanten

Kilde: Scherg, 2016, s. 109.

Et sårbart individ kunne for eksempel være et tidligere offer for kriminalitet (Scherg, 2016, s. 83), men helt essentielt handler det om individets modtagelighed over for utryghed, hvilket er af en subjektiv størrelse. Nogle mennesker har større tilbøjelighed til at føle utryghed end andre (Scherg, 2018b). En *utryghedsaktivator* kunne for eksempel være personer, som modtageren opfatter som ”*skræmmende mennesker*” (Scherg, 2016, s. 83). En beroligende faktor kan være tilstedeværelse af venner, vagtværn eller for eksempel Politi (Scherg, 2016, s. 83). De tre sider er alle nødvendige for at binde trekanten sammen. Dette skal forstås som i at hvis man fjerner en af trekantens sider, så fjerner man også utrygheden. De tre sider reagerer på hinanden for at skabe følelsen af utryghed.

6. Analyse

Følgende afsnit vil tage et analytisk kig på visitation- og skærpede strafzoner, deres betydning samt borgernes og politiets oplevelser af zonerne. I analysen vil vi fortolke den indsamlede empiri ud fra undersøgelsens teoretiske perspektiver.

6.1 Analysens struktur

Analysens opbygning er fordelt på to afsnit. Et afsnit til de to første arbejdsspørgsmål og et til fra problemformulerings sidste. Formålet med arbejdsspørgsmålene er at besvare specialets overordnet problemformulering.

Den første del omhandler arbejdsspørgsmål **1)** og **2)** som lyder:

Hvilke virkninger sætter zonerne i spil, og hvad er Politi og borgeres oplevelser af disse?

Hvilke mekanismer bidrager til en potentiel fastholdelse af kriminalitetsbilledet?

Formålet er, at sætte fokus på hvilke mekanismer, der tiltænkes med visitation- og skærpede strafzoner. Specialets undersøgelse fokuserer her på, hvordan de to zoner er tiltænkt at virke over for borgere i Vollsmose samt deres oplevelse af hvorfor eller hvorfor ikke, de oplever at se en virkning. Dette uddybes nærmere i afsnit 6.2 omhandlende oplevelser og mekanismer.

Den anden del af analysen fokuserer på arbejdsspørgsmål **3)** som lyder:

Oplever borgere en øget tryghed, når de to zoner er indført?

Formålet er at undersøge hvorvidt indførslen af zonerne har en indflydelse på borgernes oplevede tryghed. Dette skal forstås som i hvorvidt de føler sig trygge i Vollsmose generelt, og om hvorvidt zonerne rykker på denne tryghedsopfattelse. Dette uddybes i afsnit 6.3 omhandlende oplevet tryghed.

6.2 Oplevelser og mekanismer

Følgende afsnit omhandler borgere og politiets egne oplevelser af visitation- og skærpede strafzoner. I dette analyseafsnit vil vi tage udgangspunkt i relevante teorier fra teoriafsnittet: Kriminalprævention og afskrækkelse af Bjørge, Stemplingsteori af Becker, Territorial

stigmatisering af Wacquant, Subkulturteori af Cohen samt Anerkendelsesteori af Honneth og Kalkan.

Afsnittet indeholder:

6.2.1 Anvendelsen af de to zoner) Omhandler anvendelsen af de to zoner, hvor der bliver gennemgået et overordnet perspektiv på, hvordan Fyns Politi implementerer og anvender visitation- og skærpede strafzoner.

6.2.2 Borgernes kendskab til de to zoner) Fokuserer på borgernes kendskab og forståelse af de to zoner.

6.2.3 Afskrækkelse: Oplevelser og mekanismer) Kommer ind på hvilke mekanismer der virker i anvendelsen af de to zoner og kan de tænkes at trække i andre retninger end den kriminalpræventive.

6.2.4 Stigmatisering: Oplevelser og mekanismer) Handler om, hvordan borgerne opfatter anvendelsen af visitations- og skærpede strafzoner som stigmatiserende.

6.2.5 Subkultur og anerkendelse: Oplevelser og mekanismer) Hvor informanterne fortæller om deres subjektive oplevelse af, hvordan de to zoner påvirker de kriminelle.

6.2.1 Anvendelsen af de to zoner

Formålet med implementering og anvendelse af visitation- og skærpet strafzone i et område som eksempelvis Vollsmose, er ifølge Chefpolitiinspektøren ved Fyns Politi: *"Visitationszonen det er jo det forebyggende i forhold til at finde nogle midler, hvor den skærpet strafzone mere er forebyggende i forhold til selve målet."* (Chefpolitiinspektør, linje 53-55).

Chefpolitiinspektøren fortæller, at de to zoner begge er forebyggende redskaber, men på hver sin måde. Politiet er, ifølge Chefpolitiinspektøren, bevidste om, at disse redskaber kan virke indgribende i de borgers liv hvor zonerne oprettes og kan blive påvirket heraf. Han fortæller i den forbindelse, at med anvendelsen af visitationszonen, sker det udelukket ved knap så ekstraordinære situationer og anvendelse af skærpede strafzoner anvendes til ekstraordinære situationer, som det er skrevet ind i loven (Chefpolitiinspektør, linje 22-23). Chefpolitiinspektøren fortæller om skærpede strafzoner, at: *"Det er et meget indgribende værktøj over for de beboere som bor i de områder, hvor man vælger at iværksætte det her. Og det skal man også huske på hele tiden."* (Chefpolitiinspektør, linje 26-28).

Chefpolitiinspektøren giver altså udtryk for at være bevidst om, at brugen af zonen kan ses som et meget indgribende redskab over for den almindelige borgere, der bor i området og zonerne derfor

kun oprettes når politiet ser et ekstraordinært kriminalitetsbillede i bydelen. Chefpolitiinspektøren fortæller, at politiet derfor forsøger at begrænse omfanget af zonerne så vidt muligt (Chefpolitiinspektør, linje 30-41). Ifølge tidligere justitsminister, Søren Pape Poulsen, er formålet med de skærpede strafzoner blandt andet at bringe ”den slags kriminalitet til ophør”. Med den slags kriminalitet, menes han vold og trusler, hærværk eller afpresning (Regeringen, 2018a). Formålet med visitationszoner er ligeledes at forebygge strafbare handlinger, der indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd (Danske Love s.d.-a). Dette stemmer overens med det Chefpolitiinspektøren udtaler om, at Fyns Politi anvender visitationszonen som forebyggende på den måde, at de forsøger at lokalisere våben, der kan bruges, når en situation eskaleres. En skærpet strafzone er mere forebyggende i forhold til selve målet (Chefpolitiinspektør, linje 54-55). Begge zoner er derfor tiltænkt at virke forebyggende. Nærbetjent 1 fra Vollsmose nærpolitistation oplever, at de to zoner medvirker til at sætte en dæmper på kriminaliteten og tænker, at det har en stor indflydelse, at politiet viser, de er massivt til stede og dermed holder de kriminelle adskilt i områderne de benyttes (Nærbetjent 1, linje 900-906).

Fyns Politis kildeførersektionen oplever ligeledes de to zoner som gode redskaber, men er opmærksom på at visitation- og skærpede strafzoner ikke kan stå for sig selv i det kriminalpræventive arbejde i bydelen. Ifølge kildeførersektionen oplever de således ikke, at zonerne er beregnet til at skulle løse alle problemerne i Vollsmose. Kildeførersektionen fortæller om hvordan de oplever formålet med brugen af visitationszonen:

“Det er jo beregnet til her og nu og så lægge en dæmper på det, på gryde, der er ved at koge over. Det er ligesom at lægge et låg på, ikke? Og så er det naturlig begrænsning, at vi kan jo ikke have visitationszone hele tiden.” (Kildeførersektionen, linje 317-319).

Kildeførersektionen giver udtryk for at de oplever at formålet med en visitationszone er at ligge en dæmper på en opstået konflikt og det derfor er et redskab, politiet opretter i en begrænset periode for at deeskalere denne situation eller forebygge gengældelsesaktioner i de verserende konflikter blandt bydelens grupperinger. Kildeførersektionen uddyber at:

“Det er noget, man har en begrænset periode, fordi der er noget, der gør, at det er nødvendigt, så er der nogle andre dybereliggende problemer, der skal løses på den lange bane. Det det løser man jo ikke alene med visitationszoner. Det er jo helt andre

mekanismer, man skal ind og skrue på. Så det er jo her nu, det her nu værktøj, man kan trække op af kassen, man kan bruge i et begrænset omfang.“ (Kildeførersektionen, linje 320-324).

Ud over hvad kildeførersektionen fortæller om deres oplevelse når visitationszoner oprettes, fremhæver de også, at der i det store perspektiv skal andre mekanismer i brug på den lange bane for at løse de dybereliggende problemer, der kan ligge forud for oprettelsen. Dette vil blive belyst nærmere i afsnit 6.2.4 om subkultur og anerkendelse.

Skærpede strafzoner fungerer tilsvarende visitationszonen, som et ekstra redskab politiet har mulighed for at benytte. Ifølge Sektionslederen fra Central Forebyggelse, Vollsmose nærpolitistation, letter en skærpet strafzone politiets bevisbyrde og de besværligheder, der kan være ved at dokumentere en persons tilknytning til en gruppering når alle kan risikere en skærpet straf. Sektionslederen fra Central Forebyggelse i Vollsmose siger, at:

”Det kan godt være rigtig komplekst for vores afdeling for efterretning og analyse, at kunne dokumentere, at en er bandemedlem. Moderne bandemedlemmer, de har ikke rygmærker på, og de har ikke klubhus og optagelsesritualer og rekrutteringspolitik og sådan noget. Det er et langt sejt træk fra vores kollegaer at dokumentere, altså hvordan de interagerer med hinanden og lave kriminalitet i forening med hinanden og kommunikerer med hinanden og åben source investigation altså sådan noget med sociale medier” (Sektionsleder, linje 203-208).

Sektionslederen fra Central Forebyggelse fortæller, hvordan han oplever det som svært at kæde kriminelle sammen som bander, da de moderne bandemedlemmer ikke har rygmærker. Sektionslederen uddyber hvad en skærpet strafzone medvirker til at gøre for politiets arbejde således:

”Men det der så, selvom vi er i stand til at dokumentere det, så kan der stadigvæk ske det, at de sender nogen ind, som vi ikke har kategoriseret som bandemedlem ind i det sted, hvor vi har en igangværende konflikt og vil slå nogen ihjel, eller fordi de så ikke kan få dobbelt straf og måske altså. Det kan også være at flytte våben og alt muligt, ik også, ind og ud af zonen. Hvor man så reducerer risikoen for udvisningen, men ved at man så laver strafzonen, så kommer vi ud over det. Så behøver vi ikke at kunne dokumentere de er bandemedlemmer, så er det ligegyldigt om du er Bubber eller B.S. eller bandemedlem og laver personfarlig kriminalitet, så vil du altså blive ramt af den

hammer der, så får du dem bare, så får vi dem på det kan man sige.” (Sektionsleder, linje 210-218).

Sektionslederen indikerer altså, at skærpede strafzoner fungerer som et redskab, der kan medvirke til at lappe hullerne i politikernes bandepakker ved at kunne tildele alle der begår visse former for kriminalitet inden for den geografisk afgrænsede zone den samme straf. For at være sikker på om dette var rigtig forstået blev sektionslederen under interviewet spurgte direkte ind til om det er en korrekt forståelse, hvorefter sektionslederen hertil svarer: *”Ja, det kan man godt sige, ja.”* (Sektionsleder, linje 224). Ud fra dette er der mere i selve skærpede strafzoner end ren afskrækkelse eller længere straffe, der gør sig gældende. En skærpet strafzone virker altså som et ekstra redskab for politiet mod de mere usynlige medlemmer af en bandegruppering i Vollsmose ifølge Sektionslederen.

Som belyst i ovenstående afsnit, oplever Fyns Politi ikke, at visitation- og skærpede strafzoner alene kan eller skal stoppe kriminalitetsbilledet. Som en fra kildeførersektionen nævner, oplever de, at der også er andre mekanismer i spil. Disse vil blive belyst nærmere i afsnit 6.2.4.

6.2.2 Borgernes kendskab til de to zoner

Ifølge lovgivningen er visitation- og skærpede strafzoner henvendt mod alle, der befinder sig det geografisk afgrænsede område. Informanten Ibi har den opfattelse, at de ikke er tiltænkt de almindelige borger, men er mere rettet mod de kriminelle personer i bydelen. Ibi fortæller: *“Altså de er jo i hvert fald rettet mod bandekriminaliteten, øhm, men jeg tænker også de folk der har kendskab til banderne herude og de problemer, der er forbundet med dem ...”* (Ibi, borger i Vollsmose, linje 147-148). Ibi oplever, at det primært er folk, som politiet i forvejen har kendskab til, enten som en del af bandegrupperingerne og de problemer de sættes i forbindelse med at skabe, eller medløbere til andre kriminelle personer. Dette udsagn støttes af flere af undersøgelsens informanter. Eksempelvis fortæller Brian i forhold til hvem visitation- og skærpede strafzoner er rettet imod: *“Altså det er jo den kriminelle ting, når vi har visitationszone osv., så er det jo den kriminelle del. Ja. Befolkningen som de kender i forvejen, hvor man i bund og grund stresser dem”* (Brian, borger i Vollsmose, linje 167-168). Der ses her med udgangspunkt i de to citater et indforstået kendskab til hvem de to zoner er rettet imod.

Der er på trods af kendskabet, forskellige opfattelser af skærpede strafzoner. I forhold til forståelsen af, hvad der menes med dobbelt straf, hersker der lidt tvivl fra en enkelt informant om

hvilke former for lovovertrædelser, der påvirkes af den afgrænsede zone. Informanten Felix har den opfattelse, at eksempelvis en parkeringsbøde kan blive op til det dobbelte, når zonen er oprettet. Feliks fortæller om hans oplevelse af skærpet straf således: *“Hvis du får en parkeringsbøde, så er det dobbelt op. Det koster 900 kroner at holde uden for en afmærket parkeringsplads i Vollsmose, hvorimod det kun koster 450 kroner inde i byen”* (Feliks, borger i Vollsmose, linje 235-237). Feliks er altså af den opfattelse, at den skærpede straf blandt andet inkluderer parkering uden for en afmærket parkeringsbås og derfor ikke udelukkende de 11 kriminalitetsformer som nævnes i loven om hvilken type kriminalitet det drejer sig om, der kan gives skærpet straf for (Regeringen, 2018b, s. 23). Modsat Feliks’ opfattelse, så har informanten Hassan et bedre kendskab til, at det udelukkende omhandler visse former for kriminalitet og ikke parkeringsbøder. Hassan siger: *“At nogen former for kriminalitet i Vollsmose kan straffes hårdere end i andre steder af Danmark”* (Hassan, borger i Vollsmose, linje 766-768). De to informanter har altså forskellige opfattelser af, hvad en skærpet strafzone indebærer af konsekvenser. Feliks ses som den ydre ekstreme af hvordan lovgivningen om skærpede strafzoner tolkes, hvorimod Hassan ses som den informant med bedst kendskab til hvad zonen indebærer.

På trods af informanternes forskellige niveauer af kendskab til, hvilke former for kriminalitet en skærpet strafzone påvirker, oplever de tre informanter Aynür, Mette og Katja, uafhængigt af hinanden, ikke at bliver påvirket og ændre adfærd af visitation- og skærpede strafzoner i Vollsmose (Aynür, linje 217, Katja, linje 291-292, Mette, linje 253, borgere i Vollsmose). Informanten Brian fortæller, at han har mistet overblikket over hvornår zonerne implementeres. Brian fortæller eksempelvis, at: *“Jeg har ikke styr på det længere. Altså jeg vil sige de sidste par år har der været nogle stykker efterhånden”* (Brian, borger i Vollsmose, linje 180-181). Hassan fortæller om hvordan han får sit kendskab til oprettelsen af visitationszoner og hvordan det påvirker hans adfærd: *“Når der er en visitationszone? Nej, jeg tænker slet ikke over det, og når jeg ved der er en visitationszone, så er det fordi jeg har læst det på Facebook men det er ikke mere end det.”* (Hassan, borger i Vollsmose, linje 506-507). Ud fra citaterne af Brian og Hassan kan det udledes, at visitationszoner i Vollsmose ikke lader til at påvirke deres adfærd. Nogle gange er de slet ikke klar over at zonerne er oprettet og hvis de er, har de ikke et klart indtryk af hvor mange gange det har været der.

6.2.3 Afskrækkelse: Oplevelser og mekanismer

Som belyst i teoriafsnittet, er ideen om skærpet straf at den kan afskrække potentielle kriminelle fra at foretage en kriminel handling. Chefpolitiinspektøren støtter op om dette og udtaler om formålet med skærpede strafzoner:

”Jeg kunne godt forestille mig at, når man har læst sådan forarbejderne til det, at selvfølgelig har det noget med forebyggelse at gøre, altså at skræmme folk til at ikke begå en strafbar handling, fordi hvis de gør det, så får de ekstra straf, og ekstra straf det betyder at så bliver man bange og så holder man sig fra det.” (Chefpolitiinspektør, linje 262-266)

Med udtalelsen fra chefpolitiinspektøren, formodes han at være af den opfattelse, at skærpede strafzoner generelt handler om at afskrække personer fra at lave kriminalitet for ikke at risikere at blive straffet hårdere. En af grundpillerne i afskrækkelsesteori er, at et individ skal være rationelt tænkende i forhold til den specifikke handling man udfører. Dette betyder ifølge teorien, at en person bør rationalisere sig frem til, at den kriminelle handling udbytte ikke har høj nok værdi i forhold til at risikere at få op til det dobbelte i straf for den kriminelle handling. Nærbetjent 1 oplever, at de personer, som de har med at gøre, ikke nødvendigvis lader sig afskrække af skærpet straf, som teorien lægger op til. Nærbetjent 1 fortæller:

”De få vi har med at gøre ud af den samlede masse herude de er så impulsstyret, så man kan sige det på den måde, at hvis der er noget, der skal gøres her og nu, så tænker man ikke på hvad kommer der om fem minutter, hvad kommer der i morgen, hvad kommer der når jeg skal i fængsel. Det er slet ikke eksisterende for dem. De handler på det de står i, og det gør de uanset om de så fik tidobbelt straf. Det ændrer ikke på noget for dem” (Nærbetjent 1, linje 124-228).

Ifølge Nærbetjent 1 udtalelse, oplever han, at nogle personer er for impulsstyret til at blive afskrækket af risikoen for en skærpet straf og at det derfor ikke ændrer på noget for disse personer at oprette en skærpet strafzone. Nærbetjent 1 bakkes op af sin kollega:

”De her, de tænker ikke over skærpet straf. Det gør de ikke, de kører på. De tænker først over det, når de sidder nede i retten og tænker, hvad fanden var det, det også

uretfærdigt. Men når de står ude på gaden, så kører de bare på.” (Nærbetjent 2, linje 121-123).

Nærbetjent 2 oplever ikke, at “*de her*” tænker over en skærpet straf, før det er for sent. Udtalelserne fra nærbetjentene i Vollsmose kan tolkes på den måde, at de er af en overbevisning om, at nogle af disse kriminelle, de har med at gøre fra bydelen, ikke stopper op og tænker sig om inden de begår en kriminel handling. Den rationelle tankegang som afskrækkelsesteorien lægger op til udebliver altså i situationerne, nærbetjentene beretter om.

Informanten Samir giver i sit interview udtryk for, at det ikke altid forholder sig som nærbetjentene i Vollsmose antyder. Han fortæller, at de kriminelle i nogle tilfælde har den skærpet straf med i deres overvejelser. Samir beretter om dengang han var aktivt bandemedlem, hvor zonen fik dem til at vente med at begå det som han kalder for aktioner:

”Ja, lige præcis lige præcis. Jeg kan huske på et tidspunkt, der skulle også laves aktion. Nu behøver vi ikke nævne nogen, men der skulle laves en aktion på nogen. Og så kan jeg huske de sagde, vi kan ikke lave det, fordi der er den her skarpe zone, så vi får ekstra dom, hvis vi bliver taget for det. Så det spiller også en stor rolle” (Samir, tidligere bandemedlem, linje 259-262).

Samir oplever altså, at den skærpede straf har haft en afskrækkende virkning og var en medvirkende årsag til at han og den gruppering, han var en del af, ikke udførte den såkaldte aktion på det pågældende tidspunkt. Samir bakker dog også Nærbetjent 1 og 2 op og udtaler, at det i nogle tilfælde er rigtig nok, at kriminelle ikke lader sig afskrække ved tanken om højere straf. Han fortæller, at virkningen kan være anderledes ved langt mere hårdkogte kriminelle i en anden landsdel, da han beskriver disse mennesker som mere ligeglade:

”Du skal tænke på, at i København, der er det mere hårdkogte kriminelle, lad os være ærlig, det er de. Odense det er sådan her, København det er sådan her. Det er det. Jeg ved ikke om i har hørt, der er også en ny bande der er fra Sverige af ... de er fucked up, fordi det er mennesker, der er pissehamrende ligeglade.” (Samir, tidligere bandemedlem, linje 265-279).

En af grundene til at Samir, og især nærbetjentene oplever, at der ikke bliver tænkt over den skærpede straf, kan skyldes, at der, som Elster har påpeget, er for mange mekanismer i spil til at

afskrækkelse kan fungere som en 1:1 rationel udregning. De berørte kriminelle er altså ikke nødvendigvis irrationale mennesker, men der kan argumenteres at være mekanismer som modarbejder den afskrækkelse, de var tiltænkt at skulle opleve. Når man snakker om rationel tænkning er der altså flere faktorer som spiller ind, heriblandt *begrænset rationalitet* samt *opdagelsesrisiko*.

6.2.3.1 Begrænset rationalitet

I interviewet med Hassan bringer han en vigtig pointe op i forhold til de skærpede strafzoner og hvorvidt afskrækkelsesteorien vil virke i det. Hassan betvivler at de kriminelle er bevidste om at zonen er oprettet:

”Jeg tror ikke engang de kriminelle ved, at der er en dobbelt, skærpet strafzone på det givne tidspunkt de begår kriminaliteten, jeg tror heller ikke meget af det, nu ved jeg heller ikke hvor meget de ligesom er velforberedt eller hvor vel planlagt kriminalitet er i dag, men jeg kunne ikke forestille mig, at hvis man planlægger et eller andet attentat eller et indbrud eller what ever, at man så tager det med i ens overvejelser om hvorvidt der er oprettet en skærpet strafzone på det tidspunkt. Jeg tror også oplevelsen er, at når man indfører en skærpet strafzone, så er det jo oftest efter at konflikten er hændt og så kan man jo så tale om, om det så er for sent.” (Hassan, borger i Vollsmose, linje 337-343).

Hassan stiller sig tvivlende i forhold til om de kriminelle ved det, når der oprettes en skærpet strafzone og hvis de ved der er en, om de så overhovedet har det med i deres overvejelser før deres kriminalitet begås. For at kriminelle skal være i stand til at vurdere og foretage det fornuftige rationelle valg, kræver det, at de er klar over hvilke konsekvenser deres handling kan få. Er de ikke bevidste om konsekvensen af, at de kan få op til dobbelt straf når zonen er oprettet, kan dette medvirke til at afskrækkelsesteorien ikke vil virke forebyggende mod den kriminelle handling.

Inden for Rational Choice Theory er manglen på viden i forbindelse med en beslutning kendt som begrænset rationalitet. Begrænset rationalitet går grundlæggende ud på, at alt viden ikke besiddes og tages i betragtning, når der foretages svære beslutninger (March, 2008, s. 143). I tilfældet med skærpet straf og kriminelle personer som ikke har kendskab til zonen, kræver det altså, at de har kendskab til zonen før den bliver medtaget i deres overvejelser om at lave

kriminalitet. Hvis de ikke har kendskabet, vil de i stedet foretage deres beslutning på baggrund af den begrænsede viden og af gode grunde ikke havde skærpet straf med i deres overvejelser.

6.2.3.2 Opdagelsesrisiko

Ud over afskrækkelse og begrænset rationalitet, er der et element om opdagelsesrisiko, som gør sig gældende i forhold til skærpede strafzoner og hvorvidt afskrækkelsesteorien potentielt kan have en virkning. Ifølge Bjørge er en skærpet straf mere afskrækkende, hvis risikoen for at blive opdaget er høj (Bjørge, 2016, s. 22). Steven fortæller i forhold til en skærpet straf og hvordan han oplevede det i sin tid som kriminel:

”Man skal passe på uanset hvad, og de ting som jeg gjorde, øh, altså tre måneders dom eller et års dom eller to års dom eller sådan noget. Jeg vil undgå at komme i fængsel uanset hvad. Så jeg altså du kan true mig med en måned eller du kan true mig med et år, det gør ingen forskel for mig. Jeg vil heller ikke ind og sidde.” (Steven, tidligere kriminel, linje 222-225).

Det er altså ikke nødvendigvis straffens længde, som i sig selv virker afskrækkende for Steven i at begå kriminalitet. Han udtrykker, at det ikke engang var med i hans overvejelser. Ligesom Steven forholder en anden informant, Brian, sig skeptisk til den egentlig virkning. Han fortæller, hvad hans fornemmelse og oplevelse er, på baggrund af flere undersøgelser. Brian fortæller:

”Der er lavet en hel del undersøgelser på, at effekten er ikke helt så stor, som man gerne vil have den. At man får højere straf og der så bliver færre kriminelle, den holder ikke helt jo.” (Brian, borger i Vollsmose, linje 243-245).

Ud fra Brians oplevelse, beretter han at det han kalder effekten ved at give højere straffe, ikke giver det ønskede resultat af den årsag, at de undersøgelser han har læst, viser, at det ikke har den ønskede virkning. Hvilke undersøgelser Brian har læst i forbindelse med det stillede spørgsmål, afklare han ikke i sit interview. Chefpolitiinspektøren er også påpasselig med at sige om skærpet straf virker. Han mangler evidens for at det reelt har en virkning blandt dem de er tiltænkt. Det er svært for ham at vurdere på baggrund af den nuværende forskning på området. Chefpolitiinspektøren fortæller:

”Det er jo i virkeligheden svært at gøre op, om det har den virkning og jeg er også sikker på, at uanset hvilken forsker man spørger, så vil der være både for og imod. Så om det her har den virkning, at man afholder sig fra det alene af den årsag, at der er skærpet strafzone, det er jeg ikke sikker på. Jeg har eksempler på, som jeg sagde før, at der faktisk er nogle der er påvirket af det, og faktisk tænker sig om. Men om det er de 5% eller 15% eller 45%, det aner jeg ikke noget som helst om, og det tror jeg reelt ikke der ligger en valid undersøgelse, der kan godtgøre.” (Chefpolitiinspektør, linje 266-272).

Chefpolitiinspektøren påpeger, at der er forskere, som er henholdsvis for og dem som er imod skærpet straf, og han oplever derfor, at det er svært at sige hvor stor en andel, der reelt bliver påvirket af en skærpet straf. Chefpolitiinspektøren mangler altså den nødvendige evidens fra forskning, som kan belyse hvilken virkning det har at oprette en skærpet strafzone i et område, som for eksempel Vollsmose.

Skærpede strafzoner lægger op til at straffen bliver hårdere i form af straffens længde. Ifølge det tidligere bandemedlem, Samir, er hans oplevelse, at de danske domstole generelt er for bløde. Om de danske domstole udtaler han: *”Ved du hvad problemet er, det er at undskyld men vores domstol den er for blød. Den er meget blød, meget meget meget blød”* (Samir, tidligere bandemedlem, linje 251-252). Samir oplever at man i Danmark generelt straffer for mildt. Dette kunne tolkes som om at Samir mener at den skærpede straf er på sin plads, eller at der måske skal straffes endnu hårdere helt generelt. Kildeførersektionen oplever også at det er de meget hårde straffe som der er respekt for. Kildeførersektionen fortæller:

”Hvis jeg skulle nævne ting, som vi slet ikke har noget med jeres at gøre her, men vi snakker om hvad der har effekt ude i de kriminelle, hvad der bliver? Snakket om noget, som har helt vildt stor effekt, det er når de kriminelle bliver udvist. Det har de respekt for det, altså at de skal ind og afsone 3-4 år det er sådan, når ja, men at blive udvist af Danmark. Det gør avs. Det vil de ikke. Den har en kæmpe effekt, og det bliver der talt rigtig, rigtig meget om.” (Kildeførersektionen, linje 778-783).

Kildeførersektionen udtrykker, at det ikke er selve fængselsdommens længde, der har en effekt på de kriminelle og at spørgsmålet om hvorvidt de skal tre til fire år i fængsel ikke betyder så meget for de kriminelle, som de snakker med. De oplever i stedet, at en straf, der kan medføre udvisning fra Danmark, er noget de kriminelle taler om og frygter. I interviewet med informanten Ibi kommer

hun ligeledes ind på udvisning fra Danmark, som en potentiel god løsning over for nogle af de kriminelle personer i bydelen. Ibi fortæller:

”Jeg tænker bare meget på det min mor siger engang imellem, når der har været kriminelle, der er blevet taget og blevet dømt og derefter udvist, at det er godt, at de bliver udvist fordi de skal væk herfra. De ødelægger det for alle os andre. Så det er måske der, hvor jeg vil sige, at det måske er det bedste man kan gøre er at de bliver udvist.” (Ibi, borger i Vollsmose, linje 295-298).

Ibi oplever at det bedste er måske at udvise de kriminelle frem for at de ødelægger det for alle andre. Udtalelserne fra kildeførersektionen og Ibi sætter afsnittet hvor Steven fortalte om, at det ikke var selve straffen der afskrækkede ham, i perspektiv. Taget de ovenstående citater i betragtning, kan det være, at selve fængselsdommen ikke er det afskrækkende element ved en skærpet strafzone. Når de kriminelle bliver truet med dobbelt straf, har det potentielt ikke den ønskede afskrækkende virkning, da nogle ekstra år i fængsel ikke vil være en afgørende faktor for at de stopper med deres handlinger.

I forlængelse af Stevens kommentar om hvorvidt straffens længde ikke påvirkede ham i sin tid som kriminel, men at han i stedet havde større fokus på slet ikke at blive opdaget, bringer den kriminalpræventive mekanisme, som Bjørgo betegner som *opdagelsesrisiko*, i spil (Steven, tidligere kriminel, linje 222-225). Bjørgo understreger, at en skærpet straf og opdagelsesrisikoen ikke påvirker alle former for kriminalitet. Det indebærer, ifølge Bjørgo, de kriminalitetsformer, som kræver planlægning og hvor en potentiel gerningsmand vurderer konsekvenserne heraf. Bjørgo fremhæver studier, der vurderer, at opdagelsesrisiko har en større effekt end selve straffens niveauer (Bjørgo, 2016, s. 10). Dette stemmer overens med Stevens udtalelser om, at han havde væsentligt større fokus på at undgå at blive opdaget frem for hvorvidt han får et eller to år i fængsel. Ifølge Fyns Politi lægger de et tryk på de kriminelle med oprettelse af visitationszoner og derigennem øger deres patruljering og visitationer i de perioder, hvor visitationszonen er oprettet i Vollsmose. På den måde lægger de trykket der, hvor kriminaliteten sker ifølge kildeførersektionen. Kildeførersektionen oplever, at når de lægger tyngden på et specifikt område, har det en virkning på de kriminelle, men påpeger, at det også er et spørgsmål om ressourcer i forhold til hvor længe politiet kan holde det tryk (Kildeførersektionen, linje 177-180). Den øgede patruljering medfører en større risiko for at kriminalitet bliver opdaget. Set ud fra Bjørgos kriminalpræventive model, kan dette have en større virkning end straffens niveau (Bjørgo, 2016, s. 10). Der er altså, med udgangspunkt i det førnævnte

citat fra Steven og Kildeførersektionen, en oplevet virkning af visitationszonen, der medfører større opdagelsesrisiko og derved fungerer som en kriminalpræventiv mekanisme.

6.2.3.3 Forskydning af kriminaliteten

Ved oprettelsen af visitation- og skærpede strafzoner kan de kriminelle tænkes at flytte deres kriminelle handlinger uden for zonerne. Hvorvidt dette tænkes at være tilfældet fortæller Nærbetjent 2 om: *"De tænker ikke, nå, men hvis jeg går over på den anden side af vejen, så er der ikke noget, så kan vi gøre lige præcis hvad vi vil. Det gør de ikke, det er her og nu, bum."* (Nærbetjent 2, linje 817-819).

Nærbetjent 2 indikerer altså, at de kriminelle, de har med at gøre, er impulsstyret og derfor ikke nødvendigvis tænker over at flytte sig væk fra zonerne, når de laver deres kriminalitet.

Kildeførersektionen fra Fyns Politi støtter op omkring dette og fortæller:

"Jeg tror ikke, de tænker så meget over det, fordi nu er de jo meget, hvad skal vi sige? De er meget impulsstyret i de miljøer her. Så hvis de bliver rigtig gale, eller hvis en i gruppen er blevet overfaldet eller noget, så agerer de, så tror jeg de er ligeglade. Det er jo ikke sådan de siger vi venter lige til den er ophævet. Altså det er ikke min oplevelse." (Kildeførersektionen, linje 189-193).

Ud fra ovenstående citat kan vi udlede at kildeførersektionen mener, at personer fra de kriminelle miljøer vil tænke over "det" (her menes der implementering af visitations- og skærpet straf zone) af den simple årsag, at kildeførersektionen ligeledes oplever dem som impulsstyret. Ud fra de to ovenstående citater har de to ansatte ved Fyns Politi altså ikke den oplevelse, at de kriminelle flytter deres kriminalitet til et andet sted ved oprettelse af zonerne, da det ifølge dem er handlinger som er impulsstyret. Det tidligere bandemedlem, Samir, er enig i, at kriminaliteten ikke rykker sig. Hans argument ligger dog i, at: *"De har deres trygge rammer i Vollsmose. De kender deres smutveje"* (Samir, tidligere bandemedlem, linje 442).

Samir uddyber:

"Dem, der er i Vollsmose, de kender alle smuthullerne. Altså jeg vil ærligt indrømme, at der er sket så mange ting i Vollsmose, at de har lavet om på Vollsmose. Du ved godt hvorfor de har lavet om ikke, det fordi politiet fangede dem når de stak af eller et eller andet. Men stadig indtil nu, indtil nu, folk har smutveje. De kan stikke af og politiet kan

ikke fange dem. De er inde i deres boble og den boble føler de sig trygge i. De har våben, de har narko, de ved hvor de skal løbe hen hvis politiet kommer, de ved hvilken opgang de skal gå til hvis det ender helt galt og de skal gemme sig.” (Samir, tidligere bandemedlem linje 449-455).

Samir fortæller, at de kriminelle har alt hvad de har brug for i Vollsmose: de har våben, narko og kender til alle smuthuller og gemmesteder i deres kendte omgivelser. Det er ud fra Samirs oplevelser en årsag til, at der ikke sker en forskydning af kriminaliteten.

Tre af de interviewede borgere fra Vollsmose er af den modsatte opfattelse af politiet og Samirs udtalelser. Brian, Katja og Monika fortæller om, at de overordnet har en oplevelse og fornemmelse af, at de kriminelle flytter sig rundt (Brian, linje 256-264: Katja, linje 372-374: Monika, linje 423-424, borgere i Vollsmose). Der er forskel på hvor sikre informanterne fra Vollsmose er i deres udsagn. Hassan er til gengæld usikker på om kriminaliteten flytter sig, men fremhæver, at det er hans mavefornemmelse at den gør. Han ved dog ikke om det faktisk forholder sig sådan (Hassan, borger i Vollsmose, linje 798-800). Brian er mere klar i sin udmelding om hvordan han konkret oplever de kriminelle flytter sig rundt. Brian beskriver sine oplevelser således:

”Vi kan se, er der store tiltag fra politiets side i Fyrreparken, jamen så lige pludselig, så har du nogle af de kriminelle i Fyrreparken, der er flyttet et andet sted hen i Odense, et par måneder og så bliver der stille her, og så kommer de tilbage igen og sådan bliver de ved med at flytte rundt i hele Odense. Sååååå, politiet, de har jo virkelig noget at se til, for i bund og grund så ved de i mange tilfælde ikke hvor de opholder sig pt og hvor deres lokale område er og hvor mødes de osv. De skifter hele tiden, vi kan mærke det her jo. Lige pludselig er der helt stille og der sker intet, og så lige pludselig tager fanden ved det hele.” (Brian, borger i Vollsmose, linje 99-105).

Brian beretter om, at hvis der er Politi til stede i Fyrreparken, så oplever han, at kriminaliteten flytter sig et andet sted hen i den periode. Hvorvidt dette reelt sker, vides ikke, men Odense Kommunes tryghedskonsulent Torben bakker Brians udtalelse op og fortæller på baggrund af samtaler med borgere fra andre boligkvarterer i Odense, at de oplever kriminelle, kommer ud til deres boligområder, som ikke er påvirket af visitationszonen, hvis sådan en er oprettet i Vollsmose. Torben sammenligner det med at klemme på en ballon, hvorefter den buler ud andre steder, når der snakkes om hvordan en visitationszone i Vollsmose opleves (Torben, tryghedskonsulent Odense

kommune, linje 251-257). Der er her forskel på informanternes opfattelse af virkningen af visitationszonen. Nærbetjent 2, Kildedeførersektionen og Samir fortæller om, hvordan de ikke oplever der sker en forskydning, hvorimod de Brian, Katja, Hassan og Monika netop oplever at der sker en forskydning. I hvor stor en grad der sker forskydning af kriminaliteten vides ikke, men der er forskellige opfattelser af om der sker en egentlig forskydning. Med Bjørgos kriminalpræventive perspektiv, kan forskydningen af kriminaliteten betragtes som et resultat af, at der bliver indført tiltag som gør, at et område er sværere at begå kriminalitet i. Risikoen for at der sker en forskydning er dermed til stede. Hvor meget af kriminaliteten der flytter, afhænger ifølge Bjørgo meget af typen af kriminalitet (Bjørgo, 2016, s. 27).

6.2.3.4 Inkapacitering mekanisme

Fyns Politi oplever, at de skærpede straffe kan bruges til at fjerne de hårdkogte kriminelle fra gaderne i længere tid end man normalt ville kunne. Nærbetjent 3 fortæller:

”Jamen rent lavpraktisk med strafzonen der blev øget ik, jamen, når de på et tidspunkt får deres dom eller hvis de får deres dom, jamen, så er de væk herfra i længere tid. Det letter jo vores arbejde kan man sige, når de ikke er her, så kommer der selvfølgelig bare en ny i rækken kan man sige. Så rent praktisk får de jo længere straf og er længere tid væk fra gaden.” (Nærbetjent 3, linje 659-662).

Nærbetjent 3 beretter om den fordel, han oplever skærpet straf medfører, netop at indespærre folk i længere tid. Nærbetjentene bakkes op af Chefpolitiinspektøren, som fortæller, at skærpet straf ikke nødvendigvis kun handler om at afskrække fra kriminalitet, men også kan ses som en beskyttelse for de almene borger, når hårdkogte kriminelle kommer i fængsel i længere tid ad gangen:

”En ting er at sige, jamen hjælper det her med skærpet straf osv., men det er ikke sikkert det hjælper på deres tankegang, for hvis den er kriminel og når man er færdig med at være kriminel og mens man sidder og afsoner, så laver man noget kriminalitet og man kommer ud til kriminalitet igen. Hvis det ikke har den forebyggende effekt, at de kan se det her det er dumt, så har det i hvert fald den forebyggende effekt, at hvis vi ikke kan sætte dem uden for det her kriminalitetsmiljø i to år, så kan vi måske i virkeligheden sætte dem uden for i fire år, og så har man da en endnu større eller længere tid, hvor den almindelige borger kan være i fred” (Chefpolitiinspektør, linje 296-303).

Chefpolitiinspektøren påpeger, at selv hvis den skærpet straf ikke afskrækker de kriminelle fra kriminalitet, så kan en skærpet straf have en forebyggende virkning ved at indespærre de kriminelle i længere tid. Dette betegnes ifølge Bjørge, som en præventiv mekanisme kaldet *incapacitation*. At inkapacitere en kriminel kan ske på flere måder. I dette tilfælde er det ved at indespærre dem og derved neutralisere dem som en trussel (Bjørge, 2016, s. 142-143).

6.2.4 Subkultur og anerkendelse: Oplevelser og mekanismer

I dette afsnit vil vi komme ind på nogle af de mekanismer, som kan influere kriminelle. Med dette menes der de mekanismer, som har en potentiel indflydelse på hvorfor de mange elementer i forhold til afskrækkelse potentielt ikke spiller en rolle for de kriminelles handlinger. Afsnittet er ikke udtømmende for de mekanismer, der kan have indflydelse på, at personer fortsat begår kriminalitet på trods af oprettelsen af visitation- og skærpede strafzoner. Det er de subjektive oplevelser, vores informanter bruger som årsagsforklaring til, at nogle personer fortsat begår kriminalitet.

Afsnittet er primært baseret på interviews med de to tidligere kriminelle informanter, Samir og Steven, der grundet deres indgående kendskab, til det kriminelle miljø, er i stand til at tale ud fra en kriminels perspektiv. Herudover vil der blive benyttet beretninger fra nærbetjentene i Vollsmose, der via deres førstehåndserfaring kan berette om arbejdet med flere kriminelle i bydelen. Der er lagt vægt på subkultursteori og anerkendelse, da empirien fra informanterne Samir og Steven beretter om dette emne, som et potentielt forklaringselement. Dette er baseret ud fra deres egen oplevelser om, hvorfor visitation- og skærpede strafzoner potentielt ikke stopper kriminelle handlinger. Cohen beskriver i sin teori, hvordan subkulturer er menneskets kollektive løsning på blandt andet problematikken omkring ikke at slå til i det normale samfund. Et normsamfund, hvor man hele tiden måler sig med middelklassen (Cohen, 2014, s. 186). I subkulturen er barren for anerkendelse og succes sat anderledes og man kan via den få og opleve den succes, som man ikke kunne i normsamfundet. Sker dette kan det i værste fald føre til, at man bevæger sig endnu længere væk fra det normsamfund, man som udgangspunkt oprindeligt prøvede at leve op til. Ifølge Cohen kan personer løse denne problemstilling ved at foragte normsamfundets værdier, som de ikke er en del af, i trods (Cohen, 2014, s. 189).

Informanten Samir, der er tidligere bandemedlem i en Vollsmose gruppering, fortalte under hans interview, hvad der medvirkede til, at han begyndte sin kriminelle løbebane. Samir beretter om

hvordan, at han allerede i sin tidlige skolegang ikke kunne løse de opgaver, der blev udleveret i klassen og hvordan hans undervisere ikke magtede at sidde og hjælpe ham. Samir fortæller:

”Problemet os er, i skolerne i Vollsmose, det er for eksempel, jeg kan godt forstå lærerne. Det er fordi der er så meget pres på dem, så magter de ikke at sidde og snakke med dig og ligesom give dig et klap på skulderen. Det magter de ikke, så de smider dig bare ud af klassen. Ud! Og det er det der skete med mig..... Man kunne godt have gjort nogle ting der var anderledes i stedet for at smide mig ud af klassen. Måske tage en snak med mig og så sige til mig, prøv lige at hør, hvorfor gør du de her ting. Og så vil jeg sige til dem, grunden til jeg gør de her ting, det er fordi at når jeg får en opgave, jeg kan ikke løse den, og jeg synes det er pinligt at række min hånd op og sige jeg kan ikke løse den.” (Samir, tidligere bandemedlem, linje 63-72).

Hvad Samir omtaler her vil ud fra Cohen teoretisk perspektiv på subkultur blive betragtet som goal blockage. En såkaldt blokade, der forhindrer Samir i at opnå sit mål i livet (Cohen, 2014, s. 186). Samir synes, at det var pinligt at bede om hjælp til sine opgaver af hans undervisere og kunne derfor ikke følge med i timerne i skolen på lige vilkår som de andre børn. Samir endte i stedet som det forstyrrende barn der larmede og lavede ballade, så han til sidst blev smidt ud af klasseværelset. Oplevelsen af den manglende anerkendelse og tro på Samir kan medvirke til, at han ikke tilegnede sig de kompetencer, som de andre børn gjorde, og som anses for at være det som betegnes som normale i samfundet. Den manglende tro og anerkendelse kan for Samir opleves som en mekanisme, der har resulteret i, at han søgte anerkendelse et andet sted. Samir fortalte, at han før sin resocialisering kun havde oplevet at få anerkendelse for at være god i slåskamp eller til salg af narkotika (Samir, tidligere bandemedlem, linje 1128–1129). Ud fra Kalkans teoretiske perspektiv kan dette have påvirket Samir, hvis han ikke fik anerkendelse fra normsamfundet på almindelige vilkår og i værste fald have resulteret i, at han søgte anerkendelse fra andre steder som for eksempel via kriminelle (Kalkan, 2014, s. 21).

Dette stemmer overens med anerkendelsesteorien overordnet. Honneth foreslår, at hvis en person mangler anerkendelse i det prosociale samfund, så er der mulighed for at man søger diverse subkulturer, som kan give personen dette (Kongsgaard, 2014, s. 141). Som informanten Samir beskrev i ovenstående citat om, hvordan han oplevede folkeskolen som en tid, hvor han følte, at han ikke kunne følge med i undervisningen. Samir er ikke et enestående eksempel på dette. Nærbetjent

3 beretter om hvordan de jævnligt støder på unge personer, der går rundt på gaden, når de burde være i skole:

”Vi har jo børn herude på 15 og 16 år, de har ikke gået i skole siden maj måned sidste år og i Danmark er der undervisningspligt, hvis du ikke går i skole hjemme. Hvis de slår op i banen og læreren kommer ud og de siger de ikke har lyst til noget, så går man igen. Jeg får sgu ondt i maven nogen gange af at se en knægt på 14 år. rende rundt udenfor og har ikke gået i skole i 7 måneder, fordi det gider han ikke lige, og det er jo ikke noget man skal spørges om man lige gider.” (Nærbetjent 3, linje 611-616).

Det er her Nærbetjent 3's oplevelse at, de unge ikke gider at gå i skole og bare holder sig væk derfra, idet han ser dem rende rundt i Vollsmose, når de burde være til undervisning. Hvilket stemmer overens med Kalkans perspektiv på, hvordan børn ikke nødvendigvis kan se fordelene i at opnå anerkendelse i normsamfundet via deres skolegang.

Mekanismen, som Samir oplevede, der fik ham til at ændre adfærd, var den anerkendelse, som han fik under sin seneste afsoning. Samir udtrykker følgende om sin adfærdsændring:

”Fordi de har hjulpet mig, kan du følge mig. Og det er også meget vigtigt, at der er sådan nogle vagter i fængsler. For det har man brug for, man har brug for anerkendelse, du kan faktisk godt, du ikke dum. Du er faktisk en god person, Samir, du ikke en dårlig person. Du ved, jeg fik det meget af vide det her, den sidste afsoning, jeg afsonede..... Wow, du er god, du er god maler mand, eller du er god til sådan, du er god til at behandle mennesker ordentligt, du er god til at lave mad. Du ved, den der anerkendelse hele tiden på den gode måde” (Samir, tidligere bandemedlem, linje 1123-1133).

Ud fra Samirs oplevelser, omhandlende skole og fængsel, kunne det tyde på at anerkendelse, eller mangel på samme, spiller en dybere rolle i kriminelles liv. Dette kan bruges som fortolkningsramme til at forstå, hvorfor zonerne ikke nødvendigvis har en afskrækkende virkning. Kildeførersektionen mener også at problemerne stikker dybere og udtaler at der er: *”Dybereliggende problemer, der skal løses på den lange bane”* (Kildeførersektionen, linje 321-324).

Ligesom Samir oplevede, at han under sin tid som bandemedlem fik anerkendelse for hans kriminelle handlinger, så er det det samme informanten Brian oplever hos de unge, men her

angående grov vold. Brian oplever generelt, at man over de sidste årtier har set en tendens, hvor volden eskalerer og man bliver anerkendt for at løse sine problemer med grovere vold:

”Det er meget voldsomt. Og det er jo ikke kun her i Vollsmose vi oplever det. Det er faktisk overalt. Faktisk helt ned til otte år, ikke også, de går rundt med en kniv på sig, fordi man synes, så er man sej. Nu er jeg den årgang, årgang 59, var vi ude som ung osv., så fik man en på hovedet og så var det overstået. Så kunne man snakke videre bagefter. Det kan man ikke i dag jo. Den måde den eksisterer ikke mere. Stikker man først en kniv i den man har problemer med, så er man jo skidesej. Det er voldsomt.”
(Brian, beboer i Vollsmose, linje 193-198).

Brian fortæller her hvordan han oplever, at volden er eskaleret og at hvis man laver grov vold, eksempelvis i form af knivstikkeri, så oplever Brian at de unge tænker man er skidesej. Fra Honneth og Cohen teoretiske perspektiv er det vigtigt for os at opleve anerkendelse i den solidariske sfære. Hvor der her er tale om anerkendelse i det sociale samspil, der opstår i større eller mindre grupper (Kongsgaard, 2014, s. 142). Det perspektiv Brian beskriver læner sig op ad Cohens tanker om subkultur (Cohen, 2014, s. 189). Dette kan ses ved at de unge i Brians eksempel har, skabt sig en voldelig subkultur, hvor de har vendt normsamfundets værdisystem på hovedet. I deres kultur er der anerkendelse at hente ved at være voldelig. Denne anerkendende glorificering af vold stemmer overens med Kalkans perspektiv fra hans dybdegående studie om unge etniske drenge fra Nørrebro (Kalkan, 2014, s. 21). I samme studie belyser Kalkan, hvordan unge, efter nederlagsoplevelser i skolen, ender med at se det som anerkendelsesværdigt at klare sig dårligt i skolen og lave kriminalitet i stedet (Kalkan, 2014, s. 21).

Generelt er anerkendelse og status noget der, ifølge Nærbetjent 1, fylder utrolig meget i den arabiske verden. Han påpeger, at man i arabisk kultur modtager meget anerkendelse, hvis man kan fremvise materialistiske goder, da dette betyder, at man fremstår succesrig som menneske. Han fortæller:

”Ja, du kommer jo ikke det her til livs vel. Som jeg siger, det er dårlig uddannelse og det er penge, lettjente penge, meget lettjente penge. Og tit og ofte, så bruger, i hvert fald i arabernes terminologi, så bruger de jo et med statussymboler. Og som en læge engang skrev i sådan en artikel, at der er jo ikke meget status i at han arbejder inde på Nørrebro og sender et billede hjem af hans nye el-cykel ned til Libanon, for det kan de

ikke forholde sig til. Men til gengæld tjente han måske 100.000 om måneden. De her, de sender billeder hjem af deres store Mercedes, store guldkæder og bum bum bum, og så siger de wauw, du en stor mand, det er han jo ikke, han lever på lånt tid indtil vi fanger ham.” (Nærbetjent 1, linje 667-674).

Nærbetjent 1 oplever, at problemet er svært at komme til livs, selv med zonerne som hjælpemiddel. Nærbetjent 1 oplever, at der er anerkendelse at få i de lettjente penge. Nærbetjent 2 fortæller hvordan at han oplever, at det er svært at stå og fortælle til de unge, at de skal ud og havde en uddannelse, imens de samme personer kan se banderelaterede personer køre rundt i store biler og fremvise en masse penge:

”Når nu de her unge opkomlinger står ude på gader og stræder og ser op til de her banderelaterede folk, som kører rundt i de her store biler, har en masse penge, udstråler at livet er godt, og så står vi og siger til dem, i skal tage jeres uddannelse, i skal tage en skolegang, i skal gøre noget ved jeres skole for ligesom at komme ud og få et arbejde. Det kan være svært for dem at se, når der lige ovre på den anden side står en som de kan spejle sig i. Det kan være mig om to år, jeg har bilen, jeg har guldkæden, jeg har urerne og jeg har pengene. Men det er jo kort tid de står her og så ender de jo i fængsel, og efterfølgende har de jo ikke en skid, kan man sige. Det får de jo bare ikke af vide, dem der står her, eller det forsøger man jo at fortælle, eller vi gør, de fortæller det jo ikke, dem der står her i banden.” (Nærbetjent 2, linje 675-683).

Nærbetjent 1 og 2 oplever lettjente penge som en mekanisme, der har en negativ virkning på de unge. Det, der belyses, er i stil med den måde Cloward og Ohlin ser på subkultur, hvor de ser subkulturen som et middel til at opnå de ting, der giver status udadtil. De unge vil gerne have det som signalerer succes udadtil, men har svært ved at opnå det gennem legitime midler. Disse personer oplever en såkaldt goal blockage som tidligere nævnt. De kan således i stedet opnå dette via illegitime midler (Cloward og Ohlin 1960). Unge fristes af kriminalitet frem for lovlighed, som en måde at få anerkendelse og status på. Dette belyses yderligere i Nærbetjent 2's udtalelse:

”Mange gange kommer vi jo hjem hvor de bor og så er der jo linoleumsgulv på det hele og der hænger et lysstofrør og et par sofaer rundt ved væggene, og det er det, og det jo lige meget bare der holder en BMW nede på parkeringspladsen og tøjet er rigtigt. Så er

det egentlig taget fuldstændig ligegyldigt. Det er det der signal” (Nærbetjent 2, linje 705-708).

I ovenstående citat beretter Nærbetjent 2 om den signalværdi han oplever, at nogle af de personer politiet kommer hjem til ønsker at sende til andre. Boligen og hvordan denne er indrettet fylder ikke meget for nogle i signalværdi udadtil. Din bolig er jo ikke noget du behøver at fremvise og er derfor ikke nødvendigvis en værdi udadtil. Her virker det til gengæld vigtigere, at man kører i en stor bil og klæder sig i det rigtige tøj. Dette stemmer overens med Cloward og Ohlins tanker om, at man gerne vil fremvise det som giver status udadtil.

En væsentlig del af Cloward og Ohlins argument ligger i, at man skal have nogen at lære sin negative adfærd af - det som Sutherland omtaler som differential association (Cloward & Ohlin 1960). Kildeførersektionen beretter, at det kan være svært at stoppe med at begå kriminalitet, hvis man er dybt forankret i det:

“Nogle gange er det jo deres familie. Altså stort set hele familien er med i det. Hvordan skal man så springe ud af det? Det er jo ikke bare at sige farvel til dine venner, det er jo at sige farvel til hele din familie.” (Kildeførersektionen, linje 415-417).

Kildeførersektionen fortæller, at nogle af de kriminelle oplever, at hele deres familie begår kriminalitet, hvilket med et Cloward og Ohlins perspektiv kunne betyde, at de lærer negativ adfærd fra deres egen familie.

6.2.5 Stigmatisering: Oplevelser og mekanismer

En tematik, der har været gennemgående i vores interviews med borgere, har været følelsen af at blive stigmatiseret i den brede danske befolkning og til dels af politiet fordi man bor i Vollsmose. Det er primært det, som Wacquant kalder territorial ekstern stigmatisering (Wacquant, 2013, s. 241), der har været noget, som har optaget vores informanter, da de oplever, at folk uden for Vollsmose har et dårligt syn på området og dets borgere grundet den kriminalitet som forekommer, og som minoriteten tager del i.

6.2.5.1 Territorial Stigmatisering

Informanterne beretter om en oplevelse af, at folk uden for Vollsmose ofte synes at have det indtryk, at Vollsmose er et farligt sted, med mange arbejdsløse og kriminelle mennesker. Adspurgte om hvorvidt zonerne er med til at ændre udefrakommende folks opfattelse af Vollsmose svarer Feliks: *“Ja det er de jo, for de udstråler jo helt klart, at Vollsmose er så slemt, at man bliver nødt til at lave dobbelt straf, det er, hvad de gør.”* (Feliks, borger i Vollsmose, linje 233-234). Feliks oplever her, at når der bliver indført en skærpet strafzone, så sender det et signal om, at Vollsmose er et slemt område. Informanten Ibi fortæller, at hun oplever hvordan borgerne i Vollsmose ser implementering af eksempelvis visitationszonen. Ibi fortæller:

“Ja, altså for borgere i Vollsmose, så tror jeg, at når de høre der er visitationszoner, at der må være et eller andet. Altså der er fare på færde og så skal man passe på når man er ude i byen eller Vollsmose. Så man skal lige være sikker på, man ikke træffer de dårlige typer herude” (Ibi, borger i Vollsmose, linje 72-74).

Ibi beretter, at hun oplever at de andre borgere i Vollsmose ser implementeringen af visitationszonen som et tegn på at der er fare på færde. Forskellen på Feliks og Ibis udtalelser består i, at for Feliks er det den eksterne stigmatisering som bliver tiltagende, forstået på den måde, at folk der ikke bor i Vollsmose, og måske aldrig har været i Vollsmose, får et dårligt eller dårligere syn på bydelen og dets borgere, grundet den betydning, de tillægger visitation- og skærpede strafzoner. For Ibi forholder det sig omvendt. Ibi lader til at være af den opfattelse, at det er borgerne i Vollsmose der bliver opmærksomme og stigmaet skubbes her over på dem som kan argumenteres at have skyld i at zonerne er oprettes. Her er det mere det Wacquant kalder intern stigmatisering, der er til stede, fordi at en Vollsmose borger her skubber stigmaet over på en Vollsmose kriminel og tillægger personen grunden til stigmaet (Wacquant, 2013, s. 241). Informanten Aynür fortæller om hvordan hendes veninde frygtede at komme til Vollsmose for at besøge hende: *“Hun tror, at når hun kommer ud i Vollsmose, så måske nogen kommer og angriber hende eller folk går med pistoler og knive her og alt muligt”* (Aynür, borger i Vollsmose, linje 51-52). Aynürs oplevelse af venindens frygt for at besøge hende i Vollsmose grundet opfattelsen af, at folk går rundt med pistoler og knive i bydelen, mener Aynür selv, ikke har noget på sig. Det er dog ikke det eneste eksempel hun har på, hvordan folk ude fra ser på Vollsmose. Den anden oplevelse Aynür henviser til som eksempel omhandler når der afholdes aktiviteter i den frivillig forening hun er med, som alle er velkommen til

i. Aynür fortæller: “Vi altid laver vores aktiviteter her og mange af dem kommer ikke til vores aktiviteter. Fordi det er i Vollsmose og det er kriminelt.” (Aynür, borger i Vollsmose, linje 95-96).

Venindens eksempel er et eksempel på territorial stigmatisering der sker eksternt, idet hun ikke har lyst til at besøge Vollsmose, da hun er overbevist om at det er farligt. Ligeledes lader det til at folk bliver væk fra sociale arrangementer, da borgere i Vollsmose ifølge Aynür opfattes som kriminelle mennesker.

Informanten Hassan fortæller, hvordan han oplever, folk tænker om Vollsmose:

”Der hersker desværre et billede af, at Vollsmose er et sted, som er hærget med kriminalitet og arbejdsløshed. Et sted, hvor der er utrolig meget, sådan utrolig mange koncentreret problemer og udfordringer. Og noget af det kan være sandt, men det er bare ikke hele billedet og det kan være ærgerligt nogle gange.” (Hassan, borger i Vollsmose, linje 27-30).

Informanten Feliks deler Hassans synspunkt og beskylder medierne for at medvirke til, at udefrakommende stigmatiserer Vollsmose. Udefrakommende som han formoder aldrig har været i Vollsmose og som alligevel tror, at Vollsmose er et farligt sted fuld af kriminelle personer. Da vi adspørger Feliks til hvad det er medierne skriver om bydelen, svarer han: *”Man skærer alle over en kam, som om alle enten er kriminelle eller har interesse i kriminalitet eller støtter kriminalitet osv. Og til det vil jeg sige, det er jo overhovedet ikke tilfældet”* (Feliks, borger i Vollsmose, linje 162-163).

Brian er ligeledes enig i, at medierne bærer en del af ansvaret for udefrakommendes opfattelse af Vollsmose og forklarer, at medierne har været medskyldige i at give personer ude fra følgende syn på Vollsmose, et syn han i øvrigt kalder fair, da han mener at disse personer ikke ved bedre: *”De forventer jo i bund og grund, at når de sætter benene herude, inden de kommer ud af Vollsmose, så har de jo fået stjålet samtlige klæder fra kroppen havde jeg nær sagt jo.”* (Brian, borger i Vollsmose, linje 34-36).

På trods af de tre informanternes ovenstående citater, udtrykker Hassan, Feliks og Brian at have en oplevelse af, at folk generelt bliver overrasket når de først kommer til Vollsmose. De er overrasket over den venlighed og rummelighed folk i Vollsmose møder fremmede i bydelen med, og overrasket over at deres forforståelse om Vollsmose har været forkert. De adspurgte informanter fra

Vollsmose anerkender, at der selvfølgelig er *ballademagere* i Vollsmose, men at de som udgangspunkt oplever deres medborgere som ordentlige, hjælpsomme og gode mennesker.

6.2.5.2 Personlig stigmatisering

Ud over den territoriale stigmatisering oplever enkelte informanter vi har talt med også en stigmatisering af deres persona. Nogle af informanterne fortæller om følelsen af stigmatisering og ydmygelse fra politiets side, som for eksempel Samirs oplevelse af, da politiet en dag beder ham køre ind til siden for at blive visiteret grundet deres kendskab til ham i politiets kriminalregister. Hvordan situationen reelt har været vides ikke, men Samir fortæller om hvordan han blev bedt om at tage sit tøj af i fuldt dagslys foran forbikørende bilister sidst på eftermiddagen. En opfordring Samir nægtede, da han fandt det ydmygende for ham som person. På dette tidspunkt i Samirs liv var han efter eget udsagn ikke længere en del af den bandegruppering politiet kendte ham fra i Vollsmose og anså derfor sig selv som en almindelig borger, der arbejdede med unge mennesker for Odense Kommune. Samir forklarer om episoden, da han blev bedt om at tage tøjet af:

”Så siger jeg, hvad snakker du om mand? Jeg skal sku da ikke tage mit tøj af, det er på åben gade, du kan da ikke bede folk tage tøjet af mand. Hvad mener du, mand, kan du ikke se det, det åben gade mand. Lad os gå herover? Det bliver her, siger han. Så siger jeg til ham, prøv lige at hør, jeg tror ikke du kender mig endnu. Og jeg kunne godt se på ham, at han ikke var fra byen af. Jeg tror de har hentet ham fra forstærkning, altså hjælp. Så siger jeg til ham, jeg tror ikke du ved hvem jeg er. Så siger han jeg vil da skide på hvem du er, så siger jeg prøv lige at hør mand, jeg tager ikke tøjet af lige meget hvad du siger til mig, og sådan er det bare, hvis du vil anholde mig, så kan du bare anholde mig med det samme nu, så kan du bare tage mig med på stationen. Jeg står og siger til dig vi kan gå derover. Jeg kan sku da ikke tage tøjet af, prøv at se hvor mange mennesker her er.” (Samir, tidligere bandemedlem, linje 552-560).

Samir selv forklarer, at han tror episoden hvor han blev stoppet til dels handler om at han til forveksling ligner sin bror, som indtil for nylig fortsat var et aktivt bandemedlem:

”Så siger jeg til ham, det fordi jeg har en bror der ligner mig rigtig rigtig meget og han er en bandit. Rigtig meget. Ikke mere, han var, men han er sådan, han kan godt have sådan, han respekterer ikke politiet. Når han ser dem, han kan godt finde på at sige fuck

af med jer i skal ikke stoppe mig. Han er meget uhøflig når han snakker med dem. Så siger jeg, men prøv lige at hør, jeg er ikke Mohammed. Så siger han til mig, nå men det ved jeg godt, men du skal stadig ud af bilen.” (Samir, tidligere bandemedlem, linje 536-541).

Han forklarer yderligere, at det måske kan handle om hans fortid og hvad politiet ser, når de slår ham op i deres system: *”De kan også godt se det på når de slår mit navn op, det kan også godt se hvem jeg er og hvor jeg har siddet inde, og hvad for.”* (Samir, tidligere bandemedlem, linje 550-552).

Informanten Hassan har ligeledes oplevet at blive stoppet af politiet gentagende gange. Dette på trods af, at han efter eget udsagn aldrig tidligere har begået sig i kriminalitet og ikke overtræder færdselsloven når han kører bil:

”Altså nu har jeg oplevet flere gange at blive stoppet i og omkring Vollsmose, jeg er aldrig blevet visiteret. Men der var en periode, hvor jeg af og til kørte i en ny bil og der oplevede jeg at blive stoppet ret meget, selv med mine venner. Og der blev jeg ret træt af det til sidst. Og ligeså snart betjentene kom op til mit vindue konfronterede jeg betjenten med det samme og spurgte hvorfor i alverden er det du stopper mig? Jeg kører ikke ulovligt, jeg har ikke gjort noget galt. Og svaret var oftest, at det var et rutinetjek, hvor de ser mit kørekort og så er der ellers ikke noget galt og de er videre igen, men bare det der med at blive mistænkeliggjort og samtidig have i bagtankerne, eller i hvert fald den dokumentation vi har set i forhold til etnisk profilering kan foregå, jamen, så påvirker det jo selvfølgelig en, fordi hvis det er årsagen til at politibetjenten stoppede mig, at jeg havde en hættetrøje eller en dynejakke på, jamen, så er det jo fuldstændig uacceptabelt. ... Jeg tror intentionen er at ramme dem som laver balladen, men med risiko for også at ramme en masse andre, som ikke laver ballade. Der tror jeg det afhænger af hvad det er for noget Politi vi arbejder med. Min oplevelse af nærpolitiet i Vollsmose, det er de har en sans for hvem det er de stopper.” (Hassan, borger i Vollsmose, linje 154-166).

Citatet fra Hassan rummer noget interessant, som omhandler hvem det er fra Fyns Politi, der udfører politiarbejdet. Gennem de forskellige interviews har der generelt tegnet sig et billede af, at majoriteten af vores informanter er glade for de betjentene der er ved Vollsmose nærpolitistation.

Vollsmoses borgere oplever, at nærbetjentene behandler borgerne med mere respekt end urobetjente og fordi de har fingeren på pulsen i området, så ved de hvem de skal holde udvig efter. Det er, som citatet viser, også den oplevelse Hassan har. Han påpeger dog også at han oplever at der kan ske profilering. Dette tolkes som værende begået af betjente som ikke er nærbetjente, og som derfor måske ikke har samme kendskab til området. Hassan lægger vægt på, at han tror politiets intentioner er rene når han bliver stoppet, men at en konsekvens af dette ganske naturligt vil kunne opfattes som værende profilering, hvis han af politiet stoppes på grund af sit udseende eller hudfarve:

”Jeg tror at intentionerne er rene og de prøver måske at finde skurken og det sker jo også ofte efter en hændelse at man indføre visitationszoner, og så er det måske for at finde hoved og hale i de her sager, og det er jo okay, at man finder hoved og hale i de sager, men det er jo ikke okay at man etnisk profilerer eller stopper folk på grund af deres udseende, hudfarve eller andet fordi det har vi jo også set dokumentation på og det findes.” (Hassan, borger i Vollsmose, linje 213-217).

En af problematikkerne ved stigmatiseringen er, ifølge Becker, at det kan risikere at føre til en selvopfyldende profeti. En selvopfyldende profeti sker, når personer påtager sig den af andre forventede, oftest negative, adfærd, også selvom folks forventninger er baseret på en falsk opfattelse af virkeligheden (Becker, 1963, s. 34). Dette betyder, at hvis man tager Hassan som eksempel og hvordan han føler sig mistænkeliggjort når han bliver stoppet i bil, kan det være en medvirkende faktor til, at Hassan tilegner sig det stigma og i værste tilfælde reelt begår kriminelle handlinger. Det er her vigtigt at tænke stigmatisering som en medvirkende faktor, stigmatisering alene medfører sjældent en selvopfyldende profeti (Downes et al., 2016, s. 134). I Samirs tilfælde kan det føles som om at politiet ikke giver ham lov til at slippe sin identitet som bandemedlem, hvilket kan betyde, at Samir til sidst falder tilbage i gamle vaner og genoptager sit tidligere liv som aktivt bandemedlem. For at slippe for stigmatiseringen og slippe sit stempel, er det nødvendigt at samfundet tillader dette påpeger Becker. En mand som Samir kan derfor argumenteres at have brug for at politiet, og måske til en vis grad også samfundet, giver ham muligheden for at blive set som en almindelig lovlydig borger og ikke som bandemedlemmet Samir.

6.3 Oplevet tryghed

Følgende afsnit omhandler udvalgte tryghedselementer, der er relevante for visitation- og skærpede strafzoner. Herunder betydningen af oprettelsen af en zone for borgernes oplevet tryghed. Analysen tager udgangspunkt i tryghedsteori af tryghedsforskeren Scherg(2016).

Afsnittet indeholder:

6.3.1 Tryghedsskabende Politi) Belyser borgernes generelle tryghed og tillid til politiet for at give et indblik i borgernes forhold til politiet.

6.3.2 Tryghedsskabende patruljering) Omhandler den øgede patruljering i forbindelse med visitationszone og hvordan det påvirker borgernes oplevede tryghed.

6.3.3 Tryghedsskabende zoner) Fokuserer på borgernes oplevede tryghed i forbindelse med implementering af visitation- og skærpede strafzoner.

6.3.4 Myte- og rygtedannelser, der skaber utryghed) I forbindelse med brugen af visitationszone og hvordan dette har resulteret i, at brugen medfører utryghed for en borger.

6.3.1 Tryghedsskabende Politi

Når Fyns Politi implementerer en visitationszone, øger dette, som tidligere belyst, patruljering i Vollsmose. Den generelle tryghed og tillid borgerne har til politiet er med til at påvirke, hvordan borgerne oplever denne øgede patruljering. Oplever borgerne, at politiet er med til at skabe utryghed, kan dette påvirke, hvordan borgerne oplever implementering af visitation- og skærpede strafzoner som tryghedsskabende for Vollsmose. Det er derfor relevant at belyse, hvordan borgernes tryghed og tillid til politiet er, for at give et indblik i borgernes oplevede tryghed i forbindelse med zonerne. Flere faktorer medvirker til at påvirke informanternes opfattelse af politiet, og dermed deres tillid og tryghed over for dem. Selve oplevelsen af politiets tilstedeværelse er for informanterne baseret på deres egne oplevelser og kan derfor være vidt forskellige. Informanterne Brian og Hassan oplever, at politiets væremåde er en vigtig faktor for hvorvidt de føler sig trygge ved dem. De bruger begge som eksempel, at hvis de ser betjente spille fodbold med unge drenge, så medvirker dette til at være tryghedsskabende og øger deres tillid til politiet (Brian, linje 410-423: Hassan, linje 622-625 borgere i Vollsmose). Brian fortæller om hvordan han har oplevet det igennem tiden:

"Som jeg sagde, jeg er årgang 59 og der havde vi to politibetjente der kom gående ned gennem gaden og en gang imellem spillede de jo fodbold med os jo. Det kommer nok aldrig til at ske igen på den måde, men det var da hyggeligt." (Brian, borger i Vollsmose, linje 410-423).

Til trods for at Brian ønsker, at politiet havde mere tid til mere pædagogiske arbejdsopgaver, så har Brian fuldt ud tillid til politiet:

"Nu er jeg jo i kontakt med politiet med jævne mellemrum, og jeg har god dialog med dem. Jeg har altid tillid til politiet. De kan nu engang ikke gøre for at de ikke har den bemanning de gerne vil have, og engang imellem er nødt til at prioritere groft i det. Sådan er det bare, det er vilkårene og de er jo ikke de eneste, der har de problemstillinger." (Brian, borger i Vollsmose, linje 404-407).

Brian udtrykker sin forståelse overfor at politiet ikke nødvendigvis har ressourcer til alt, men lader det ikke påvirke hans opfattelse af politiet, hvilket kan være med til at forklare, hvorfor Brian ikke har mistet tilliden til politiet. Brian er en del af et samarbejde mellem civilsamfund og politiet med fokus på kriminalpræventive indsatser. Tryghedsrådgiver Torben fra Odense kommune fortæller, at ved dette samarbejde, mødes blandt andet borgere og politiet jævnligt for at samarbejde om de problematikker, de hver især oplever i udsatte boligområder som eksempelvis Vollsmose (Torben, tryghedskonsulent, Odense kommune, linje 102-111). Dette kan betyde, at Brian ser politiets adfærd som positiv af den årsag, at han har kendskab til deres indsatser og er derved er mindre kritisk over for politiet. Endvidere har Brian boet 20 år i Vollsmose, været beboerformand i otte år i sin nuværende afdeling og arbejdet som frivillig i bydelen i 15 år (Brian, borger i Vollsmose, linje 11-14). Brian kan derfor opleve sig selv som en del af Vollsmoses gamle borgere og til dels se sig tilknyttet både de andre Vollsmose borgere og politiet. Kendskabet til specielt politiet kan betyde at Brian stadigvæk har fuld ud tillid til politiet og har en forståelse for det når politiet opretter zonerne. En oplevelse, som Brian og Hassan ikke deler, er i forhold til om betjentene har tid til at engagere sig i i lokalmiljøet og for eksempelvis fodboldkampe med de unge drenge. Hassan oplever stadigvæk, at politiet spiller fodbold med dem og kommer med et eksempel på hvad han observerede for nyligt:

"Her den anden dag var jeg i Bøgeparken og så stoppede en politibil op ved fodboldbanen og så spillede de to politibetjente fodbold med de unge drenge. Og de unge drenge var så utrolig glade og efter politibetjentene var gået, så spurgte jeg de unge drenge hvad det gjorde ved dem at politiet spillede med. De syntes det var enormt fedt og hvis man så skulle tolke på det, så kan vi jo se, at når børn og unge får en positiv oplevelse med politiet i en tidlig alder, jamen, så skaber det jo et langt større tillidsbånd mellem civilsamfund og Politi, som forebygger kriminalitet" (Hassan, borger i Vollsmose, 131-137).

Både Hassan og de unge drenge havde her en positiv oplevelse med politiet, og som Hassan selv udtrykker det, så er møder som disse med til at øge tilliden og dermed trygheden over for politiet i Vollsmose. Hassan egen oplevelse er, at hvis man har gode oplevelser med politiet, kan det påvirke hvad man tænker omkring dem og derpå forebygge kriminalitet. Omvendt kan det samme gøre sig gældende, hvis man har dårlige oplevelser med politiet. Informanten Katja fortæller om hvordan hun har et indtryk af, at politiet ikke kommer hvis der er brug for dem: *"Jeg kender også nogen, der har haft ringet politiet og sådan noget hvor de siger 'Ahmen, prøv nu lige og vent og så se om det ikke bare går i sig selv'. De gider ikke køre ud til det. Så jeg ved det ikke."* (Katja, borger i Vollsmose, linje 149-151).

Katja fortæller om en historie fra en bekendt, hvor de havde svært ved at få politiet ud til en situation der var opstået. Her var Katjas oplevelse, at politiet ikke havde tid til at komme ud på trods af den bekendte ringede efter hjælp til dem. Hvad der reelt er sket i situationen vides ikke, men for Katja har det medvirket til at påvirke hendes tiltro til politiet.

Informanten Sabrina har personligt oplevet forskellen, hun mener, at der er mellem politiets uropatrulje og nærbetjentene fra Vollsmose. Hun siger: *"Altså, jeg har da mødt flere betjente, der står og bander og svovler fordi nu skal de til at rydde op efter de der klaphatte igen. Det er de der uroer."* (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 490-491). Sabrina påpeger, at politiets uropatruljer kan medvirke til at skabe utryghed blandt borgere i Vollsmose grundet det udstyr de er uklædt og den opførsel de kommer med til bydelen:

"Det er jo der, hvor vi har haft en masse urobetjente. Men altså jeg vil sige de skræmmer folk mere end de gavner. De har tåregas, de har maskingevær, de har maskinpistoler, de har skudsikker vest, de har hele molevitten, altså de kunne ligeså godt gå. ja. Og det vil sige at folk føler sig faktisk ikke trygge. Og de betjente der har

været herude med alle de her gode venskaber og kontakter og f.eks. også en bekendt som er blevet forflyttet, det har skadet rigtig meget at de her uroer de har fået lov at rende rundt selv. For deres syn på hvordan man løser en konflikt, den er meget meget modsatrettet end lokalbetjenten, der ved, at hvis der er nogen, der står og siger du er dum, ved at det betyder det og det og så skal du bare sige stop makker. Hvorimod hvis man er urobetjent og får at vide du er dum, så vrider man bare armen om på den unge. Så på den måde, så har vi haft ret mange, altså jeg har været nede og klage to gange over urobetjenten nede på stationen. Hvor jeg har dokumenteret optrapning i stedet for nedtrapning." (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 421-431).

Nærbetjentene er ifølge Sabrina bedre til at håndtere eventuelle situationer, hvor hun mener, at urobetjente har en tendens til at optrappe og nærbetjentene til at nedtrappe situationer, der er opstået. Uropatruljen og politiet generelt er selvfølgelig nødt til at være klædt på til en given situation de kommer ud til. Sabrina oplever blandt andet, at der er forskel mellem nærbetjentes og urobetjentes tilgang til borgerne. Sabrina fortæller hvordan hun oplever, at urobetjentene er i højt beredskab, når de kommer ud til Vollsmose. Sabrina beretter, at:

"Ja, de her urobetjente. De kommer udefra og så er de blevet proppet op med hvad vi er for nogle, og så har der været et mord, ja. Men det betyder jo ikke, at bare fordi der står tre drenge derovre og snakker, at så er de ude på at sælge stoffer." (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 459-461).

Sabrina fortæller at hun oplever, at de urobetjente hun møder i Vollsmose, "er de blevet proppet op" med informationer om, hvordan borgere i Vollsmose er. Ifølge Wacquants teoretiske perspektiv, kan urobetjentene her være præget af territorial stigmatisering på baggrund af fordomme om Vollsmose, hvilket kan være med til at forklare Sabrinas oplevelse af, at urobetjentene overfortolker de tre drenge fra citatet. Sabrina oplever at de stigmatiserer dem på baggrund af hvilket område de befinder sig i, og at de derfor tænker, at de unge drenge sælger narkotika på gaden. Hun oplever altså, at urobetjentene allerede på forhånd dømmer borgere der befinder sig i Vollsmose udelukkende på baggrund af "hvad de er for nogle". Sabrina fortæller om en episode, hvor hun oplevede urobetjente, skræmte en hel gymnasieklasse:

“Så kom der nogle af de her urobetjente og begyndte at råbe og skrike og skræmme dem. Og hvad sker der så? Nogle af dem bliver enormt bange og begynder simpelthen at græde, og nogle bliver vrede og råber du skal ikke tale sådan til mig, og nogle løber han for så skal de fandeme se hvad der foregår.” (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 449-452).

Sabrina oplever her, at politiets uropatrulje kan medvirke til at skabe utryghed. Set ud fra Schergs tryghedstrekant, er politiet normalvis en beroligende faktor. Sabrina oplever at det modsatte gør sig gældende i situationen her. Politiet fungerer her som en utryghedsaktivator og er i stedet med til at skabe utryghed fremfor at skabe tryghed (Scherg, 2016, s. 83).

Informanten Samir har samme oplevelse af politiets urobetjente og fortæller:

"Når jeg ser uropatruljen, jeg hilser ikke på dem, indtil nu, det gør jeg ikke, fordi jeg har fået tæsk af dem rigtig mange gange. Fordi jeg har, ja, ja, det fint nok, her tag min kørekort, du behøver ikke snakke til mig. Du skal bare med her ud af bilen altså, det sådan nogle ting, det er gamet når man er med i det her. Så skal de også vise sig og du skal vise dig. Men dem i uniform de er meget mere nede på jorden." (Samir, tidligere bandemedlem, linje 616-620).

Hvilke hændelser, der er sket forud for de gange Samir, ifølge ham selv, har fået tæsk af urobetjentene vides ikke. Det kan være begge parter har været med til at optrappe konflikten i stedet for at nedtrappe, men hans oplevelse og holdning minder meget om Sabrinas. Der ses ud fra ovenstående citater, at Sabrina og Samir er enige om, at nærbetjentene i Vollsmose generelt er gode til at håndtere de situationer der forekommer i Vollsmose, men også at de oplever en forskelsbehandling fra de forskellige andre betjente, der færdes i Vollsmose alt efter hvilken situation der er opstået (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 421-434; Samir, tidligere bandemedlem, linje 654-661). Sabrina og Samirs udsagn kunne tyde på, at urobetjentene virker som utryghedsaktivator og ikke som den egentlige tiltænkte beroligelse, hvorimod nærbetjentene til gengæld lader til at virke tryghedsskabende og fjerner derfor utryghedstrekantens højre side, som er fravær af beroligelse (Scherg, 2016, s. 83).

6.3.2 Tryghedsskabende patruljering

Ifølge Fyns Politi sker oprettelsen af visitationszoner, som tidligere nævnt i analysen, for at lægge et tryk på et specifikt geografisk afgrænset område. Hvordan borgerne i Vollsmose oplever politiets patruljering er relevant for den oplevede tryghed af visitationszonen af den årsag, at hvis borgerne ikke oplever dem som tryghedsskabende, så vil de ikke nødvendigvis opleve anvendelsen af en visitationszone som tryghedsskabende. Trykket på et specifikt geografisk afgrænset område skal medvirke til at påvirke de kriminelle i det specifikke område og dæmpe kriminalitetsbilledet. Måden hvorpå dette gøres er ved, at politiet øger deres patruljering for at foretage visitation af personer, personlige genstande og biler med henblik på at lokalisere våben og ulovlige genstande (Kildeførersektionen, linje 724-734). Kildeførersektionen fortæller om hvilken betydning de oplever at det har for borgere og kriminelle, at politiet er synlige og patruljerer i området:

"Det der med synlighed og tryghedsskabende patruljering de rigtige steder kan man sige, hvor førhen, hvor man ikke fik de her efterretninger, men der kørte man sådan lidt på må og få efter, hvor man tænkte, det kunne være klogt, men nu får vi altså nogle hotspot, hvor vi ved prøv nu lige at lægge tyngden dér, og det kan vi jo så høre det har en stor effekt..." (Kildeførersektionen, linje 173-177).

Formålet er altså ifølge kildeførersektionen at lægge trykket, hvor det er nødvendigt og foretage tryghedsskabende patruljering på de rigtige steder. Ifølge Schergs situationsbestemte utryghed kan politiet ved at holde fokus på hotspot, potentielt nedbringe muligheden for at borgere oplever situationsbestemt utryghed, hvor deres sanseindtryk identificerer situationer og minimerer det de føler som faretruende og utryghedsskabende (Scherg, 2016, s. 56). Politiets målsætning hertil er, at de kan fungerer som en beroligende faktor med deres tilstedeværelse (Scherg, 2016, s. 83). Flere informanter oplever politiets tilstedeværelse som tryghedsskabende. Eksempelvis fortæller Hassan om tilstedeværelse af politiet:

"Jeg ser meget Politi i Vollsmose, men jeg synes ikke nødvendigvis det er et problem fordi jeg synes det skaber tryghed og jeg tror den personlige tryghed er meget vigtig i det her tilfælde. Jeg føler mig mere tryk når de er der." (Hassan, borger i Vollsmose, linje 465-467).

Hassan oplever mere Politi på gaden, på trods af dette oplever han, at han føler sig mere tryk. Brian påpeger ligeledes, at han oplever borgerne er tryk ved den øgede patruljering i Vollsmose. Brian fortæller:

"Beboerne er tryk ved det og glade for det. Nu har vi selv haft en del episoder her i Fyrreparken og borgerne er jo glade når de ser, at politiet med jævne mellemrum kører forbi herude og snakker med beboerne, og i den grad er mere synlige end de nogensinde har været." (Brian, borger i Vollsmose, linje 67-69).

Brian oplever at de beboere han snakker på vegne af, er fuldt ud tilfreds med at se en øget patruljering i området, og dette bakkes også op af informanten Samir som fortæller:

"Altså nogle gange, når jeg kører om aftenen og jeg ser Politi, jeg bliver også glad. Du skal også tænke på, det er også godt for den almindelige borger, for så føler den almindelige borger sig tryk, når de ser politibetjente kører rundt og patruljere. Eller en salatvogn, eller et eller andet. Så for min side af, det kun godt." (Samir, tidligere bandemedlem, linje 214-217).

Samir oplever at den almindelige borger føler sig tryk når de ser politiet patruljere området, og at den øgede patruljering generelt er godt for Vollsmose. Ud over dette fortæller Samir om hvordan de kriminelle oplever denne form for øget patruljering som stressende:

"Så selvfølgelig det en fordel. Du stresser dem fuldstændig. Og du bevarer roen i bydelen, kan du følge mig. Og du skaber også en tryk til den almindelige borgere, hvor den almindelige borger tænker, okay, politibetjentene er dernede, så vi skal ikke være bekymrede, fordi der kommer ikke til at ske noget fordi de er dernede." (Samir, tidligere bandemedlem, linje 1015-1018).

Samir fortæller hvordan han oplever, at øget patruljeringer virker stressende for de kriminelle og tryksskabende for almindelige borgere. Informant Katja oplever sjældent at se politiets patruljering i Vollsmose og fortæller:

"Det er meget, meget sjældent og det gør vi heller ikke i forvejen. Jo, det kan godt. I går tror jeg faktisk jeg så tre politibiler ude på Vollsmose Allé, men vi ser dem ikke ret

meget når der er zone og hvis det er der er optræk til et eller andet" (Katja, borger i Vollsmose, linje 147-149).

Katja udtrykker at hun ikke oplever meget Politi i Vollsmose, på trods af at der er indført en zone, eller optræk til et eller andet i bydelen. Informanten Sabrinas oplevelse af hvordan politiets øgede patruljering kan påvirke borgerne og deraf have negative konsekvenser for Vollsmose. Sabrina fortæller blandt andet at:

"Det er det her med øget Politi og at der nogle steder faktisk bliver ret mennesketomt. Altså, at folk holdt sig hjemme eller ude af Vollsmose. Det var der et stykke tid og så var det også at man deklarerede, at det var en succes. Selvom jeg ikke helt ved hvor succesen består i. For det var jo almindelige mennesker der blev bange, det har jeg nævnt, der blev bange for politiet og der blev bange for... og det er jo ikke godt at isolere folk på nogen måde, med angst eller magtmiddel kan man sige." (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 703-708).

Sabrina beretter om, at hun oplever, at nogle medborgere bliver bange for Vollsmose og politiet og derfor holder sig hjemme eller væk fra bydelen. Med udgangspunkt i Sabrinas citat, så er hun af den opfattelse, at politiet medvirker til at være en utryghedsaktivator og at fraværet af beskyttelse stadig er et element på trods af politiets tilstedeværelse (Scherg, 2016, s. 83). Hassan og Samir er modsat Sabrinas opfattelse og mener at politiet er gode til at være tryghedsskabende og være den faktor, der potentielt kan eliminere den såkaldte utryghedsaktivator og fungere som en beroligende faktor med deres tilstedeværelse (Scherg, 2016, s. 83).

Hvor mange borgere i Vollsmose der deler Sabrinas opfattelse, er svært at sige, men Sabrina udtrykker i hendes interview at kende til nogle som oplever personer fra Politi og andre myndigheder som farlige:

"Der er nogen, der er bange. Vi har jo nogle mennesker der kommer fra et sted, hvor myndigheder og Politi og den slags, det er farligt. Så vi har da nogen, der faktisk ikke rigtig har turde bevæge sig ud alene. Fordi hvad sker der hvis jeg siger noget. Tager de mig væk, forsvinder jeg, kan de finde på at slå mig." (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 611-614).

Sabrina fortæller, at der er nogle som ikke tør bevæge sig ud alene og frygter for at blive taget væk. Det at flere af informanterne kender til borgere fra Vollsmose, der er flygtet fra krig, påpeges blandt andet også af Mette og Samir. Mette fortæller, at: *"Vi er jo også nødt til at tænke på, at der er jo også mange af dem der bor i Vollsmose, som er flygtet fra krig og andre ulykkeligheder, som er traumatiseret."* (Mette, borger i Vollsmose, linje 383-384). Dette bekræftes af Samir, da han fortæller om hans egne og andres forældre: *"Jeg ved godt mange af vores forældre og nu jeg ærlig, selv mine egne forældre, de kommer fra krig af."* (Samir, tidligere bandemedlem, linje 117-118). Samir fortæller ikke konkret, at hans eller andres forældre er traumatiserede derfra hvor de kommer, men det fortæller Mette, at personer som er flygtet fra krig, kan være. Personer, der kommer fra en krigszone, hvor politiet potentielt ikke har været tryghedsskabende. Dermed er der en mulighed for at disse borgere går rundt med en underliggende utryghed, også kaldet *expression of fear* (Scherg, 2016, s. 48). Dette kan komme til udtryk som episodisk utryghed, når politiet opretter visitationszoner og politiet er mere til stede i Vollsmose end normalt. Disse borgeres forudindtagede mistillid til politiet kan medføre, at borgerne potentielt kan betegnes som sårbare ofre (Scherg, 2016, s. 83). Borgerne har potentielt ikke tiltro til politiet og politiet kan dermed ikke fungere som den beroligende faktor og forhindre utryghed (Scherg, 2016, s. 83).

6.3.3 Tryghedsskabende zoner

Der er forskellige oplevelser af om visitation- og skærpede strafzoner er tryghedsskabende for borgerne i Vollsmose. Informanten Aynür føler sig generelt tryk i bydelen uagtet brugen af visitation- og skærpede strafzoner. Hun er af den oplevelse, at de ikke har indflydelse på hendes subjektive tryghed (Aynür, borger i Vollsmose, linje 207). Informanterne Monika og Mette oplever ligeledes ikke de store ændringer i deres subjektive tryghedsfølelse ved indførslen af zonerne. Monika beretter om hvad hun tænker, når der bliver indført en zone. Hun fortæller: *"... Men om det er mere trygt, det ved jeg ikke."* (Monika, borger i Vollsmose, linje 444-445). Monika er usikker på om zonerne er med til at gøre Vollsmose mere trygt. Informanten Mette svarer på et spørgsmål om hun generelt føler sig mere tryk i området, når de to zoner er indført. Hun fortæller: *"For mig personligt ændrer det ikke noget"* (Mette, borger i Vollsmose, linje 337). Oplevelsen fra de tre informanter er, at visitation- og skærpede strafzoner ikke har en virkning i forhold til at øge deres subjektive tryghedsfølelse i Vollsmose. Informant Ibi oplever, at oprettelsen af zonerne kan medvirke til at borgere bliver bevidste om at bydelen kan være et utrygt sted. Hun fortæller:

"Altså jeg tror kun det har været med til at skærpe den her frygt for at alt den kriminalitet, der faktisk foregår herude, og man bliver meget mere beviste omkring de problemer der findes. Øhm, det er nok mere der og det det føre til, ja. Jeg synes ikke, hvad hedder det, at de her visitationszoner har gjort særlig meget for, hvad hedder det, at ændre på miljøet overhovedet" (Ibi, borger i Vollsmose, linje 229-232).

Ibi beretter om, at visitation- og skærpede strafzoner medvirker til at sætte fokus på kriminaliteten der foregår i Vollsmose. For Ibi oplever hun, at virkningen af dette er, at folk bliver bevidste om kriminaliteten der foregår og dermed øger deres frygt for Vollsmose. Ud fra Schergs teori kan man udlede at Ibi frygter, at folks mentale kort over Vollsmose gør, at de får en områdespecifik utryghed (Scherg, 2016, s. 53). Hertil mener Ibi, at borgerne bliver mere opmærksomme på den kriminalitet der foregår, hvilket kan risikere at føre til den episodiske utryghed (Scherg, 2016, s. 56). En episodisk utryghed sker når ens sanser bliver opmærksomme på en, for personen, objektificerbart indkommende fare.

Ud fra hvad Ibi omtaler om den virkning, hun frygter at zonerne har, kan der potentielt ske en territorial stigmatisering af Vollsmose. Den territoriale stigmatisering i dette tilfælde er med til at øge frygten og dermed utrygheden både for borgere bosiddende i bydelen, men også fra de personer, der ikke bor i Vollsmose. Dette strider imod hvad politikerne havde tiltænkt formålet er med visitation- og skærpede strafzoner, der blandt andet skulle virke som tryghedsskabende (Justitsministeriet, 2022, s. 6).

Informanten Samir beretter om, hvordan hans far oplevede zonerne som tryghedsskabende, når der blev indført visitationszone i Vollsmose. Samir fortæller:

"Ja, for eksempel min far, dengang han boede i Vollsmose, da han hørte det der visitationszone, så sagde han, uuuh, det godt, nu er der ikke nogen der skyder hinanden. ... Men ligeså snart der kom sådan noget der, så kunne forældre godt tillade sig at sige til sønnen 'Jamen, du må gerne gå over og handle nu'. Fordi vi ved, at politiet de runderer hele tiden der. De var der næsten hele tiden. Der stod en bil hele tiden stående i Bøgeparken. Så selvfølgelig det skaber en tryghed. Selvfølgelig bliver forældrene glade. Selvfølgelig siger forældrene, at det er meget vigtigt at politiet er til stede i Vollsmose." (Samir, tidligere bandemedlem, linje 710-717).

Det betyder ifølge Samir noget, at forældrene kan se politiet implementere eksempelvis en visitationszone og patruljere området hyppigere. Når politiet både fortæller og viser borgerne at de er opmærksomme på situationen, så oplever Samir at borgerne føler sig trygge nok til at sende deres børn ud på gaden.

6.3.4 Myte- og rygtedannelser, der skaber utryghed

Oplevet tryghed, som er et af formålene ved at anvende visitation- og skærpede strafzoner, afhænger af, hvordan borgerne reagerer på implementering af zonerne. Oplever borgerne et overforbrug eller lignende af dette, kan anvendelsen potentielt blive en utryghedsaktivator i stedet for at genskabe trygheden. Informanten Sabrina's oplevelse af visitationszoner var til en start positiv, da hun hørte hvad redskabet skulle påvirke og den tryghedsskabende virkning, den var tiltænkt at skulle have. Sabrina er dog med tiden blevet mere betænksom over oprettelsen af visitationszoner. Sabrina fortæller:

“Altså, det der med visitationszoner, det synes jeg faktisk var en god ting til at starte med. Fordi i et par måneder efter, der tror jeg faktisk det var meget klogt at holde øje med hvad der foregik i området. Fordi det er jo klart, kommer der nogen og skyder nogen, så er der nogen, der vil skyde den anden vej ... Så på den måde, synes jeg faktisk det var betryggende i et stykke tid. Men det er jo så bare brugt som værktøj til at køre videre. Og så begynder man at blive utryg. Fordi når de ligesom ikke kan se nogle fjender nogle steder, så begynder de sgu at opfinde dem selv. Altså, det jo det der med at så skal der mindre og mindre bagateller til før det der hvad er du for en” (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 522-531).

Sabrina udtrykker i citatet, at hun synes det var godt, at der blev holdt øje med kriminaliteten i Vollsmose. Eftertænksomheden om brugen af redskabet har gjort, at Sabrina er blevet mere skeptisk. Hun udtrykker, at politiet ikke længere benytter redskabet som tiltænkt og derfor opfinder fjender. Det er ifølge Sabrina noget, der er med til at gøre, at hun begynder at blive utryg, og efterhånden som hun bliver mere utryg, kan politiet potentielt have gået fra at være en beroligende faktor til at være en utryghedsaktivator. Det samme kan gøre sig gældende med oprettelsen af visitationszoner, som nu fungerer som en utryghedsaktivator frem for et tryghedsskabende redskab. Politiets visitationsredskab fungerer ikke længere for Sabrina som en beroligende faktor (Scherg, 2016, s. 83).

Sabrina fortæller om, at politiet implementerer visitationszonen, når der ifølge hende ikke er "fjender" til stede, men politiet selv beretter om at de bruger mange ressourcer på efterforskningen. Chefpolitiinspektøren fortæller:

"Hvis vi skal lave en visitationszone, så bruger vi faktisk rigtig meget krudt på at drøfte om det er nu, der er behov for det. Vi får også lavet efterretningsanalyser osv. for at se om det i virkeligheden kan underbygge det behov, som vi synes der er." (Chefpolitiinspektør. linje 30-33).

Ifølge chefpolitiinspektøren, så bruger politiet meget energi på at sikre, at der er behov for at indføre en visitationszone. En årsag til at Sabrina kan opleve, at politiet opfinder "fjender" kan ifølge tryghedsrådgiver Torben skyldes den manglende inddragelse af borgerne i den kriminalpræventive indsats. Torben fortæller:

"Ved at inddrage beboerne i processerne så bliver de her spekulationer omsat til den fakta viden, der ligesom er muligt at give i den her forbindelse. Det vil sige rygtedannelser og mytedannelser, bliver afløst af en følelse af at være på toppen af det og være med i det ..." (Torben, tryghedskonsulent, Odense Kommune, linjer 233-237).

Når Torben fortæller om processen, referer han til den proces, der foregår i et det førmentalte kriminalpræventive samarbejde, der er mellem civilsamfund og politiet i Vollsmose, hvor politiet inddrager udvalgte borgere i hvad der foregår i bydelen. Ifølge Torben er det at informere borgerne og inkludere dem i processen med til at erstatte rygtedannelser såsom at opfinde "fjender". Dette gør sig gældende med Sabrinas oplevelser om, at der bliver indført en visitationszone uden egentlig grund til det. Politiet indfører efter sigende kun zonen på baggrund af grundigt forarbejde og kun hvis der er reelt brug for den. En forklaring til, hvorfor Sabrina oplever, at politiet opfinder fjender, kan der være flere årsager til. Eksempelvis kan man forklare hendes skeptiske tilgang over for politiet og deres håndtering med den manglende indsigt fra netværket som Tryghedskonsulenten referer til. Sabrina fortæller, at hun tidligere har lavet frivilligt arbejde, hvor hun ofte var i kontakt med politiet, men er siden stoppet hvorefter hun ikke længere får de samme oplysninger som tidligere (Sabrina, borger i Vollsmose, linje 478-479). Sabrina kan derfor opleve, at den manglende indsigt mellem civilsamfund og politiet kan være en potentiel årsag til, at hun føler sig utryk over for brug af visitationzoner.

7. Diskussion

I specialets litteraturreview blev der sat fokus på eksisterende forskning, som relaterer sig til visitation- og skærpede strafzoner. Her viste forskningen relateret til skærpede straf overordnet, at afskrækkelseseffekten var meget lav. Da justitsministeriet foretog deres egen undersøgelse, i forhold til afskrækkelse som generalpræventiv effekt, var konklusion, at de ikke kunne konkludere noget. Ligeledes viste andre forskellige forskningsundersøgelser, at længden af en straf forøger indespærringseffekten, men peger samtidig på, at længden af straf ikke gør en forskel på recidiviteten. Enkelte studier viste endda, at hvis man afsoner i fængsel, øger det chancen for recidivitet.

Forskning vedrørende visitationszoner beror sig primært på den engelske version af visitationszoner: Section 60 stop and searches. Forskning påpeger, at hvis der var en kriminalpræventiv virkning, så var den begrænset. Visitationerne i Storbritannien førte til anholdelse en ud af cirka tyve gange personer visiteres, og forskningen hentyder til, at der foregår en etnisk profilering, idet kaukasiske borgere blev stoppet i et betydeligt mindre omfang end borgere af anden etnisk herkomst. Brugen af Stop and searches i Storbritannien er eksploderet de senere år på trods af den lille effekt.

Sammenlignes vores undersøgelse med den eksisterende forskning, er det vigtigt at påpege, at specialets egne undersøgelse er begrænset på flere punkter. Specialets undersøgelse er ikke så dybdegående eller dækkende som meget af den internationale forskning. Specialet omhandler også et geografisk meget lille område, især hvis man for eksempel sammenligner med Stop and searches i London. Yderligere har vi i specialets undersøgelse ikke haft mulighed for at tale med nuværende kriminelle, hvilket betyder, at vores empiri primært består af almindelige borgere. Samir og Steven har dog begge haft kontakt med det kriminelle miljø, hvilket får deres udtalelser til at være relevante i forhold til at kunne omtale, hvorvidt der forekommer en afskrækkende virkning ved oprettelse af visitation- og skærpede strafzoner. Ligeledes formodes politiet at have en god ide om hvad der foregår sig i de kriminelle miljøer i Vollsmose og kan derfor fortælle om de oplever, at zonerne har en virkning. Havde adgangen til informanter været nemmere, så havde en bredere og mere repræsentativ gruppe kunne give et mere nuanceret blik på de kriminalpræventive redskaber. Slutligt er specialets undersøgelse begrænset ved at det ikke har holdt borgernes oplevelser op imod borgere der ikke bor i Vollsmose. Borgerne i Vollsmose føler som nævnt, at zonerne er med til at gøre skellet mellem Vollsmose og resten af befolkningen større, og at folk generelt har et negativt

billede af Vollsmose. Noget der også er givet eksempler på i vores analyse. Men da undersøgelsen ikke har beskæftiget sig med folk ude fra grundet afgrænsningen til borgere fra Vollsmose, så er det svært at sige om dette reelt er en holdning, som den brede befolkning deler. Mange mennesker kan argumenteres kun at kende Vollsmose fra det de ser i medierne og graden af mediepåvirkning må kunne argumenteres at variere hos den enkelte.

Vores undersøgelse har til dels vist, at informanterne oplever, at der er en mangel på afskrækkende virkning. Informanterne beretter blandt andet om den følelse de har af hvorvidt og hvordan de oplever, at de personer som skærpede strafzoner er tiltænkt, ikke bliver påvirket af zonerne, da der er adskillige andre mekanismer i spil, og at de derfor ikke nødvendigvis har en virkning. Specialet er derfor umiddelbart enig med eksisterende forskning, som har vist, at der ikke er en påvist præventiv virkning. En vigtig forskel er dog, at vores undersøgelse er en oplevet virkning og ikke en decideret effekt undersøgelse.

Eksisterende forskning viser en positiv indespærringseffekt, hvilket vores informanter også har oplevet som en virkning af skærpet straf. Politiet berettede netop, at da den afskrækkende effekt er svær at frembringe, så bruger de til dels en skærpet strafzone med henblik på at holde folk længere tid i fængslerne.

Når det kommer til visitationszonerne frembringer vores undersøgelse et anderledes resultat end den eksisterende forskning fra Storbritannien. Det er ligeledes her vigtigt at påpege at vores undersøgelse ikke er en effekt undersøgelse, men af en oplevet virkning ved oprettelsen af zonen. Den eksisterende forskning peger på, at Section 60 stop and search zoner har lille til ingen kriminalpræventiv effekt. Vores undersøgelse har vist, at både informanterne fra politiet og størstedelen af undersøgelsens informanter fra Vollsmose oplever, at visitation- og skærpede strafzoner har en kriminalpræventiv virkning i den forstand, at de er gode til at nedtrappe konflikter i Vollsmose. Vores informant Samir står som godt eksempel, da han i flere omgange beretter om hvor påvirket bandemedlemmer bliver af visitationszoner. En grund til der ses en forskel kan skyldes, at det lader til at nærbetjentene i Vollsmose er forankret i lokalsamfundet og de ved hvem de skal visitere, og derfor måske ikke bruger visitationszonen lige så hyppigt som kunne lade til at være tilfældet i Storbritannien Section 60 stop and searches. I forlængelse af dette, er det også værd at nævne den forskel vores undersøgelse viser i forhold til borgernes tryghed. Vores undersøgelse adskiller sig umiddelbart fra eksisterende forskning Storbritannien, da størstedelen af vores informanter oplever, at borgerne føler en tryghed når politiet er til stede og er oprettet en visitationszone, da politiet gør en indsats i kampen mod den organiserede kriminalitet. Dette er i

tråd med dansk Politis egen undersøgelse om danskernes tryghed, men er modsat af situationen i Storbritannien, hvor der tales om afskaffelse af Section 60 stop and seaches, grundet argumentet af den store misbrug af loven Stop and searches, hvilket har indikeret, at borgernes tillid og tryghed er forringet i en væsentlig grad. Det er dog værd at påpege, at vores positive resultater kun lader til at gælde når der tales om nærbetjentene. Vores informanter udtrykte i undersøgelsen, at de nogle gange føler utryghed, når de svært bevæbnede, urobetjente er i området.

Med eksisterende forskning for øje, sammenholdt med undersøgelsens fund, rejser der sig et spørgsmål om hvorfor politiet benytter skærpede strafzoner? Majoriteten af forskning peger på at der er en begrænset eller ingen virkning ved afskrækkelse i de skærpede strafzoner. Man kan derfor diskutere hvorvidt de skærpede strafzoner er en naturlig forlængelse af de skærpede straffe man kender fra regeringens bandepakker, hvor man blandt andet kan lægge 50% oveni straffen for specifikke lovovertrædelser. Nogle steder i landet, som for eksempel i Vollsmose, er banderne ikke længere bander i traditionel forstand. Dette er også blevet belyst af det tidligere bandemedlem Samir som berettede om hvordan Vollsmose styres af kriminelle familier, Politiet kan have svære ved at dokumentere disse som egentlige bander, og bandepakkerne derfor ikke gælder. Med de skærpede strafzoner åbner man altså for muligheden for at ramme alle mennesker i samfundet, om end man har en ide om, hvem det i virkeligheden er, man forsøger at ramme. Yderligere kan man diskutere hvorvidt der ligger et element af symbolpolitik i visitation- og skærpede strafzoner, og om hvorvidt det at være *Tough on crime* er noget, der har politisk værdi der giver et positivt image blandt politikere.

For de almindelige borgere der bor i Vollsmose, er dette ikke uproblematisk. Borgerne har under vores interview ofte udtrykt, at de føler en uretfærdighed over at man på den måde diskriminere Vollsmose, og enkelte udtrykker at de selv føler at de er blevet ramt af zonerne, hvilket skyldes en misforståelse i forhold til hvordan zonerne rammer. Endvidere sidder de med en følelse af, at zonerne er med til at gøre skellet større mellem Vollsmose og den øvrige befolkning.

8. Konklusion

I dette speciale belyses hvordan visitation- og skærpede strafzoner opleves af borgerne i Vollsmose samt politiet. Dette er blandet gjort via arbejdsspørgsmål omhandlende: Hvilke virkninger zonerne sætter i spil, og hvad er politiets og borgernes oplevelser af disse? Hvilke mekanismer bidrager til en potentiel fastholdelse af kriminalitetsbilledet og oplever beboerne en øget tryghed, når de to zoner er indført? På baggrund af undersøgelsens analyse tegner der sig et komplekst billede af informanternes opfattelse af de to zoners virkning. I forhold til visitationszoner er der blandt vores informanter fra politiets side en oplevelse af, at zonen virker kriminalpræventivt overordnet set. Informanterne i politiet beretter om, at de med visitationszonen oplever, at de er i stand til at presse de kriminelle tilbage. Deres oplevelse skyldes politiets øgede tilstedeværelse, som gør det sværere for de kriminelle at bevæge sig rundt og transportere blandt andet våben og narkotika i området. Undersøgelsens informanter har overordnet en blandet oplevelse af oprettelser af visitationszoner i Vollsmose. Flere af informanter blandt borgerne oplever, at det ikke nødvendigvis har en virkning på de kriminelle at indføre en visitationszone, da borgerne til dels oplever, at kriminaliteten flytter sig uden for zonen. Oplevelsen omkring de skærpede strafzoner er mere blandet. Hos politiet opleves der mangel på egentlig dokumentation for en afskrækkende virkning heraf. Nærbetjentene i undersøgelsen oplever ikke en egentlig afskrækkelse ved oprettelsen af skærpede strafzoner. Fyns Politi udtrykker til trods for dette, at redskabet findes brugbart i den forstand, at folk kan spærres inde længere tid. Informanter blandt borgere oplever en begrænset virkning af den afskrækkende effekt af zonen og oplever ligesom Fyns Politi, at problematikkerne omkring bydelens kriminelle stikker dybere end hvad der lader sig løse ved hjælp af en skærpet strafzone.

En årsag til informanternes oplevelse af en begrænset virkning lader til at ligge i diverse mekanismer som influerer de personer, der påtænkes at blive ramt af en afskrækkende virkning. Der opleves informanterne fra politiet og borgernes side, at de personer, som skal forestilles at rammes af den afskrækkende effekt, bevæger sig i en subkultur, hvor der er behov for anerkendelse og fællesskab. Disse mennesker opleves af vores informanter som værende ramt af udfordringer tidligt i livet, hvor de har haft problematikker i forhold til at opfylde de forventninger, som normsamfundet stillede til dem. Samtidig oplever, især vores informanter i politiet, at det er nødvendigt for de unge at få anerkendelse gennem ting som signalerer status og værdi udadtil. Dette er ikke en mulighed for dem inden for normsamfundets rammer, og de opleves derfor som værende fastholdt i den kriminelle løbebane. Vores informanter fra politiet beretter også, at de unge

kriminelle ikke nødvendigvis er rationelt tænkende mennesker i forhold til kriminalitet og straf, og derfor er afskrækkelse ikke nødvendigvis noget, der indgår i deres tankegang.

En af de gennemgående tematikker i specialets undersøgelse har også været borgernes oplevelse af stigmatisering. Vores informanter blandt borgerne oplever en følelse af stigmatisering. Dels finder de det stigmatiserende, at kriminalitet i Vollsmose skal kunne give dobbelt straf, da det indikere, at Vollsmose er et farligt sted, hvor dette er nødvendigt. Dels er de bekymrede for hvordan de to zoner påvirker folk ude fra i forhold til deres opfattelse af Vollsmose. Deres oplevelse er, at der i forvejen eksisterer et negativt og forkert syn på Vollsmose, og at disse zoner kun er med til at udvide skellet mellem Vollsmose og resten af Fyn/Danmark.

Majoriteten af informanterne blandt borgerne er dog enige om, at ting som en visitationszone skaber tryghed, da den viser, at politiet tager hånd om kriminalitetsbilledet. Der opleves især en tryghed i relationen til Vollsmoses nærbetjente, men denne tryghed for nogle borgere bliver vendt til utryghed, når urobetjente kommer ind i Vollsmose. Da de opleves som hårde i deres omgang med borgere og som værende præget af en territorial stigmatisering. Endvidere hæfter nogle af vores informanter blandt borgerne sig ved, at et udvidet politiopbud kan bringe negative elementer med sig, da mange af Vollsmoses indbyggere kommer fra krigshærgede eller korrupte lande, hvor politiet ikke er synonymt med sikkerhed.

I forhold til casens overførbarehed er det nødvendigt at de steder man vil overføre til, indeholder de samme betingelser som Vollsmose. Her tænkes i forhold til socioøkonomisk status, beboersammensætning et cetera. Her kan man forsigtigt argumentere at der kan findes flere af de elementer som belyses i analysen. Derfor kan der potentielt være et argument om at de samme mekanismer er til stede. Områder der ligner Vollsmose, eksempelvis Gellerup parken, Mjølnerparken med videre, indeholder oftest mere eller mindre organiserede grupperinger. Der kan derfor formodes at der også disse steder eksisterer en subkultur med egne normer og værdisystemer. Veje til anerkendelse og status kan derfor være sammenlignende med Vollsmose, og derfor vil der også her kunne argumenteres at findes mekanismer der ligeledes kan modvirke eventuelle visitation- og skærpede strafzoner. Endvidere må det forsigtigt kunne argumenteres at der findes beboersammensætninger, der minder om den man ser i Vollsmose. Der vil derfor, ligesom i specialets case, ligge et argument i at det politiopbud som visitation- og skærpede strafzoner bringer, kan have en blandet virkning, da nogle borgerne ser politiet som tryghedsskabende og omvendt. Slutligt kan det argumenteres at den oplevelse af stigmatisering som borgerne i denne case oplever, også vil være en oplevelse der kan findes blandt borgere i lignende boligområder.

Stigmatiseringen sker, ifølge den belyste case, fordi zonerne hjælper til at fastholde, eller øge, et narrativ af at Vollsmose som et farligt sted den almindelige borger bør frygte. Hvilket betyder at Danmark risikerer at isolere disse parallelsamfund, mere end de måske er i forvejen.

9. Litteraturliste

- Alan Bryman, Tom Clark, Liam Foster & Luke Sloan (2021). *Bryman's Social Research Methods*. 6. udgave. Oxford University Press.
- Andersen Jacob, Jørgen Goul Andersen og Anders Hede (2021). *Tryghed og utryghed i Danmark 2021*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Andersen Lotte Bøgh, Møller Kasper Hansen og Klemmensen Robert. (2012). *Forskningsdesign*. I: Andersen et al., (red.), *Metoder i statskundskab*. 2. udgave. Hans Reitzels Forlag
- Andersen, I. (2008) *Den skinbarlige virkelighed - vidensproduktion indenfor samfundsvidenskaberne*. 4.udg. Samfundslitteratur, Frederiksberg.
- Antoft, R. H., & Salomonsen, H. (2013). *Det kvalitative casestudium: introduktion til en forskningsstrategi*. I R. H. Antoft, *Håndværk og horisonter: tradition og nytænkning i kvalitativ metode* (s. 29-58). Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Barak Ariel, Cristobal Weinborn og Lawrence W. Sherman (2016). "Soft" policing at hot spots—do police community support officers work? A randomized controlled trial. Udgivet i *Journal of Experimental Criminology* volume 12: 277-317. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Becker, Howard S. (1963). *Outsiders –Studies in the sociology of deviance*. Free press
- Bjørge, Tore. (2016). *Introduction: A comprehensive model for preventing crime*. In *Preventing Crime: A Holistic Approach*. Springer
- BL (2021). *Hvem er på listen over udsatte boligområder (den tidligere 'ghettolisten') 2021?*. Lokaliseret d. 10. maj 2022 fra: [Link](#)
- Bourgois, Philippe (2003) *In search of respect: Selling crack in el barrio*. Cambridge University press
- Bowling, B., & Marks, E. (2017). *The rise and fall of suspicionless searches*. *King's Law Journal*, 28(1), 62-88. Lokaliseret d. 28 maj 2022 fra: [Link](#)
- Braga Anthony, Papachristos Andrew, Hureau David (2012). *Hot spots policing effects on crime*. *Campbell Systematic Reviews*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)

- Brinkmann, Svend. (2015). *Etik i en kvalitativ verden*. I: S, Brinkmann & L. Tanggaard, Kvalitative metoder - en grundbog. 2. udgave. København: Hans Reitzels Forlag.
- Chalfin, A. & J. McCrary (2017). *Criminal deterrence: A review of the literature*. Journal of Economic Literature 55(1): 5-48. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Cloward, R & Ohlin, L (1960). *Delinquency and opportunity: A theory of delinquent gangs*. Free press.
- Cohen Albert K. (2014). *Delinquent Boys: The Culture of the Gang*. I Criminological theory past to present. Cullen, F. Agnew, R & Wilcox, P. Oxford University Press.
- Cohen, Lawrence E. & Felson, Marcus (1979). *Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach* i American Sociological Review, vol. 44, pp. 588-608. American Sociological Association.
- Criminal Justice Alliance (2020). *More harm than good: A super-complaint on the harms caused by 'suspicion-less' stop and searches and inadequate scrutiny of stop and search powers*. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Danske Love (s.d.-a). Politiloven § 6. Danmark. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Danske Love (s.d.-b). Straffeloven §81C. Lokaliseret fra d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Danske Love (s.d.-c). Politiloven §6a. København. Lokaliseret d. 10. maj 2022 fra: [Link](#)
- Downes David, Rock Paul, McLaughlin Eugene, (2016): *Culture and Subculture I Understanding Deviance*. 7. udgave Oxford.
- Ferraro, K. F. (1995). *Fear of crime: Interpreting victimization risk*. State Univ of New York.
- Fuglsang Tine, Mikkel Møller Okholm og Malthe Øland Ribe (2020): *Virkninger af straf over for gerningsmænd, befolkning og ofre – Et litteraturstudie* - Justitsministeriets Forskningskontoret - 978-87-93469-34-1. Lokaliseret d. 28 maj 2022 fra: [Link](#)
- Fyns Politi (2019, 1. februar). *Indførelse af skærpet strafzone i Vollsmose*. Odense, Danmark. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)

- Fyns Politi (2020a, 25. juni). *Fyns Politi indfører skærpet strafzone i Vollsmose*. Lokaliseret d. 25. maj 2022 fra: [Link](#)
- Fyns Politi (2020b, 23. november). *Forlængelse af visitationszone og skærpet strafzone*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Fyns Politi (2022, 1. februar). *Fyns Politi forlænger visitationszone i Vollsmose og Korsløkke*. Danmark. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Home Office (2020). *Police powers and procedures, England and Wales, year ending 31 March 2020*. 2. udgave. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Jakobsen, Mads. Leth. Felsager (2012). *Kvalitativ analyse: kodning*. I Andersen et al., (red.), *Metoder i statskundskab*. 2. udgave. Hans Reitzels Forlag
- Josevski, A. (2019, 1. februar). *Politiet indfører skærpet strafzone i Vollsmose*. Danmark. Lokaliseret 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Justitsministeriet (2022). *Serviceeftersyn af bandepakkerne*. København. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Justitsministeriet (2003). *Forslag til lov om politiets virksomhed*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Justitsministeriet (2018). *Kommenteret høringsoversigt: Forslag til lov om ændring af straffeloven, pasloven og politiloven (Initiativer mod parallelsamfund)*, 2018-731-0029 (2018). Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Justitsministeriet. (2004a 18. februar). *Kommenteret høringsoversigt vedrørende Politikommissionens betænkning om politilovgivning (betænkning nr. 1410/2002) og Udkast til bestemmelser om visitations mv. på bestemte steder*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Justitsministeriet. (2004b 9. juni). *Folketinget - 2003-04 - L 159 (oversigt): Forslag til lov om politiets virksomhed*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)

- Jørgensen, T. T. (2016). *Strengere straf - Mindre ny kriminalitet? En undersøgelse af effekten af straffskærper*. Justitsministerets Forskningskontor. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Kalkan, H. (2014). *Gadeliv blandt unge mænd fra Nørrebro*. 1. udgave Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet
- Kjeldsen Lasse og Avlund Nikolaj (2016). *Trygheden i Danske Byområder 2 - en analyse af trygheden og nabolagsproblemerne i 31 udsatte boligområder sammenlignet med andre*. Center for Boligsocial Udvikling. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Kongsgaard, L. (2014). *Multiteoretisk praksis i socialt arbejde*. Samfundslitteratur
- Kvale, Steinar, & Brinkmann, Svend. (2015). *Interview. Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. 3. udgave. 1. oplag. København: Hans Reizels Forlag.
- Københavns Politi (2021, 21. december). *Københavns Politi forlænger skærpede straffzoner*. København, Danmark. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Liberty Human Rights (2022): *Police Powers / Stop and Search- 2. Suspicionless stop and search*. Lokaliseret d. 27. maj 2022 fra: [Link](#)
- Løvstrup Maja (2019). *Politiet indfører skærpet straffzone i Vollsmose*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- March, James G. (2008). *Fornuft og forandring*. Forlaget Samfundslitteratur, Frederiksberg. ISBN: 978-87-593-1062-5.
- Møller Anne Mette & Harrits Gitte Sommer (2021). *Forskningsinterview - En praktisk og metodisk introduktion*. 1. udgave. Samfundsvidenskabelig Metoder. Djøf Forlag.
- Neergaard, Helle (2007). *Er det muligt at generalisere fra casestudier?* I H. Neergaard, *Udvælgelse af cases*. 2. udgave. Frederiksberg C: Samfundslitteratur.
- Nielsen, R. M. (2019, 26. november). *10 år med ghettolisten*. Lokaliseret d. 10. maj 2022 fra: [Link](#)
- Ordnet (s.d.-a). *Opleve*. Ordnet - Den Danske Ordbog. Lokaliseret d. 23. maj 2022 fra: [Link](#)
- Ordnet (s.d.-b). *Mekanisme*. Ordnet - Den Danske Ordbog. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Ordnet (s.d.-c). *Tryghed*. Ordnet - Den Danske Ordbog. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)

- Page Matthew J., Higgins Julian PT., Sterne Jonathan AC., (2019). *Assessing risk of bias due to missing results in a synthesis*. I Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions. 2. udgave. The Cochrane Collaboration and John Wiley & Sons Ltd.
- Regeringen (2018a, 3. november). *Politi skal kunne udpege zoner med skærpet straf*. Lokaliseret d. 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Regeringen (2018c, 1. januar). *Lars Løkke Rasmussens nytårstale 1. januar 2018*. Lokaliseret d. 10. maj 2022 fra: [Link](#)
- Regeringen. (2018b). *Ét Danmark uden parallelsamfund - Ingen ghettoer i 2030*. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Rienecker, Lotte & Jørgensen, Peter Stray (2017). *Den Gode Opgave: Håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 5. udgave. Samfundslitteratur
- Rigspolitiet (2020). *Politiets Tryghedsundersøgelse, Udgivet Marts 2020* Rigspolitiet. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Rosenkilde, K. (2017, 23. februar). *Forsker advarer: Bandepakke kan give mere forhærdede kriminelle*. Lokaliseret 26. maj 2022 fra: [Link](#)
- Samson, J., & Bureauet, M. S. (2015, 9. februar). *Ghettoer*. Faktalink. Lokaliseret d. 10. maj 2022 fra: [Link](#)
- Scherg, Rune (2013). *Kriminalpræventiv og Utryghedsforebyggende Miljø- og Byplanlægning – en vidensopsamling*. Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet i København. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Scherg, Rune Holst (2018a). *Utryghed som fænomen Er man tryk, hvis man ikke er utryk?* Udgivet i Det Kriminalpræventive Råd April 2018. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Scherg, Rune Holst (2018b). *Skræddersyet tryk: Et situationelt perspektiv på det tryksskabende arbejde*. Artikel 2. Udgivet i Det Kriminalpræventive Råd. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)

- Scherg, Rune. Holst (2016). *Utrygheden finder sted: En undersøgelse af utryghed ved kriminalitet med særlig fokus på udforskningen af utryghedens rumlige dimensioner og miljømæssige årsager*. Aalborg Universitetsforlag
- Soei Aydin (2011). *Vrede unge mænd: Optøjer og kampen for anerkendelse i et nyt Danmark*. 1. udgave. ISBN13: 9788779734777. Tiderne Skifter.
- Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2015). *Kvalitet i kvalitative studier*. I Brinkmann & L. Tanggaard. *Kvalitative metoder - en grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.
- Tiratelli Matteo, Paul Quinton and Ben Bradford (2018). *Does Stop and Search Deter Crime? Evidence From Ten Years of London-wide Data*. Lokaliseret d. 28 maj 2022 fra: [Link](#)
- Wacquant, Loïc (2007). *Territorial stigmatization in the age of advantaged marginality*, Thesis Eleven.
- Wacquant, Loïc (2013). *Territorial stigmatisering: Erfaring, rødder og virkninger*. I L. Wacquant, *Byens udstødte - En komparativ sociologi om avanceret marginalisering* (s. 173-187). Frederiksberg C: Nyt fra Samfundsvidenskaberne.
- Winifred Agnew-Pauley (2021). *Criminal Justice Alliance: Section 60 Stop and Search in England and Wales*. I Annex 2: Supporting Research Report. Lokaliseret d. 28. maj 2022 fra: [Link](#)
- Åkerström, M. & Wästerfors, D. (2018). *Kvalitative interviews – praktiske råd og analytiske muligheder*. I Jacobsen, Michael Hviid (red.), *Metoder i kriminologi*. København: Hans Reitzels Forlag.

10. Bilag

Bilag 1 - Interviewguide Chefpolitiinspektør

Inden interview:

Eventuelt forklar at nogle spørgsmål måske er relativ ligetil at danne sig et indblik i på baggrund af materiale som er tilgængelig på nettet, men at vi gerne vil, havde hans ord/opfattelse og forklaring på spørgsmålene?

1. Introduktion

- *Stilling, hvor lang tid har han siddet der - hvad er din baggrund i politiet?*

2. Kan du give en kort redegørelse for hvad formålet med de to zoner er?

- *Er der forskel på formålet mellem de to zoner? (Eventuelt den ene er mere fokuseret på tryghedsskabende og den anden sætter en dæmper på kriminalitetsbilledet)*

3. Hvornår implementeres disse på hvilken baggrund?

- *Hvordan vurderes det at det er nødvendigt at anvende de to zoner?*

4. Hvilken information baseres implementering på?

- *Er det baseret på statistikker som I holder øje med eller?*
- *Hvor kommer informationen fra - er det fra betjentene på gaden?*
- *Hvilke områder kan der blive indført skærpet straf? (Går ud fra det er teknisk set alle steder?)*
- *Bliver den altid indført når det er legalt at indføre den eller vurderes der fordele/ulemper inden? (Der må være juridisk spillerum)*

5. Skal implementering ske på baggrund af flere hændelser frem for kun et enkelt skyderi som der er sket d. 28. februar?

- *Hvorfor er det kun visitationszone der er indført og ikke skærpet straf?*

6. Hvorfor er skærpet straf ikke anvendt oftere? Skærpet straf er et nyt tiltag, men vi kan se det har været anvendt i ca. 21 dage i alt siden 2018 i Vollsrose?

- *Er det på baggrund af det ikke har været nødvendigt eller er der andre årsager til det ikke tages så ofte i brug?*

7. Har du/politiet oplevet uformelle/formelle klager over håndtering af visitations/skærpede straffoner?

- *Hvad gik de evt. på og hvad blev udfaldet?*

- *Eventuelt øget antal anmeldelser mod betjente eller er det mod lovgivningen i sig selv?*

8. Hvordan vil du forklare hvad er tankegangen bag ved skærpet straf?

- *Hvad er tankegangen bag ved visitationszone?*

9. Er det kun på baggrund af anmeldt kriminalitet i området altså når der sker noget? Informanter fra gaden der har en finger på pulsen?

- *Er det kun bestemte former for kriminalitet der udløser det?*
- *Er det kun konflikter mellem grupperinger, der kan være med til at udløse brugen af de to zoner?*
- *Hvordan beslutter I at det er en konflikt mellem grupperinger og ikke blot enkeltstående tilfælde?*

10. Har de to zoner den ønskede effekt?

- *Hvordan vurderer man dette?*
- *Hvis man ikke kan måle det, hvorfor ikke?*

11. Oplever du at det er stærke nok redskaber til at håndtere kriminalitetsbilledet?

- *Er der brug for mere eller mindre, måske noget helt andet?*

12. Hvordan får I genskabt trygheden udover at anvende de to zoner?

- *Hvilke redskaber anvender i?*

13. Hvilke redskaber udover de to zoner anvender I overfor kriminalitetsbilledet i Vollsmose?

14. Har du et indtryk af borgere i Vollsmose oplevelse af zonerne?

- *Altså i forhold til om de føler det er godt at de tager hånd om problemet eller om de er mere skeptiske?*

15. Hvad med hvordan det fremstiller Vollsmose området?

16. Hvad med politibetjentene - Hvordan reagerer de på de zoner, altså i forhold til om de føler det er godt at de tager hånd om problemet eller om de er mere skeptiske?

17. Hvad tænker han i forhold til lige for lov og proportional straf - altså længde i forhold til straf sammenlignet med lovovertrædelse?

Bilag 2 - Interviewguide Politibetjente

1. Introduktion

Fornavn, alder, stilling, hvor lang tid har personen været ved politiet og i den nuværende stilling?

2. Hvad er deres forhold til Vollsmose - arbejder de primært som nærbetjenten i området eller har de også deres arbejdsopgaver i Odense generelt?

3. Hvis du skal prøve at sætte et par ord på Vollsmose som området, hvilke ord vil det så være?

- *Hvordan vil du beskrive Vollsmose til personer som ikke har været i Vollsmose før?*

4. Hvordan tænker du at resten af Odense ser på beboerne i Vollsmose og området?

- *Synes du deres opfattelse er retfærdig?*

5. Hvilke formål har visitations- og skærpet straf zone overordnet?

- *Med deres egne ord*

6. Tænker du/I at de to zoner er med til at ændre på opfattelsen af Vollsmose?

7. Hvilke personer bor i Vollsmose?

- *Hvad tænker du om de øvrige beboere?*
- *Hvordan er dit forhold til de andre beboere i Vollsmose?*
- *Oplever du et sammenhold i Vollsmose eller tænker du folk er mere enspændere?*
- *Ser du beboerne i Vollsmose som empatisk eller egoistiske? (Altså er folk villig til at hjælpe hinanden eller tænker de typisk på sig selv?)*

8. Hvordan laver I politiarbejde i området?

9. Hvordan arbejder I med lokalområdet og beboerne?

10. Hvilke øvrige værktøjer anvender I overfor Vollsmose område udover de to zoner?

- *Hvordan håndteres kriminalitetsbilledet overordnet set*

11. Finder du/I flere ulovlige genstande i perioderne med de to zoner sammenlignet med normalt?

- *Hvordan vurderer du/I hvad der bruges som våben og hvad der er til legitim brug?*

12. Hvilken type stopper i typisk aldersgruppe, køn etnicitet, stil med mere?

- *Yngre borger eller er det blandet hvem I stopper?*

- *Tøjstil, hoodie eller lignende?*

13. Hvad får dig til at igangsætte en visitation af en borger?

- *Skal der havde været mistænkelig opførsel og hvad er det eventuelt?*
- *Eventuelt bed dem om at fortælle en historie om en hændelse - altså lidt narrativ (Det er godt til at give en version af deres opfattelse)*

14. Oplever du at borgerne er opmærksomme på visitationszone eller skal de forklare hvorfor I må visitere dem?

15. Hvilken virkning oplever du at de to zoner har på borgerne?

- *Oplever eller tror du, at en skærpet straf er med til at afskrække borgerne?*
- *Oplever du/I at de virker?*

16. Oplever du at de to zoner har en virkning på at nedtrappe konflikterne i området?

- *Ja/Nej/Måske - Hvorfor det? har i eventuelle forslag til forbedring?*
- *Hvis Nej - Hvorfor ikke? Hvad skal der til for at håndtere de konflikter?*
- *Har I et samarbejde med øvrige aktører i Vollsmose området med at nedtrappe konflikterne i området?*
- *Hvordan påvirker zonerne dette samarbejde?*

17. Hvad tænker du om det fordele/ulemper der er mellem at anvende kriminalpræventive midler der fokuserer på det lange løb sammenlignet med de hårde indsatser?

18. Hvorfor tror du at I har fået de to her redskaber som bliver anvendt frem for alt muligt andet? (Altså de to zoner)

19. Oplever du at det er retfærdigt at de to zoner bliver oprettet?

- *Tænker du/I at det er en god idé med de to zoner?*
- *Er det retfærdig overfor borgerne som der bliver visiteret?*

20. Hvilke fordele har de to zoner i jeres øjne overfor det kriminalitetsbillede der ses i Vollsmose?

- *Hvis det har noget?*
- *Hvad med ulemper/negative konsekvenser?*
- *Hvorfor / hvordan virker det overfor dem?*

21. Oplever du at borgerne har tillid til politiet?

- *I Vollsmose og generelt i Odense?*

22. Hvorfor/hvordan oplever du dit arbejde i de to zoner sammenlignet med normalt?

- *Oplever du en forskel mellem Odense og Vollsmose?*
- *Ændres din hverdag når der er indført visitationszone? Skærpet straf zone?*
- *Patruljering etc.*
- *Har I mere overarbejde i perioderne med de to zoner?*

23. I visitationszone, oplever du mere kriminalitet på patruljerne end normalt?

- *Stopper du flere igangværende lovovertrædelser?*

24. Hvilken effekt oplever du at din tilstedeværelse har på borgerne i Vollsmose? Specielt under en visitationszone og under en eventuel visitation?

- *Tryghedsskabende?*

25. Bliver i kaldet mere ud til de to zoner hvor der er visitationszoner end normalt?

- *Eller bliver de kaldt ud til øvrige dele af Odense under disse zoner altså bliver kriminaliteten flyttet til et andet område?*

26. Tænker du at det er problematisk at politiet bestemmer hvornår visitations og skærpede straffzoner oprettes?

- *Altså at det er en vurderingssag og i forhold til magtens tredeling virker det virker forkert at politiet er med til at indføre zoner som potentielt resulterer i en strengere straf?*

27. Der er så meget i medierne omkring at det er en potentiel krænkelse - Hvordan undgår i at folk bliver stødt af en visitation?

28. Har politiet kendskab til de personer som typisk begår kriminalitet i området og visitere dem oftere end ukendte af politiet?

- *Er det ofte de samme personer som de visiterer igen og igen?*
- *De må vel visitere dem fra en gruppering igen og igen?*

29. Mistillid til de betjente der er på gaden - på baggrund af visitationerne?

30. Taget alt vi har snakket om i betragtning, oplever du så at formålet med de to zoner altså at det er tryghedsskabende og sætter en dæmper på kriminaliteten?

Bilag 3 - Interviewguide Kildeførersektionen

1. Stillingsbeskrivelse - hvad går deres arbejde ud på?

2. Hvis du skal prøve at sætte et par ord på Vollsmose som området, hvilke ord vil det så være?

- *Hvordan vil du beskrive Vollsmose til personer som ikke har været i Vollsmose før?*

3. Hvordan tænker du at resten af Odense ser på beboerne i Vollsmose og området?

- *Synes du deres opfattelse er retfærdig?*

4. Tænker du/I at de to zoner er med til at ændre på opfattelsen af Vollsmose?

5. Hvilke personer bor i Vollsmose?

- *Hvad tænker du om de øvrige beboere?*
- *Hvordan er dit forhold til de andre beboere i Vollsmose?*
- *Oplever du et sammenhold i Vollsmose eller tænker du folk er mere enspændere?*
- *Ser du beboerne i Vollsmose som empatisk eller egoistiske? (Altså er folk villig til at hjælpe hinanden eller tænker de typisk på sig selv?)*

6. Er deres kilder primært lovlydige borger eller på kanten med loven?

- *Hvis det er blandet, må I meget gerne svare de kommende spørgsmål med tanken på om der er forskel på de to grupper*

7. Har jeres kilder kendskab til de to zoner?

- *Hvor får borgerne/jeres kilder dette kendskab fra?*
- *Hvad med de øvrige borger/beboere i Vollsmose, har I en fornemmelse af at de har kendskab til de to zoner?*

8. Har de en fornemmelse af hvordan deres kilder tænker omkring de to zoner?

- *Føler de at det har en virkning?*

9. Hvad er kildernes erfaring med de to zoner, har de oplevet at det har påvirket dem eller bekendte?

10. Hvilken virkning oplever du at de to zoner har på Vollsmoses beboere generelt?

- *Tror du at det har en effekt på kriminalitetsbilledet, at det har den ønskede effekt?*
- *Tror du at det har en afskrækkende effekt med skærpet straf?*

11. Påvirker de to zoner deres arbejde?

- *Altså har det en indflydelse på deres arbejde?*
- *Hvad med tillid fra deres kilder til dem?*

12. Hvilken virkning oplever du de to zoner har på Vollsmose området?

13. Hvad tror du at der skal til for at ændre de kriminelles adfærd så man ikke ser det kriminalitetsbillede, der har været til stede i Vollsmose?

14. Hvad tænker du om det fordele/ulemper der er mellem at anvende kriminalpræventive midler der fokuserer på det lange løb sammenlignet med de hårde indsatser?

Bilag 4 - Interviewguide Borger

1. Introduktion

Alder, bopæl, uddannelse, arbejde etc.

Start med at få borgeren til at beskrive lidt om Vollsmose

2. Hvis du skal prøve at sætte et par ord på Vollsmose som området, hvilke ord vil det så være?

- *Hvordan vil du beskrive Vollsmose til personer som ikke har været i Vollsmose før?*

3. Hvordan tænker du at resten af Odense ser på beboerne i Vollsmose og området?

- *Synes du deres opfattelse er retfærdig?*

4. Kender du til de to zoner og hvad de betyder?

- **Hvor har du hørt om de to zoner?**

Skærpet straf: *Politiet kan indføre en zone hvor man kan i domsafsigelsen få op til det dobbelt i straf.*

Visitationszone: *Politiet kan indføre en zone hvor de kan visitere folk uden mistanke.*

5. Tænker du/I at de to zoner er med til at ændre på opfattelsen af Vollsmose?

6. Hvilke personer bor i Vollsmose?

- *Hvad tænker du om de øvrige beboere?*
- *Hvordan er dit forhold til de andre beboere i Vollsmose?*
- *Oplever du et sammenhold i Vollsmose eller tænker du folk er mere enspændere?*
- *Ser du beboerne i Vollsmose som empatisk eller egoistiske? (Altså er folk villig til at hjælpe hinanden eller tænker de typisk på sig selv?)*

7. Hvem tænker du at to zoner er rettet imod?

8. Hvor ofte oplever borgerne at de zoner bliver indført?

- *Straf og visitation hver for sig*
- *Hvor fik de den viden fra?*

9. Har du hørt om folk, der er blevet stoppet eller oplevet at folk du kender, er blevet stoppet?

10. Hvilken virkning oplever du at de to zoner har på Vollsmoses beboere generelt?

- *Tror du at det har en effekt på kriminalitetsbilledet, altså at det har den ønskede effekt?*
- *Tror du at det har en afskrækkende effekt med skærpet straf?*

11. Hvilken virkning oplever du at de to zoner har på politiet?

- *Hvilke fordele/ulemper ser du i dette?*

12. Hvorfor tror du at politiet bruger de to zoner over for Vollsmose?

13. Oplever du at politiets opførsel ændrer sig når de zoner er indført?

- *Hvordan oplever du at politiets opførsel ændrer sig*

14. Har du oplevet et øget antal af patruljer/politibetjent i området når der er indført en zone?

- *Oplever du større sandsynlighed for at politiet pågriber de kriminelle?*

15. Når de to zoner er indført, hvad føler du så? Mere tryk i området? (Oplevet tryk)

16. Ændrer du din adfærd når de to zoner er indført?

- *Hvis ja - hvordan?*
- *Hvis nej – hvorfor ikke?*

17. Hvad tror du der skal til for at ændre de kriminelles adfærd så man ikke ser det kriminalitetsbillede der har været til stede i Vollsmose?

18. Hvad tænker du som borger i visitationszone når der bliver indført en zone?

- *Hvordan oplever du de øvrige borger oplever sådan en zone? Er der adfærdsændring eller er der ingen effekt på dem? (Altså har det en indflydelse på dem)*

19. Har du mere eller mindre tillid til at politiet vil hjælpe dig når de to zoner er indført? (Altså at politiet vil hjælpe når du har brug for det?)

- *Ser du politiet som værende i stand til at stoppe kriminalitetsbillede og sikre området?*

20. Hvad tænker du om at man kan få dobbelt straf / Hvad med at blive visiteret uden mistanke?

21. Føler du at det er uretfærdigt at kriminalitet i Vollsmose kan straffes hårdere og man kan visiteres uden mistanke sammenlignet med resten af Danmark?

- *Hvorfor? Sker der i din oplevelse en forskelsbehandling mellem borger fra Vollsmose sammenlignet med resten af Odense?*

22. Hvilken virkning tænker du at de to zoner har? Har det nogle fordele/ulemper?

- *Hvordan fremstiller det Vollsmose at der bliver indført de to zoner?*
- *Tror du at man ser positivt på området eller er det mere negativt?*

23. Ildsjæle: Hvad tænker du om det fordele/ulemper der er mellem at anvende kriminalpræventive midler der fokuserer på det lange løb sammenlignet med de hårde indsatser?

Bilag 5 - Interviewguide Tryghedsrådgiver

1. Introduktion

Stilling, hvor lang tid har han arbejdet som tryghedsrådgiver og

2. Hvad indebærer arbejdet som en tryghedsrådgiver?

3. Hvem har du et samarbejde med?

4. Hvad ser du som tryghedsskabende for området?

5. Hvad med utryghedsskabende for området?

- *Har medierne en indflydelse?*

6. Har konkrete episoder en indflydelse på dit arbejde? Altså hvis der eksempelvis har været en skudepisode eller lignede, hvad betyder det for dit arbejde?

7. Hvordan håndterer man efter din mening utrygheden i et område?

- *Hvilke redskaber bør tages i brug?*

8. Hvordan ser du brugen af visitationszone og skærpet straf som redskaber til at genskabe trygheden for et område?

- *Hvilke fordele / ulemper ser du ved de to zoner som redskaber til at genskabe tryghed?*
- *Oplever du at de virker?*
- *Hvordan oplever du borgerne reagere på de to zoner?*

9. Hvordan vurderes det om borgerne føler sig trygge igen?

- Altså konstant tryghedsmålinger eller hvordan?

10. Hvor meget involveret er du i forhold til implementering af zoner - er det udelukket politiet eller efterspørger du politiet om visitationszoner / skærpet straf?

11. Hvilken betydning har de to zoner for dit arbejde - er du med til at videreformidle information om betydningen af de to zoner til borger?

Bilag 6 - Transskriptionsnøgle

Navne er anonymiseret således:

Interviewer: I skrives med rødt

Interviewpersonens navn er fiktiv skrives fuldt ud f.eks. ”Mathias” og navnet skrives med grønt

- **Lang pause:** Teksten opdeles med ...
- **Kort pause:** (Pause)
- **Bliver ordet sagt bestemt eller trukket på, bliver det skrevet i parentes bagefter**
 - Eksempelvis: “Ja. (trækker på ordet)” hvis selve ordet blive trukket længere end normalt.
- **Fyldord undlades medmindre de øger forståelsen i transskribering**
- **Førsteordens begreber og slang skrives som udtalt uden specielt hensyn**
- **Navne skrives med stort**
- **Intro og Outro kortes såvidt mulig ned, for at undgå gentagne information**
 - Såsom forklaring af vores opgave, tak for deltagelse mm.